

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
54. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARALAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 12.04.2005.godine, sa početkom u 10:25

**PREDSJEDAVA JUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ**

..krenemo sa radom. Poštovane koleginice i kolege, cijenjeni gosti, molim vas još jedan put zauzmite vaša mjesta, poslanici poštovani gosti, otvaram 54. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, sve vas još jedan put pozdravljam. Pozdravljam predsjedavajućeg Vijeća ministara, prisutne ministre, članove Vijeća ministara, predstavnike međunarodne zajednice, ambasada u BiH, predstavnike medija, pozdravljam sve prisutne ovde u ovoj dvorani.

Konstatujem da prema izvještaju službe u ovom trenutku je prisutno 35 poslanika, što govori da Predstavnički dom danas ima uvjete za punovažan rad i punovažno odlučivanje. Za danas su najavili odsustvo i pravdali svoj izostanak, gospoda Muhamed Altić, Dušanka Majkić, Abdulah Nakaš i Zlatko Lagumdžija.

Uvažene koleginice i kolege, u vezi s prijedlogom dnevnog reda kojeg ste u pozivu za sjednicu dobili, obavještavam vas da je skinuta tačka 8 Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o poštama, zbog toga što Zajednička komisija nije okončala posao na usaglašavanju, a na sjednici Proširenog kolegija jutros smo uvrstili tačku dnevnog reda, Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i to je predviđeno kao druga tačka dnevnog reda današnje sjednice.

Uvažene koleginice i kolege, ja sam dužan još jednu dakle informaciju, kao predsjedavajući Predstavničkog doma. Vi ste dobili Odluku Vioskog predstavnika o smjeni člana Predsjedništva BiH. Prema Zakonu o popuni upražnjjenog mesta člana Predsjedništva BiH uloga je Parlamenta da imenuje člana Predsjedništva a inicijativa je na političkim strankama i ja naravno sam to rekao jutros i na Kolegiju i na Proširenom kolegiju i želim da kažem i ovdje na sjednici Doma, da očekujem da takve inicijative dođu, kako bi se što prije popunilo upražnjeno mjesto člana Predsjedništva BiH. Toliko u uvodu za dnevni red.

Otvaram raspravu o dnevnom redu. Ako se niko ne javlja za riječ, gospodin Muhamed Moranjkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja jedno samo pitanje. Mene interesuje informacija koja je ušla u dnevni red, ja znam Poslovnik da mi niko to ne bi objasnjavao i td. mene interesuje samo da li ta informacija je samo informacija k znanju ili je informacija po kojoj se može uzeti i učešća u raspravi?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno, učešće u raspravi. Dobili ste odgovor.

MUHAMED MORANJKIĆ

Eh, ako je to tako, onda ja sam protiv, jer protiv svakog materijala, pa i tog, bez obzira na mogućnosti poslovničke, da sjedanjem na stolicu dobivam materijal o kome trebam da vodim raspravu a pogotovo takve vrijednosti i važnosti za ovu državu. Ja mislim da je onda to ili ima neku pozadinu drugu, da ne kažem da to je neprihvatljivo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Moranjkiću. Gospodin Potočnik, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, prisutni gosti, ja mislim da je odgovornost ovoga Parlamenta da postupi u skladu sa postojećim zakonima i da danas predloži kandidata za člana državnog odnosno za člana Predsjedništva BiH. Jer, ja mislim da je dovoljno u ovoj državi pravljenja kriza i afera i nedefinisanosti. Sve stranke i sve institucije su se izjasnile da žele put u Evropsku zajednicu, da žele evropske standarde, to su potpisali i ne vidim nikakvog razloga da se opstrijira taj put i da se ostavlja ova država bez predsjedništva na neki duži rok. Zato predlažem, da bude tačka dnevnog reda ovoga Parlamenta izbor člana Predsjedništva BiH iz hrvatskog naroda. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo ja nemam mogućnosti pošto nemam primjedbi na dnevni red niti.... sam protiv da se skida ali zaista želim izraziti protest i ovo nije prvi put da skidamo neki izvještaj iz prostog razloga što Komisija se nije sastala. Najmanje što ovaj Predstavnički dom treba da zna, zašto se nije sastala i šta je problem. I gubimo stvarno vrijeme i ja želim zaista da dobijem pismeni izvještaj odnosno da ovaj Parlament dobije pismeni izvještaj u svim slučajevima kada van normalnog nekog perioda Komisija za usaglašavanje ne sastane se, jednostavno skidamo onda tačku dnevnog reda bez ikakve odgovornosti tih ljudi koji to nisu izvršili.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu?

Poštovane koleginice i kolege, zaključujem raspravu o dnevnom redu i dva odgovora prije nego što proglašim dnevni red današnje sjednice, na dvije primjedbe gospodina Moranjkića i gospodina Potočnika, na jednu ovu drugu, ja sam već dao odgovor a na ovu prvu, koja se tiče inicijative godpodina Moranjkića dakle, mi smo dobili materijal, to će bitipredmetom rasprave i to je jednostavno tako, zato što je to obavezna tačka dnevnog reda, a u pogledu ovoga drugog, ja sam već kazao da sam pozvao pokitičke stranke da predlože kandidate kako bi se popunilo upražnjeno mjesto člana Predsjedništva BiH. Do ovog trenutka, takvih inicijativa nema i pošto nema takvih inicijativa, nisu se stekli uslovi da to bude tačka dnevnog reda. Slijedom toga, ja proglašavam da je dnevni red, ja proglašavam da je dnevni red današnje sjednice gospodine Potočnik,

MLADEN POTOČNIK

Poslovnička intervencija

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poslovnička, može

MLADEN POTOČNIK

Tražim da se da ova tačka dnevnog reda na glasanje, jer to je odgovornost Parlamenta, to nije samo odgovornost neke ili nekih političkih stranaka.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Potočnik, vjerujte mi da sam ja jedan od ljudi koji cijelo vrijeme tvrdi da se hitno mora popuniti mjesto, upražnjeno mjesto člana Predsjedništva i tako bih rado podržao vašu inicijativu da su se ispunile prepostavke za to. Da bih mogao to da uvrstим kao tačku dnevnog, odnosno da predložim, odnosno Kolegij da to predloži kao tačku dnevnog reda, ja moram imati inicijativu, moraju postojati imena da bi se to uradilo. Do ovog trenutka Kolegij i ja kao predsjedadvajući nismo dobili takve inicijative i jutros kada sam otvarao sjednicu, maloprije sam to iznio kao obavještenje svim političkim strankama. Ovo jeste odgovornost Parlamenta i odgovornost svih subjekata koji učestvuju u radu ovoga Parlamenta.

Hoćete li sa mnom voditi raspravu ovako, vi i ja? Izvolite,

MLADNE POTOČNIK

Ne može Parlament niti država biti taoc ni jedne stranke niti više stranaka. U pitanju je funkcionisanje države BiH i odgovornost Parlamenta je da ovo da na dnevni red, naravno ako poslanici neće to da prihvate, to je druga stvar ali to je odgovornost Parlamenta prema čovjeku BiH. I dajmo jednom početi raditi onako kako se radi a ne to željeli bi, ne bi željeli, nemamo uslove, imamouslove. Stvorimo uslove i dajmo ovu tačku na dnevni red.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Slažem se gospodine Potočnik. Nemam imena kandidata gospodine Potočnik.
Gospodin Martin Raguž traži repliku, izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Gospodine predsjedatelju, mislim da smo to pitanje raspravili i da se treba principjelno odrediti. Mi smo tek jučer dobili Odluku o smjeni, kao Parlament. Znači, gospodine Potočnik, da bi svi bili odgovorni u ovoj zemlji, trebali bi uvažavati argumente, znači Odluku o smjeni člana Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda nije donio ovaj Parlament. Donio je Visoki predstavnik, pitanje je da li, ja sad govorim precizno, pitanje je da li na temelju dovoljno preciznih i pravno utemeljenih kompetencija. I ja sam očekivao gospodine Potočnik, da će te vi kao zastupnik u ovom Parlamentu štititi integritet institucija BiH i legitimno izabranih predstavnika i potaknuti raspravu, da li je to, takva vrsta odluke usložila situacije u BiH ili nije, pa da tek temeljem onda takvo obavljenog razgovora i rasprave otvorimo raspravu i o pitanju koje ste vi pokrenuli. Mislim da bi to bilo korektno. A, očito je danas vidite, da ni jedan klub, ni jedna stranka nije bila pripremljena jer smo tek danas dobili ovu odluku za raspravu o pitanju koje ste vi pokrenuli i koje se vjerojatno neće moći izbjegći. Ali, ne može se sad reći da mi ovdje izbjegavamo odgovornost i produbljujemo krizu u zemlji. Mislim da ta ocjena apsolutno ne postoji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu?
Gospodin Vinko Zorić, predsjednik Kluba HDZ, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja sam samo htio kazati gospodinu Potočniku da ja nemam ništa protiv ne samo njegovog, nego bilo čijeg prijedloga da se neka od točaka uvrsti u dnevni red, ali imam protiv da on ovdje kaže da Parlament ne treba biti i BiH dapače, talac jedne političke stranke. HDZ je politička stranka kojoj na svu sreću, hrvatski narod u BiH a i u nekim drugim državama vjeruje i mislim da HDZ nije prvi put u ovoj poziciji. Bilo je još situacija kada je član Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda, a član HDZ-a bio smjenjen od Visokog predstavnika i HDZ također nije izlazio s inicijativama i nije popunio to mjesto i nije imao prijedlog. Dakle, samim tim, eliminiramo da je neko talac HDZ-a, da je država talac HDZ-a. HDZ će dobro razmisli koga će, kad će i kako predložiti. Ako zakasnimo u proceduri, to je naša politička odgovornost u tom momentu, ali ja mislim da nemamo danas nikakve osnove za uvrštanje ove točke dnevnog reda jer, ako se sjetimo kako smo to do sada radili, da je uredu ono što kaže predsjedavajući ovog Doma da imamo i ime pa čak i životopis itd. da bi mogli malo više raspraviti o tome i kako bi mogli donjeti najbolje rješenje.

Mi ne bježimo ni od čeg, što je predviđeno procedurom, Poslovnikom, zakonima i kad to bude točka dnevnog reda, mi ćemo se ponašati onako kako od nas se to zahtjeva i

kako mi ocjenimo da se trebamo ponašati. Hoćemo li izići s kandidatom, s kojim kandidatom, kako ćemo glasati o dnevnom redu, kako ćemo glasati o predloženim kandidatima, to je svar ovog kluba ali stvarno bih molio kolege jer i mi nikad na taj način ne komuniciramo da je BiH, ovaj Parlament talac jedne političke stranke, pogotovo političke stranke kakva je HDZ koja je ovaj, vladajuća stranka, koja je puno napravila u ovom mandatu, dakle od kad smo mi u ovim parlamentarnim klubovima i mislim, da ne treba potezati danas to pitanje, kad se to pitanje bude raspravljati kad sazrije situacija i ona dođe na dnevni red, onda ćemo o tome naširoko govoriti ali, ja ne želim nikoga ovdje ni kao člana neke političke stranke uvrijediti a ni neovisne zastupnike, molim vas da se suzdržite od bilo kakvih komentara koji se tiču Hrvatske demokratske zajednice, a primjedba gospodina Potočnika, iako izrijekom nije kazao, odnosi se na Hrvatsku demokratsku zajednicu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Zoriću.
Gospodin Potočnik, replika, izvolite, kratko.

MLADEN POTOČNIK

Jeste, ja sam rekao da ne smije država BiH biti talac ni jedne stranke. Nisam rekao da jeste. Ali, ako se budemo neodgovorno ponašali, možemo doći u tu situaciju. Prema tome, sve ovo što govorim, govorim u interesu i dobru ove države, da riješavamo probleme a ne da stvaramo afere, da odlažemo probleme i da čekamo da nam ih neko drugi riješi. Znači, razumite kao konstruktivno a ne kao destruktivno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, gospodine Zoriću, hvala vam gospodine Potočnik. Poštovane koleginice i kolege, ja ponovo ponavljam, jutros na sjednici Kolegija a nakon toga na sjednici Proširenog kolegija, ja kao predsjedavajući trenutno dakle čovjek, koji predsjedava ovim Domom, ispunjavajući svoje Ustavom i zakonom propisane obaveze, pokrenuo ovo pitanje i tražio i danas na sjednici ovoga Doma u samom uvodu kazao, da je potrebno hitno popuniti mjesto, upražnjeno mjesto člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda. Po Zakonu o popuni inicijativu imaju političke stranke, a inicijativa je tako što se predloži ime i onda se stiču uvjeti da se raspravlja ovde na sjednici Doma i niko tada neće imati ništa protiv toga da to bude tačka dnevnog reda.

Dakle, potrebno je ime i ja sam to ponovio jutros na sjednici ovdje i svako treba da preuzme svoj dio obaveza i svoj dio odgovornosti. No, gospodine Potočnik, vi ako ostajete kod prijedloga ja ću naravno, ja sam dužan i taj prijedlog staviti na glasanje.

I, poštovane koleginice i kolege, gospodin Sead Avdić traži riječ, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovano predsjedništvo i poštovani gosti, ja ne shvaćam na takav način proceduru i jednostavno problem koji se pojavio nakon odluke Visokog predstavnika. Odluka Visokog predstavnika, jednostavno traži od Predstavničkog doma da je razmotri i da zaključi šta treba raditi u ovoj situaciji. To je bitno. Što znači, da je najmanje što se može očekivati od ovoga Doma, jeste da ima tačku dnevnog reda, Odluka Visokog predstavnika i konsekvene koje ona proističe iz toga svega. Znači, ne čekati prijedlog pa usaglašavanje stranaka itd. nego jednostavno shodno političkoj situaciji koja je novostvorena u BiH, koja traži intervenciju Predstavničkog doma. Dovoljno ozbiljna situacija da imamo na dnevnom redu Odluku Visokog predstavnika. Što god to znači za ovu zemlju, bez ikakvih jednostavno prejudiciranja bilo će. Znači, ne mora biti prijedlog kandidata za člana Predsjedništva, ne mora biti usaglašen predlog stranaka itd. Što to znači za BiH. Koje konsekvene ta odluka jednostavno izaziva za BiH. Samo to. Mislim da je kolega Potočnik imao jedan pozitivan pristup u tom smislu da jednostavno, novonastalu situaciju razmatra ovaj Predstavnički dom, bez ikakvih prejudiciranja i gotovih rešenja ili jednostavno kandidata za popunu člana Predsjedništva.

E toliko, hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Seade Avdiću.

Ja ču vam sada replicirati. Uloga ovoga Doma je definirana Zakonom o popuni upražnjenog mesta člana Predsjedništva i po mom mišljenju, nije na ovom Domu da raspravlja o odlukama Visokog predstavnika, nego je na ovom Domu da izvrši izbor člana Predsjedništva BiH i izvrši popunu po Zakonu o popuni upražnjenog mesta člana Predsjedništva. I, u tom kontekstu, ja sam rekao dakle po mom mišljenju i ja iznosim to mišljenje ovde javno.

No, ukoliko gospodin Potočnik insistira da se o tome glasa, mi ćemo o tome naravno glasati.

Zaključujem raspravu o dnevnom redu.

SEAD AVDIĆ

Replika predsjedavajući, ja se izvinjavam stvarno. Ja ne tražim jednostavno dijalog po ovom pitanju, ali je bitno konsekvene koje proizilaze iz Odluke Visokog predstavnika. Ona nije sporna Bonska ovlast i deklaracija, sve je to okej. Ali znači, konsekvene koje proističu iz Olduke Visokog predstavnika, Predstavnički dom treba da razmotri, da uspostavi jednu metodologiju kako jednostavno razriješiti novonastalu političku situaciju. Ako vi čekate smo predlog, onda je to stvarno simplificiranje situacije do apsurda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, ponovili ste svoju diskusiju koju ste imali maloprije, ja sam se na to osvrnuo, nemam potrebe više da se osvrćem.

Zaključujem raspravu o dnevnom redu. Pozivam vas da se izjasnite. Kako glasi prijedlog tačke dnevnog reda gospodine Potočnik, tačno?

Gospodin Raguž, intervencija, izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Dakle, gospodine predsjedatelju, ja stvarno sad moram intervenirati, odgovorno i upozriti na način, ovde smo imali dakle inicijative drugog karaktera i drugog sadržaja, vi opet se vraćate na samo jednu inicijativu. Potsjetit ću vas da sam službeno obavijestio vas jutros na Kolegiju i evo pismeno pripremio da se traži rasprava o svim ovim aspektima o kojima je govorio gospodin Sead Avdić. Znači, postoje i te inicijative. Ako ćemo danas ići u tu vrstu proširenja dnevnog reda, onda će biti inicijativa da se proširi sa raspravom o Odluci Visokog predstavnika i o svim konsekvcama. Tako da evo sad, ako vi insistirate da se ide dalje u vrstu rasprave proširenja dnevnog reda, temeljem svega onog o čemu smo govorili i potrošili dva sata jutros zajedno, onda imamo još jedan prijedlog dnevnog, za dopunu dnevnog reda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Potočnik, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Ja mislim da ovaj Dom ni zakonsko ni drugačije ne može raspravljati o odlukama Visokog predstavnika. Možemo raspravljati o onome što je gospodin Avdić rekao o konsekvcama odnosno šta to znači za funkcionisanje BiH. Onda trebamo se Berze, trebamo onda da se dogovorimo u kojem roku ćemo to da napravimo i ko će to da napravi. Ne možemo sad čekati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas nemojte voditi dijalog između sebe, obračajte se meni, nastavite s diskusijom.

MLADEN POTOČNIK

Nastavljam s diskusijom. Dajem tačku dnevnog reda, predlog na glasanje izbora novog člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Molim vas lijepo, gospodin Mladen Potočnik je predložio tačku dnevnog reda, izbor člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda. Ja ponovo ponavljam, dakle da se, dakle po mom mišljenju, nisu stekli proceduralni uslovi jer nema imena kandidata, ali ja sam dužan ovo staviti na dnevni red. Gospodin, zaključili smo raspravu gospodine Belkiću. Ali, evo izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštujem ja, pa evo, želio sam mali komentar da kažem, naravno uvažavajući pravo i gospodina Avdića da predloži, i gospodina Potočnika i gospodina Raguža. Ja želim da kažem, stav Stranke za BiH će biti protiv i jednog i drugog, želim da obrazložim zašto.

Dakle, oni koji smatraju da treba danas izabrati, odnosno treba se danas odlučiti, oni trebaju da se pripreme. Oni koji ne razumiju kakve su konsekvene, neka to elaboriraju, neka napišu šta žele da tumače. Prema tome, mi smo protiv i jednog i drugog prijedloga.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Gospodin Vinko Zorić, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja ћu samo kazati da, ja sam to maloprije rekao i medijima koji ћe to prenjeti, da mi mislimo a to je zaključak Predsjedništva HDZ-a da bi trebalo održati da li plenarnu sjednicu ili na i jednoj i drugoj, i jednom i drugom domu raspravu o svemu ovome, a to je na koncu konca, i zaključak jučerašnje sjednice Komisije za vanjske poslove, da se o ovim stvarima raspravi u Parlamentu. Čak je jučer bio prijedlog da se otvori i javna rasprava o svemu tome. Međutim, ja se potpuno slažem da je lakše riješavati i ove stvari o kojima mi želimo pričati i na plenarnoj sjednici pa i na Komisiji za vanjske poslove i na svim drugim tijelima ovog Parlamenta kad imamo Predsjedništvo BiH. I, mislim da ni Predsjedništvo HDZ-a pogotovo naš klub ne ide u tom smjeru. Mi ne želimo krizu rada Predsjedništva BiH, dapače.

I, ja bih volio da prije nego se izjasnimo ovaj, o prijedlogu gospodina Potočnika, da date pauzu od 15 minuta kako bi se mi mogli ovaj, sastati, jer evo ja i gospodin Raguž želimo uputiti jedan dopis Kolegiju i mi bi tu ovaj, imali još jedne dodatne konsultacije i onda poslije stanke možete odmah dati prijedlog gospodina Potočnika na glasanje. Mi ne tražimo riječ nakon stanke, samo nam treba za dodatne konsultacije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To je zahtjev kluba?

VINKO ZORIĆ

Zahtjev kluba 15 minu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pauza 15 minuta, nastavljamo u 11:15.

/PAUZA/

Gospodine Raguž, ima li potrebe dad čekamo predsjednika kluba pošto je tražio, evo tu je predsjednik kluba. Predsjednik kluba je već rekao da neće tražiti, a izvolite imate, gospodin Vinko Zorić.

Nastavljamo sa radom.
Gospodin Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja se ispričavam zbog ovog kašnjenja, evo televizija hoće prije čuti neke stvari nego ovaj, nego Parlament. A, potšto su to mediji, ja sam morao nešto kazati. Ja kao predsjednik kluba sam tražio stanku i evo nakon stanke, ču ovdje iznjeti jedan naš stav da bi dobro bilo da kolega Potočnik povuče prijedlog ove točke dnevnog reda. Mi smo također ono što je gospodin Raguž iznjeo bili spremni predložiti točku dnevnog reda, da se danas raspravlja o okolnostima i smjeni hrvatsko člana Predsjedništva, međutim i mi mislimo da ne bi bilo dobro ići izvan dogovorenog dnevno reda, kako sa točkom gospodina Potočnika, tako i sa ovom točkom, ali mi smo kao klub, ja sam kao predsjednik kluba potpisao i član Kolegija iz našeg kluba, potpisali jedan dopis Kolegiju da se održi tematska sednica na tu temi i mislim da bi dobro bilo da danas ne raspravljamo o tome, a sljedeća sjednica je za 9 dana i mislim da će se do tada pripremiti tijela parlamentarnih stranaka koje eventualno mogu imati kandidata za popunu tog mesta i da je dovoljno ono što je jutros na Proširenom kolegiju, predsjedavajući Doma rekao i ovdje da evo, poziva članove Zastupničkog doma da idu s inicijativama odnosno, konkretnije kazano s imenima i molio bih kolegu Potočniku da uvaži ovo, da ne bi danas ovaj, osptruirali rad 54. sjednice Zastupničkog doma, da idemo uraditi ovaj posao. Vrlo brzo je sljedeća sjednica i mislim, da nema nikakvog razloga da danas ne radimo svoj posao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Vinku Zoriću na ovom objašnjenju. Gospodine Potočnik, vi ste prozvani, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Evo, ja predlažem sljedeće, da danas ovaj Parlament donese odluku da se na sljedećoj sjednici Parlamenta, to je mislim 21.04. izade sa kandidatom za člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, vi ste povukli vaš prijedlog?

MLADNE POTOČNIK

Preinačujem ga onda u ovo, da ne bi danas bila tačka dnevnog reda, ali da bi bio zaključak Parlamenta, da na sljedećoj sjednici se donese, da se da predlog za novog člana Predsjedništva BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Potočnik. Poštovane koleginice i kolege, vratili smo se praktično na početak onoga o čemu sam ja govorio kao predsjedavajući, već treći put, i na sjednici Kolegija i na sjednici Proširenog kolegija i na početku sjednice ovoga Doma, a to je dakle da sam ispunjavajući svoje ustavne i zakonske obaveze, pozvao političke stranke da kandidiraju, one političke stranke koje na to imaju pravo, zna se po zakonu ko je to, da kandidiraju što je moguće prije i što hitnije ime ili imena za kandidata za člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda.

Mi smo jutros, dok smo držali sjednicu Kolegija razgovarali oko toga kada bi mogla biti iduća sjednica Predstavničkog doma i naša je procjena da ta sjednica prema kalendaru bude 21. ili 22. o tome ćemo se dogovoriti nas trojica prema obavezama koje ljudi imaju, moramo to sve utanaciti i na taj način, ja mislim da bi smo mogli da okončamo ovu raspravu.

Ja vam se zahvaljujem i proglašavam da je dnevni red 54. sjednice kako slijedi, prvo,

1. Zapisnik 53. sjednice Predstavničkog doma,
2. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti,
3. Analiza neodgovorenih poslaničkih pitanja, odnosno odnos prema poslaničkim pitanjima koja dolaze iz Predstavničkog doma,
4. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o željeznicama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,
5. Prijedlog zakona o Službi za poslove sa strancima (prvo čitanje),
6. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
7. Prijedlog zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet,
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet (predlagачi zakona poslanici: Zlatko Lagumđija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić),
9. Specijalni izvještaj Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine u vezi žalbi stranaka koje se odnose na rad Vijeća ministara BiH – saradnju Vijeća ministara BiH sa ombudsmenima za ljudska prava BiH,
10. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama (koji je trebalo pripremiti do 31.1.2005. godine),
11. Informacija o izdatim dozvolama za izvoz odnosno uvoz naoružanja i vojne opreme,
12. Izvještaj o radu Komisije za finansije i budžet za 2004. godinu,
13. Izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava,
14. Informacija o radu Tužilaštva BiH, unapređenju materijalne i organizacione osposobljenosti Tužilaštva BiH u 2004. godini i stanju kriminaliteta u Bosni i Hercegovini u 2004. godini,
15. Izvještaj o radu Izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2004. godinu,

16. Prijedlog tumačenja na zahtjev Komisije za razmatranje statusa lica naturaliziranih poslje stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH.

Poštovanje koleginice i kolege, prelazimo na prvu tačku dnevnog reda, to je

Ad.1. Usvajanje Zapisnika sa prošle, 53. sjednice Predstavničkog doma,

Otvaram raspravu o Zapisniku. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu.
Pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje, glasamo o Zapisniku.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Nešto nije uredu, moraćemo ponoviti glasanje. Ponavljamo glasanje.

Ponovo se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Molim vas pripremite kartone, tehnika molim vas lijepo, od sada vodite računa da ovo funkcioniра. Pripremite vaše kartone za glasanje.

Molim vas da se dizanjem kartona izjasnimo ko je za zapisnik?

Hvala vam lijepo.

Ima li neko protiv zapisnika?

Ima li uzdržanih? Nema.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno usvojio Zapisnik sa 53. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to je

Ad.2. Informacija Vijeća ministra o reazlizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti

Kao što vam je već objašnjeno, ova tačka dnevnog reda je uvrštena na dnevni red, na zahtjev predsjedavajućeg Vijeća ministara. Jutros ste na klupe dobili materijal. Pozivam predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH gospodina Adnana Terzića da uzme riječ, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, evo meni je draga da je ova informacija uvrštena danas u dnevni red. Postoji nekoliko razloga zbog čega sam tražio uvrštavanje informacije.

Prvi i osnovni je da upoznam poslanike sa realizacijom uslova Fizibiliti studije, i mogučnošću prelaska u novu fazu odnosa sa EU.

Drugi je, da pismo komesara za proširenje gospodina Rena koji mi je uputio 05.04. a koje se odnosi na naših nekoliko sastanaka od nove godine, zaključno sa 21. martom i

CTF koji je održan u Sarajevu 10. i 11. marta. Dakle to pismo je po svom sadržaju bitno jer jasno određuje poziciju Evropske komisije prema realizaciji uslova Fizibiliti studije, i s druge strane, po prvi put, jasno i precizno, daje scenarij mogućeg razvoja događaja vezano za bosanskohercegovački evropski put.

Pismo je u javnosti prezentirano na način da je BiH ispunila pola obaveza, pola nije, što apsolutno nije sadržaj ovog pisma. BiH je i po ovom pismu ispunila negdje od 90 do 95% obaveza Fizibiliti studije. Istina, rečeno je da u 8 fokusiranih segmenata imamo apsolutno vidan napredak a da je u 8 ostalo određenih dijelova koje nismo završili. Dakle, i to je bio jedan od razloga da poslanici ne bi bili pogrešno informisani i stekli pogrešnu sliku o naporima Vijeća ministara pa i entitetskih vlada na realizaciji Fizibiliti studije.

I, konačno možda najbitniji razlog je da svi shvatimo da BiH stvarno ima šansu da krajem maja dobije saglasnost za otpočinjanje pregovora i kako je komesar Ren rekao, da negdje tamo u kasnu jesen, ja se opet nadam da će biti malo prije i započnemo te pregovore. To bi bio tajming da do kraja našeg mandata i dogovorimo sadržaj ugovora i da potpišemo Ugovor o stabilizaciji i pridruživanju, što mislim da nam svima teba biti cilj.

Ja sam vam dostavio pismo, orginalno pismo komesara Rena, prevod i dostavio sam vam pregled preostalih obaveza koje je komesar Ren pomenuo u svom pismu.

Ovdje imamo više institucija vlasti i mislim da iako ste imali kratko vrijeme da možemo preći preko ovih preostalih obaveza, vrlo brzo kako bi smo donjeli ili zaključke vezano za ovu problematiku ili što je bila moja prvo bitna namjera, da Predstavnički dom donese jednu rezoluciju. Ali, sam danas na Kolegiju shvatio da je procedura za donošenje rezolucije malo složenija, iako ne mislim da možda .. ne bi mogli i promjeniti. Rezolucija bi trebala u principu da obaveže sve institucije vlasti u BiH da pomognu Vijeću ministara da ispunimo sve uslove Fizibiliti studije.

Kad su u pitanju preostale obaveze, ja moram reći da u odnosu na ovaj tekst koji imate pred sobom, već je jedan broj obaveza ispunjem. Skupština Republike Srpske je na svom zasjedanju prošle sedmice, usvojila par zakona koji se odnose na Fizibiliti studiju. To u prvom redu mislim na usklađivanje i harmonizaciju Zakona o izbjeglicama i raseljenim licima, sa odgovarajućim državnim zakonom, zatim je usvojila Zakon o jedinstvenom registru poslovnih subjekata u skladu sa Okvirnim zakonom koji je ovaj Parlament usvojio još u junu mjesecu prošle godine.

Ostale obaveze, mislim da sa sigurnošću mogu reći da većinu obaveza možemo završiti do kraja aprila. Mi ćemo i danas na sjednici Vijeća ministara koja je u 2:00 sata zakazana imati 3-4 obaveze koje ćemo danas završiti. O čemu se radi? Radi se o podzakonskim aktima i radnjama koje treba da posluže implementaciji zakona koji je Parlamentarna skupština usvojila u junu mjesecu prošle godine. Međutim, treba otvoreno reći da postoje tri hajde da kažem, obaveze koje imaju svoju političku specifičnu težinu i za koje ćemo morati naći način kao da ih realiziramo, da prihvativmo realnosti BiH ali da te realnosti uskladimo sa evropskim standardima. U prvom redu, tu je Zakon o

ombdusmenima, koji je u parlamentarnoj proceduri, Zakon o RTV servisu, sistemu pardon, RTV sistemu i usaglašavanje Akcionog plana za reformu policijskih struktura u BiH.

Ja moram priznati da je Evropska komisija i Visoki predstavnik od dobivanja Fizibiliti studije do danas, malo podigao ljestvicu kada je u pitanju ova problematika. Fizibiliti studija je tražila da se postigne konsenzus oko Akcionog plana i ključnih elemenata reforme policijskih struktura.

Danas i kao što vidite u pismu komesara Rena, Evropska komisija traži da entitetski parlamenti i državni Parlament, usvoje jedan takav akcioni plan, kao dodatnu garanciju postignutog konsenzusa. Mislim da mi kad su u pitanju ombdusmeni i kada je u pitanju ovaj, RTV sistem, zbilja imamo priliku da ovaj, završimo ovu parlamentarnu proceduru. Ključni problem je ovdje što rasprava o sadržaju zakona, tih ponuđenih zakona i rasprava, hajde da kažem, i u jednom dijelu i politizacija sadržaja zakona, u ovom momentu ne predstavlja suštinu rasprave nego predstavlja raspravu o tome hoće li BiH nastaviti evropskim putem ili ih ćemo zbog svojih razloga i potreba zaustaviti. Tako da, pretpostavljam da kada je u pitanju RTV sistem, imamo jasne argumente šta Evropska komisija smatra da je evropski standard. Uvlačenje u raspravu je li to evropski standard i postoji li neki drugi evropski standardi, mislim da samo nam odgađa mogućnost da dobijemo krajem maja saglasnost za otpočinjanje pregovora.

Kada je u pitanju Zakon o ombdusmenima, tu je Vijeće Evrope koje ima svoje stavove i mislim isto tako da danas voditi velike rasprave oko sadržaja tog zakona, jednostavno je nešto što nas sigurno udaljava od nastavka evropskog puta.

Kad su u pitanju međunarodne obaveze, tu imamo kao što vidite poduzimanje dalnjih konkretnih akcija za privođenje osumnjičenih za ratne zločine. Mislim da ovde Evropska komisija ustvari ne da mislim, nego znam, da čeka sastanak NATO-a u Vinusu i da će u mnogome stav Evropske komisije, da li imamo napredak u ovoj oblasti, zavisiti od toga šta će ministri vanjskih poslova NATO zemalja u Vinusu zaključiti, kad je u pitanju naš zahtjev za priključenje Partnerstvu za mir. Po mojim informacijama, zaključak u Vinusu bi trebao da se kreće u jednom rasponu od ne još, ali postoji vidan napredak, dakle jedna malo afirmativnija verzija odbijanja nego što je to bilo klasično ne, što smo imali i u ovome, Istambulu i Kopenhagenu. I, pretpostavljam da će to biti dovoljno Evropskoj komisiji da prihvati stavove kako BiH ipak ima jedan napredak u saradnji sa Haškim tribunalom. Mislim i da komisija koju smo formirali na osnovu zaključaka Vijeća za implementaciju mira i kome smo predsjedavali, Visoki predstavnik i ja, na kojoj smo zajedno sa predstvincima IKTI-ja međunarodne zajednice i državnih institucija i entitetskih institucija koje se bave bezbjednošću, da smo uspjeli da poboljšamo procedure unutrašnje saradnje prema Haškom tribunalu i da ćemo ovu obavezu imati hajde da kažem ispunjeno u formi da ne bude prepreka za davanje saglasnosti.

Implementacija postprijemnih obaveza Vijeća Evrope u oblasti demokratske i ljudskih prava, tu se odnosi na nekoliko segmenata. Odnosi se ponovo na RTV sistem ali se također i odnosi na potrebu izmjene i dopune Izbornog zakona. Mislim da Komisija koju je formirao ovaj Parlament i Vijeće ministara koja treba da, da sveobuhvatni prijedlog

izmjene i dopune Izbornog zakona, će biti dovoljna za implementaciju ove obaveze, s tim što u ove obaveze spadaju kada su u pitanju demokratizacija, ljudska prava spadaju i realizacija i primjena svih rezolucija koje smo prihvatili, a koje su bile obaveze, postprijemne obaveze Vijeća Evrope.

Mi smo u Vijeću ministara kroz Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvo pravde i Ministarstvo vanjskih poslova, evo napravili jedan sistem kojim ćemo obezbjediti da se ove konvencije i primjenjuju i što je najbitnije da imamo izvještaj o primjeni tih konvencija.

Kada je u pitanju Javna uprava, implementacija Akcionog plana jačanja Vijeća ministara i osiguranje funkcionalnosti komisija i td. mi imamo i zaključke PIK-a koji govore pozitivno o jačanju Vijeća ministara. Sigurno da prostor za smještaj novih državnih institucija je ogroman problem, ali evo, sad smo u fazi da sa jednim državnim privrednim subjektom sklopimo jedan dugoročni ugovor o korištenju četiri sprata od nekih 1600 kvadrata, kako bi smo i to pitanje riješili. Akcioni plan reforme Javne uprave Evropska komisija je zajedno sa ekspertima i entitetskim vladama uradila funkcionalni pregled javne uprave i mi smo formirali

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim malo pažnje samo, ovaj dok izlaže predsjedavajući Vijeća ministara, da to saslušamo sa pažnjom, nastavite.

ADNAN TERZIĆ

Mi smo formirali Ured za praćenje ove reforme državnog koordinatora, i akcioni plan se upravo radi. Unapređenje koordinacije između države i entiteta kao jedini mogući način da se ta koordinacija ostvari je preko Koordinacionog odbora za ekonomski razvoj i evropske integracije koje ima redovna zasjedanja i tu možemo samo možda poboljšati sadržaj rasprave na tim odborima.

Kad su ljudska prava u pitanju, tu je već znači usvojen harmonizirani entitetski Zakon o izbjeglicama i raseljenim licima RS, međutim još Vlada Federacije nije uplatila sredstva za Fond za povratak, što Vlada RS jeste. I normalno, Zakon o ombudsmanima koji je u parlamentarnoj proceduri.

Borma protiv organizovanog kriminala, osim Akcionog plana za provođenje reforme policije, koji u principu treba da se dogovori kako je njavio Visoki predstavnik na PIK-u u Briselu, krajem aprila, 26., 27. i 28. april će biti termini kada će se pokušati postići politički konsenzus sa političkim subjektima u BiH vezano za Akcioni plan realizacije izvještaja Martinsove komisije.

Popunjavanje Minsistarstva sigurnosti ide svojim tokom. Zakon o Agenciji za informacijsko društvo, što je jedno od ovih obaveza je već u proceduri na Vijeću ministara i mi ćemo na sljedećem zasjedanju ovaj zakon pustiti u parlamentarnu proceduru.

Kada je u pitanju trgovina, tu smo pored jednog ogromnog broja mjera koje smo uradili, ostalo je da se definira politička volja kapaciteta za provođenje svih međunarodnih ugovora. Ovde se odnosi na ugovore o slobodnoj trgovini i ono što se traži od nas, to je već ispoštovano da se sporazumno riješavaju problemi u skladu sa međunarodnim standardima. Mi ih riješavamo u skladu sa samim ugovorima o slobodnoj trgovini i standardima WTO-a. Pravilno upravljanje i kontrola slobodnih zona i provesti prethodne odluke o zatvaranju određenih zona, mi smo prije godinu dana nakon Informacije koju je ministar Doko podnio Vijeću ministara o radu slobodnih zona, donjeli odluku da se pet slobodnih zona ugasi u BiH. Rok za provođenje tog procesa gašenja je bio godinu dana, koji upravo ističe ovog mjeseca, tako da ćemo u maju mjesecu imati i jasne dokaze da je pet slobodnih zona ugašeno, s tim što smo još napravili jednu komisiju koja će aktivno pratiti rad aktivnih slobodnih zona kako bi smo obezbjedili da Zakon o slobodnim zonama ne bude zloupotrebljavan i da se poslovanje slobodnih zona ovaj, odvija isključivo po zakonu.

Osigurati pravilno izdavanje i kontrolu certifikata o porijeklu, to je zadatak koji aktivno već provodi Uprava za indirektno oporezivanje. Uspostaviti Upravu za zaštitu zdravlja biljaka i imenovati direktora, mi smo Upravu za zaštitu zdravlja biljaka već uspostavili Odlukom Vijeća ministara kao podzakonski akt, a evo danas ćemo izvršiti imenovanje direktora. Unaprijediti koordinaciju između centralnih i regionalnih veterinarskih službi, ta mjera je u nadležnosti Ureda za veterinarstvo i Ured za veterinarstvo je inače ocjenjen od strane Evropske komisije kao ured koji je u godinu i po dana od kad ga vodi ovaj menadžment, napravio impresivne rezultate.

Kada je energija u pitanju, tu objektivno imamo jedan dosta složen problem sa Parlamentarnom skupštinom Federacije BiH, znači nije usvojen Akcioni plan Federacije BiH za restrukturiranje elektro-energetskog sektora. Ja vam ne mogu precizno reći koji su to razlozi, ali mislim da nisu samo tehnički. Imenovati Upravni odbor Nezavisnog operatora sistema i Prijenosne kompanije danas na sjednici Vijeća ministara imamo ova dva imenovanja. I, dalje raditi na pripremi nacrta strategije, energetske strategije ustvari. Mi smo formirali radnu grupu, još prije šest mjeseci koja je trebala da izradi i koja je već završila izradu projektnog zadatka za strategiju energije u BiH i mislim da ćemo taj projektni zadatak do kraja aprila imati na Vijeću ministara.

Osigurati punu operativnost Agencije za javne nabavke je iz 15. uslova, koji prepostavljuje jedinstven ekonomski prostor, uspostaviti Agenciju za osiguranje, osigurati usvajanje entitetskih zakona u oblasti javnih nabavki i osiguranja. Ovu obavezu, su Vlada RS uradila na prošlom zasjedanju. Još uvijek nemamo podataka je li to uradila i Vlada Federacije. Poduzeti dalje korake, s ciljem uspostavljanja Instituta za standardizaciju, Instituta za meriteljstvo itd. Mi smo formirali te institute i sada smo u fazi postavljanja direktora i rukovodećih ljudi u tim institucijama i prepostavljam da ćemo do kraja aprila i taj proces završiti. Kreirati jedinstveni registar preduzeća i osigurati usvajanje entitetskih zakonodavstava, za njegovu operativnost, znači kao što sam već rekao, mi imamo Okvirni zakon o jedinstvenom registru preduzeća BiH, Vlada RS ustvari, Skupština RS je prošle sedmice usvojila ovaj zakon, ostalo je da to uradi Federacija. Usvojiti Zakon o javnom televizijskom sistemu i Zakon o Javnom televizijskom servisu, uz puno poštovanje evropskih standarda i Dejtonsko Pariškog sporazuma, to je obaveza o kojoj smo već

govorili, obaveza Parlamentarne skupštine i početi sa restrukturiranjem unutrašnje strukture PBS-a, to je obaveza PBS-a Ministarstvo prometa i komunikacija, intenzivno radi sa rukovodstvom PBS-a da započne sa ovim aktivnostima.

I to bi od prilike bilo sve što je preostalo da se uradi od Fizibiliti studije. Ja sam i prije ovog zasjedanja uputio pismo i dans ste ga dobili, i premijeru Bukeloviću i premijeru Hadžipašiću, gdje sam im jasno evidentirao koje obaveze treba da izvrše.

I, ono što bi na kraju želio kao prijedlog Predstavničkom domu je da evo ako ne može rezolucija, ipak donesemo jedan zaključak kojim ćemo jasno i precizno se opredjeliti da svoje obaveze iz Fizibiliti studije do kraja izvršimo i jasno i ovaj, se opredjeliti da prihvatom ovaj scenario kako ga je prezentirao komesar Ren u svom pismu, scenario kojim će BiH znači u maju mjesecu dobiti saglasnost za pregovore i otpočeti pregovore početkom jeseni. Hvla.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem premijeru Terziću. Otvaram raspravu. Ko želi da govori?
Gospodin Sead Avdić, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo, poštovano predsjedništvo, poštovani članovi Vijeća ministara, ohrabruje ja bih rekao izlaganje gospodina predsjedavajućeg Vijeća ministara i ohrabruje da će doći do ubrzanja ja bih rekao na putu evropskih integraciju države BiH. To ukazuju svi skupovi, posebno međunarodni gdje prisustvuju predstavnici Parlamenta BiH. U tom kontekstu, objektivno ovo je dobro da je napravljeno jedna inventura prije maja mjeseca, ono što ostaje da se uradi da bi smo počeli pregovore o stabilizaciji i pridruživanju, odnosno potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH.

Ono što mene brine jeste dvije tačke iz ovoga, preostalih obaveza. Jedna tačka je borba protiv kriminala i korupcije, reforma policije itd. naslanjajući se na jedan izvještaj PRSP-a za 2004.godinu, u 2004.godini, sve mjere i odluke odnosno i zakoni koji su trebali biti doneseni u cilju borbe protiv korupcije, kriminala, itd. ni jedna obaveza nije izvršena. Ja bih molio gospodina predsjedavajućeg, znači PRSP program koji je zacrtao, u svom programu ima borbu protiv korupcije i kriminala i svega ostalog, ni jedna mjera nije izvršena. Znači, trebalo bi pogledati, malo jednostavno usaglasiti sve ove dokumente u smislu da realnih očekivanja dinamike, o čemu je gospodin predsjedavajući govorio. To je jedna činjenica, druga činjenica što se već u javnosti sasvim jednostavno prepoznaće, odustvo, ja bih rekao ipak temeljne političke saglasnosti oko reforme policije.

I, u tom kontekstu, ovi potpisi ovde koji su dati, Bogami neki su pod zanakom pitanja, sa aspekta političke volje, da se jednostavno završi proces reforme policije, normalno, prema međunarodnim standardima i shodno Komisiji za reformu policije. U tom smislu treba jednostavno postići ponovo politički konsenzus oko toga i završavati ovaj naozbiljniji posao u smislu reforme policije i što kaže materijal, a što je po meni stvarno

ambiciozno i što mogu problematizirati a to je da sve zakonodavne i budžetske kompetencije prenjeti na državni nivo, osigurati njihovu primjenu u regionalnim područjima kako bi se postigla efikasna policija itd.

Objektivno, ovo su ozbiljni zadaci i u tom kontekstu stvarno u najmanju ruku traži još jedan put preispitivanje političke volje parlamentarne većine u smislu ovih koraka koji se govore ovde i još jedna tačka a to je, strategija energetskog razvoja BiH. Svaka čast, svaka čast na informatizaciji i Zakona o informatizaciji BH društva ali objektivno, entiteti već jednostavno prave šta više i određene korake u razvoju energetskog sektora. I u tom kontekstu, ja bih rekao, ova strategija može biti dokument koji će samo legalizirati postojeće stanje, što ne bi bilo dobro. Znači, treba je maksimalno ubrzati da bi entiteti prihvatali tu strategiju u smislu ponašanja i restrukturiranja elektroenergetskog sketora i jednostavno strategije razvoja energetskog sektora u BiH.

Znači, to bi bilo po meni, ove dvije tačke koje sam problematizirao, mogu biti jednostavno odzbiljne kočnice na ovom optimističkom vremenskoj dinamici koju nam je iznio premijer odnosno predsjedavajući Vijeća ministara i u tom kontekstu još jednom izražavam ipak Vijeće ministara radi svoj posao. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je za diskusiju prijavljen gospodin Križanović Jozo. Neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, Želim također pozdraviti inicijativu predsjedavajućeg Vijeća ministara da danas informira ovaj Dom o napredu ispunjavanja uvjeta iz Fizibiliti studije BiH.

Međutim, ja sam bio jedan od onih koji su smatrali da bi ovu informaciju ili bolje reći izvještaj, trebalo bolje pripremiti i organizirati za narednu sjednicu gdje bi se korektno informirao ovaj Dom o stvarnim problemima u zastolu koji BiH ima u ispunjavanju ovih uvjeta za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Iz pregleda preostalih obaveza, vidi se da ima još 27 značajnih obveza pred BiH, koji će se kako je u pismu gospodina Rena navedeno, posebno cijeniti značajan napredak. Od tih 27 mjera, samo se tri odnose na Parlamentarnu skupštinu BiH. Kao što je korektno iznio gospodin predsjedavajući.

Sad se postavlja pitanje zašto je bilo potrebno ishitreno ovako usmeno izlaganje dakle, bez pisane informacije o problemima ispunjavanja obveza BiH kada su u pitanju obaveze iz Fizibiliti studije. Ja prepostavljam dakle da je vrlo odgovorno naš predsjedavajući Vijeća ministara pristupio ovome jer prepostavljam da ima ozbiljne probleme u realizaciji ovih mjer. Sad se postavlja pitanje šta Parlamentarna skupština

može učiniti da pripomogne svim institucijama u BiH da bi se ovo ispunilo i da ne bi smo izgubili korak u pridruživanju EU.

Dakle, ako se traži verbalna deklarativno izjašnjavanje Parlamentarne skupštine, ja mislim da tu nema nikakvih problema. Mi imamo u prilogu ovog materijala izjave svih predsjednika parlamentarnih stranaka potpisanih prije godinu dana, da će bezrezervno podržavati sve reforme koje BiH približavaju EU. Postavlja se pitanje kakva je ocjena Vijeća ministara da li Parlament u tom smislu ima taj senzibilitet i da li odgovorno i na vrijeme izvršava sve ono što je njegova zadaća kada su u pitanju ove mjere.

Ja ipak mislim da se radi o nečem drugom, što mi danas nismo ovdje dobili, a to je da se konkretno ukaže koje su to poteškoće ne samo kod Vijeća ministara nego i kod entitetskih vlada i šta Parlament, šta se očekuje od ovog Parlamenta? Koji su to problemi, jesu li oni proceduralne naravi, jesu li personalne ili su neke suštinske naravi? Bojam se da o ovako jednom značajnom pitanju danas ćemo vrlo površno razgovarati na razini da kažem nekih verbalnih opservacija bez načinjanja suštine problema i da ćemo bez obzira danas, evo nema nikakvih razloga da ne donešemo i rezoluciju, nema proceduralnih razloga da danas donešemo rezoluciju, ali se postavlja pitanje šta s njom postižemo. Dio za mene ili oblik jedne rezolucije, evo ovdje imamo potpisa 12 predsjednika političkih partija koji su prije više od godinu dana potpisali i obavezali se da će kroz svoje zastupnike u ovom Domu u ovoj Parlamentarnoj skupštini poticati i vrlo ozbiljno odgovorno se odnositi prema obavezama koje stoje pred BiH.

Dakle, u ovom smislu, podržat ću bilo koji zaključak ili bilo koju rezoluciju, ali sam razočaran načinom, brzinom i površnošću da kažem prezentacije, da mi nismo danas shvatili suštinu problema zbog čega BiH kasni u ovim zacrtanim reformama u ispunjavanju obaveza koje stoje pred ovim sporazumom. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodinu Križanoviću.

Rieč ima gospodin Belkić. Neka se pripremi gospodin Milorad Živković.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege, Stranka za BiH će sve učiniti da podrži napore onih koji su spremni raditi u pravcu realizacije ovih zahtjeva i Studije izvodljivosti. Mi smo na kraju, krajeva također potpisali ovu izjavu o kojoj gospodin Križanović govori. Međutim, mi to činimo i zbog naših programskih opredjeljenja jer mi jednostavno vjerujemo da zaštita ljudskih prava, budućnost ekonomsku, sigurnost ljudi, prosperitet, može ponuditi samo uređena država sa minimumom funkcija, struktrom, instrumentima itd., što nažalost BiH u ovom trenutku nema.

Dakle, mi ćemo podržati sve napore onih koji su spremni da pokušamo ispuniti ono što je do Parlamenta a naravno lobirati i da tako kažem, na drugim nivoima gdje politički uticaj postoji od svake stranke i da tamo na neki način damo svoj doprinos.

Međutim, ja želim da ukažem i da pokušamo naći izlaz iz nekoliko situacija koje su očigledne i od kojih ne treba bježati. Dakle, po meni su i po nama su problemi prije svega u konceptualnom ne slaganju oko nadležnosti države i entiteta. Dakle, vrlo često i skoro redovno, o svakom pitanju se otvori rasprava, da li je to posao entiteta ili je to posao države. Dakle, to je činjenica i mi moramo se suočiti sa tom situacijom i po mom mišljenju, izlaz je u opredelenju a i na kraju, krajeva uslovima dakle nisu samo uslovi to, to, to, nego i sadržaj, evropski standardi. Dakle izlaz je na jedan korektni način izmjeriti i uporediti šta je evropski standard i kada ćemo znati ko treba taj posao na neki način obavljati.

Mislim da je to izlaz i naravno, ne treba bježati ni od činjenice da na različite načine evropske standarde tumačimo i imamo različito viđenje i onda dolazimo u zatvoreni krug. Znači, moramo jednostavno i o tome otvoriti jedan korektni dijalog, načelan dijalog koji bi smo onda u praksi stalno prenosili na konkretnе slučajeve i izbjegli bi smo ta po meni nepotrebna suprotstavljanja i osjećaj da štitimo neke posebne entitetske interese, nacionalne interese itd. ako smo svi opredjeljeni za evropske standarde onda dakle trebamo ih pronaći i stalno svaki projekat da tako kažem provjeravati je li on u skladu sa tim standardima koji jesu jedan od uslova dakle da zakon bude i po evropskim standardima donesen, a i naše opredjeljenje.

To otvara i ovo pitanje skojim se često susrećemo. Ja stvarno želim da ovo otvoreno da direktno govorim, jeste ko je taj i na koji način dogovara. Ako postoji dilema ili činjenica da je entitetski posao pa ga treba sada na neki način transferirati na države. Svaki put mi čujemo kada imamo sreću da neko od predлагаča prati zakon kroz komisije itd. koja je vrlo rijetka čujemo da je uskladeno sa entitetskim vladama. Stvar je usaglašena sa entitetskim vladama. Onda dodemo na radna tijela ili komisije Parlamenta i članovi komisija, poslanici kažu ne nisu se skupštine oko toga izjasnile, mi moramo provjeriti jesu li skupštine, prvenstveno Narodna skupština Republike Srpske zauzela taj stav. Dakle mi se moramo dogоворити, odnosno одредити, provjeriti šta Ustav kaže, na koji način kada treba, ali ne da zloupotrebljavamo da za svaki zakonski projekat otvaramo praksu da je to stvar provjeravanja itd. Postoje jasne stvari koje su stvari države. Dakle, ali za one stvari za koje je izvjesno da su entitetske moramo se jasno opredjeliti i u skladu sa Ustavom tumačiti na koji način se to transferira na državni nivo.

I po 100 put pozivam Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, koje naravno u ovom trenutku ima hendikep da ne funkcioniра, treba ga što prije naravno staviti u funkciju, stalno drži otvorenu proceduru koordinacije. Stalno otvorenu proceduru koordinacije što je ustavno ovlaštenje i tamo gdje se ne slažemo usklađuje se entitetskim vlastima rješenja.

I na kraju ja nisam baš sretan, bez obzira što razumijem da neke zakonske projekte, da ih nisu pokrenule međunarodne da tako kažem institucije i snage, možda ih mi ne bi ni pokrenuli i razumijem potrebu tih mješovitih tijela, stručne i ekspertne pomoći međunarodne zajednice itd. ali lobiranje i pojašnjavanje tih zakona mora biti naš posao, naš posao. Dakle javnost i građane Bosne i Hercegovine mi trebamo uvjeravati u ispravnost i vjeru u te projekte, a ne dozvoliti da nam prezentaciju reforme policije, gospodine Čolak vode Eždaun i njegovi saradnici itd. Dakle vi vjerujete u reformu policije i vi i vaši ljudi iz ministarstva trebate da je, po mom mišljenju aktivirate i uvjeravate javnost Bosne i

Hercegovine da je od koristi za sviju i da nije ni protiv koga, ili u pitanju reforma u oblasti financija to treba da radi gospođa Ljerka, obrazovanje gospodin Halilović i tako redom i tako redom. Dakle, mi moramo iskazati vjeru u te projekte i prenosići na realnost i mislim da ćemo stvoriti onda mnogo pozitivniju atmosferu koja bi garantirala prohodnost nekim projektima.

Dakle, evo da zaključim Stranka za BiH će naravno podržati, ali je kandidirala neka od pitanja. Mi ćemo uložiti napor da rješavamo ove stvari, ali ne možemo pobjeći od njih da su nam na neki način prepreka. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Berizu Belkiću. Sljedeći govornik je gospodin Milorad Živković. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Gospodo, razmišljao sam o tome na koji način je ova informacija došla u Parlament i razlog je zbog čega je praktično juče dostavljena Kolegiju, a danas imamo kao tačku dnevnog reda i mislim da sam pronašao odgovor da je to prenošenje odgovornosti koja se zadnje vrijeme često dešava sa krize koja je očigledna u Vijeću ministara na Parlament Bosne i Hercegovine i stalno tražeći i u Parlamentu Bosne i Hercegovine ono što se trebalo završiti u Vijeću ministara.

Da je to tako pokazuje i ovaj izvještaj koji je ovdje napisan gdje je praktično od 20 i nešto treba da uradi izvršan vlast Bosne i Hercegovine od države do entiteta, a samo tri stvari Parlament Bosne i Hercegovine da odgovornost za reforme koje kasne treba da ima izvršna vlast, a da dio odgovornosti sigurno snosi i ovaj parlament, ali i ovome parlamentu oni koji su da kažem pozicija u ovome parlamentu, jer iako je na ovome u ovome pismo koji je ovdje stavljen SNSD je stavio svoj potpis, odnosno njegov predsjednik i stojimo čvrsto iza evropskog puta i imamo politički koncenzus u vezi toga, ne možemo da ovu nedrživu situaciju u Bosni i Hercegovini stalno koriste neki drugi, a u ime nas.

Naime, vrlo često, a to je poštupalica, vrlo često SDS i SDA da SNSD je digao više ruku za zakon nego što su oni to radili, dolazi u jednu situaciju da smo mi spali reformiste, a oni se kite tim perjem. I to se stalno dešava i mislim da je vrijeme i da pozicija u ovome parlamentu preuzme odgovornost, da se dogovori sa Vijećem ministara, a onda da se poziva na ovo pismo koje je između ostalog potpisao i SNSD. Ja sam rekao i kada je bilo priče u vezi te platforme da je činjenica da nema političkog koncenzusa o vrlo važnim pitanjima. Imamo situaciju da neke stvari koje su vrlo važne, kao što je Zakon o visokom obrazovanju, kao što je Zakon o popisu stanovništva itd. itd. ili se stavljuju u stranu, ili se stavljuju u tepih baš iz tog razloga što nema koncenzusa pozicije u vezi sa time.

Isto tako želim da kažem da svima ovdje jasno, svima je jasno u Bosni i Hercegovini da dok se ne ispunji međunarodna obaveza, odnosno broj 1. sve ove ostale obaveze možemo i da ispunimo, nećemo biti primljeni ni u partnerstvo za mir, ni u NATO,

a vjerovatno ni u EU i to svima treba da bude jasno, da bude jasno da ne donosimo reforme navrat nanos. Reforme policije, reforme odbrane, reforme koje u ovoj državi se rade sa pričom da imamo samo jedan dan da to donešemo dovodi nas u situaciju da, evo ja ču vam navesti imamo pet oblasti za indirektno oporezivanje. Napravili smo reformu. Imamo četiri ekonomske regije koje se spominju u Bosni i Hercegovini i predlaže nam se devet ili jedanaest, ne znam tačno policijskih ispostava. Kako će to funkcionišati u Bosni i Hercegovini. Ko će koga gdje uplaćivati porez, ko će koga za privredni kriminal tužiti itd., a na kraju ču vam spomenuti i to pismo da mi kada smo potpisali piše ovdje uz poštovanje u okviru ustavnog poretku. Gospodo kada se promjeni ustavni poredak Bosne i Hercegovine, moguće je da se priča o drugim reformama. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću. Riječ ima gospodin Bešlagić. Neka se pripremi gosšoda Azra Hadžiahmetović.

A izvinjavam se. Imamo jednu malu repliku. Izvolite gospodine Novakoviću. Nisam vidio, gledam ovamo šta je sekretar zapisao. Imate vi ste zapisani. Gospodine Kuniću zapisani ste ovdje na papiru. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Imam repliku. Naime, ne mogu prihvati konstataciju, odnosno stav gospodina Živkovića da pozicija ima odgovornost, samo odgovornost za reforme. Naravno to je totalno krivo. Što se tiče pozicije jasno je da i ja i Klub SDS ćemo naravno ponjeti teret reformi i to nije sporno. Ali nisu reforme sciljem ulaska u EU, evroatlanske integracije samo stvar pozicije. Dakle to je mnogo ozbiljniji problem i to je stvar svih ovdje, ne samo ovdje u ovom parlamentu, nego i svih parlamenta i svih učesnika i u vlasti i u opoziciji, nego čitave Bosne i Hercegovine. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ovo je sada odgovor na repliku ja bih tako rekao jel. Pa dobro eto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Naime, ja nisam rekao da vi imate odgovornost, imamo svi odgovornost. Rekao sam da vi trebate da preuzmete odgovornost, jer очigledno je da je odgovornost na svima nama, a vi stalno taj vruči kolač trpate u ruke opozicije, a sdruge strane ono je istina da se kitite sa perjem reformatora u ovoj državi. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Zahvaljujem. Ja molim dalje da nastavimo dalje sa raspravom. Ispravljanje krivog, iskrivljivanje pravog navoda itd. to nas neće odvesti.

Gospođa Azra Hadžiahmetović, neka se pripremi gospodin Petar Kunić. Da, izvinjavam se, gospodine Bešlagiću, pa je onda gospođa Hadžiahemtović, pa gospodin Kunić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovane kolege, poštovani članovi Ministarskog vijeća, poštovani gosti, ja će krenuti sa jednim stavom da po mom dubokom ubjedjenju nama ne treba nikakva deklaracija, jer mi imamo izjavu koja je obvezujuća, ja bih rekao sve dotele dok smo mi ovdje i mislim da ova izjava je dovoljna i kao garancija da će sve političke stranke, bez razlike opozicija ili pozicija izvršiti svoj zadatku u onome što smo potpisali, a to je želja i da uđemo u partnerstvo za mir i evropske integracije.

Ono što sam htio da naglasim, ja, to je moj jedan, ja bih rekao dojam da možemo sve ispuniti, ali ako ne ispuni se prva tačka, a to je znači međunarodne obaveze i predviđjeti logikom konkretizaciju akcije o privođenju osumnjičenih za ratne zločine ovaj parlament, ovo ministarsko vijeće, nećemo nikada ući u EU. Ovo govorim iz jednog prostora razloga zbog toga što je ovdje kaže – odgovorne institucije, dozvolite mi molim vas, ja sam ovdje bio sretan što je ovdje, što nema ovdje policijskih snaga po entitetima, jer je ova ovamo stavka borba protiv organizacije definisala ove stvari. A dozvolite mi da ovdje samo se ubaci odgovornost da ona pripada dok se ne izrealizuje ova FS7, ovdje da se obavežu i policijske snage entiteta. Ne možemo preuzeti da će Ministarstvo pravde, da će Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Ministarstvo vanjskih poslova obaviti zadatku privođenja bez podrške danas u ovom trenutku ministarstava unutrašnjih poslova entiteta i Distrikta Brčko.

Zato vas molim, samo znači treba, ja predlažem da se ovdje u odgovornosti u ovom dijelu ubaci i ovaj dio, jer ne bih želio da neko proziva i SIP-u i proziva sva druga ministarstva državna, a zna se ko treba da uradi taj dio posla. Evo mislim to je moj prijedlog da bi i ovaj program možda izgledao realniji u odnosu na ovako postavljen zahtjev.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Selimu Bešlagiću.

Gospođa Azra Hadžiahmetović. Neka se pripremi gospodin Petar Kunić.

AZRA HADŽIAHMEGOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Uvaženi članovi Kolegija, članovi Vijeća ministara, kolegice i kolege, ja će, ja neću govoriti o ovim pojedinačnim tačkama gdje smo dobili izvještaj o stepenu izvršenja i obavezama koje su preostale. Ali, želim gledam nekako u gospodina Terzića, jer i gospodin Vens se obratio njemu, ali sva moja diskusija treba, između ostalog da nas sviju dovede na teren odgovornosti ili podjeljene odgovornosti, ne samo prisutnih ovdje u ovoj sali, dakle članova Vijeća ministara i ove parlamentarne

skupštine, nego i svih onih koji su odgovorni za izvršavanje pojedinih obaveza koje su ovdje navedene.

Zašto ovo govorim, ili zašto posebno želim apostrofirati u ovom momentu. Korigujte me, znam da gospodin Topčagić i naravno gospodin Terzić jako dobro znaju sa završetkom fizibiliti studije stičemo pravo na početak pregovora o sporazumu asocijacije i pridruživanju. Dakle početak pregovora. Kada završimo i potpišemo taj sporazum sledi procedura ratifikacije u 25 parlamenta, zemalja članica EU u Evropskom parlamentu i parlamentu zemlje članice, odnosno potencijalnog kandidata za članstvo u EU. Kada steknemo, kada završi sva ta procedura, stičemo status kandidata koji nam otvara vrata pristupnim fondovima ili predpristupnim fondovima Evropske komisije za sve one reforme koje je zemlja preuzela, odnosno sve one obaveze koje je preuzela sporazumom, odnosno prelaznim periodom u periodu pridruživanja u članstvo u EU.

Želim upozoriti na sljedeće. 2006. godine usvaja se budžet sa srednjoročni budžet za EU za period od šest godina, što je uobičajena budžetska procedura i već pripreme za naredni srednjoročni budžet se vrše u Evropskoj komisiji od 2005. godini. Dakle mi imamo vrlo malo vremena. Želim upozoriti na sljedeće. Ne budemo li ukalkulisani kao potencijalni kandidat u narednom srednjoročnom periodu, mi ne možemo računati na status kandidata prije 2013., odnosno na sve ono što zemlja stiče potencijalni kandidat, odnosno kao kandidat za članstvo u EU, a što se tiče onih financijskih fondova i predpristupnih fondova itd.

Ovo, samo ovo govor o tome da nikada veća cijena nije bila u približavanju jedne zemlje članstvu u EU kao što je sada. Dakle najskuplje od svih ovih zemalja koje su od '57. godine otkako je nastala EU, odnosno Evropska ekonomski zajednica do danas koje su ulazile i približavale se članstvu, ovoj integraciji nikad nije cijena približavanja EU bila veća kao što je sada. I ne samo to. Nikada nije bila veća ni cijena ostajanja izvan integracije. I nas je zadesila ta sudbina da upravo plaćamo visoku cijenu, bez obzira hoćemo li se približavati, kojom dinamikom ili čemo ostajati izvan evropske integracije.

Upravo zbog ovoga ja želim upozoriti na sljedeće. Odgovornost svih subjekata u Bosni i Hercegovini, jer ovdje za ove uslove nije odgovorno samo Vijeće ministara, ili samo Parlamentarna skupština, ili samo neke stranke itd. ja ne govorim ovdje kao pripadnik bilo koje političke opcije, niti bilo koga, nego kao bosanac i hercegovac. Hoću da pomenem da je krajnje vrijeme da nešto radikalno promjenimo u načinu radu. Ako je uopšte, ako možemo stići do. Ja lično cijenim da su rokovi previše optimistični, odnosno jako kratki i da je krajnje vrijeme da sozbirom da je pismo upućeno predsjedavajućem Vijeću ministara i da sasvim razumljivo na jednu adresu i da o tome raspravlja ovaj parlament treba konačno početi prozivati ko je taj ko zaustavlja proces. Bez obzira da li je to entitetska neka vlada, državna neka institucija, Parlament itd., ali da se tačno zna adresa ko je taj ko će snositi odgovornost za sve posljedice o kojima, samo kratko pominjem plaćamo cijenu bilo, visoku cijenu bilo zbog kašnjenja, bilo zbog udaljavanja od svih ovih postupaka koji slijede u narednom srednjoročnom periodu.

I još jedna sugestija, iako je ona više puta pominjana, obzirom da je kratko vrijeme, ovaj parlament zaista nije čini mi se nikada bio kočnica za bilo kakav reformski put za

svaki zakonski akt koji spada u ovaj krug uslova koji se tiče ovih 16 uslova, ako još uvijek nije završeno sve, stavite pečat EU standarda, odnosno da udovoljava evropskim standardima, da se ne iscrpljujemo pričama jesu li entietski parlamenti dali saglasnost o prenošenju nadležnosti ili nisu, da ne gubimo vrijeme, jer nam je sada isključivo vrijeme faktor za dalje. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama. Gospodin Kunić Petar i zaključujemo raspravu.

PETAR KUNIĆ

Da kako radi se o veoma važnom pitanju o veoma važnoj stvari u kojoj uglavnom imamo saglasnost što prije u evropske integracije. Dakle to je zajednički cilj. Pretopostavljam poltički cilj, jer postavlja se pitanje kako ove neke uslove koji su vrlo osjetljivi kako ih ispuniti. Da li možemo koristiti dosadašnji metod rada da ispunimo ove uslove? Po mom mišljenju ne možemo. Moraćemo uvažavati više interese jedni drugih.

Danas je spominjan akcioni plan za reformu policijskih struktura. Tu je premijer vrlo korektno, vrlo korektno mogu reći i inače vrlo korektno daje izjave vezane za ovo vrlo osjetljivo pitanje, vrlo osjetljivo pitanje koje prema sadašnjem predloženom modelu zamjene teza, dakle predloži se jedan model, taj model je jedina alternativa, dakle možete samo tu alternativu da izaberete, drugog modela nema. Ili zamjena teza, drugi modeli su antievropski, oni se ne uklapaju u evropske standarde. Mislim to je demagogija koju slušam gotovo svakodnevno, jer je čista klasična demagogija, klasična demagogija.

U Evropi ima preko 20-30 modela organizacije policijskih struktura i sve su te organizacije u skladu sa evropskim standardima. Neće mi niko valjda reći, gospodin Martins ili bilo ko drugi da model organizacije političkih struktura u Njemačkoj nisu u skladu sa evropskim standardima. Ili neće Visoki predstavnik reći, molim vas to je vaša stvar, vi morate postići koncenzus, a onda ultimaracio, e to vam je ta varijanta koju možete izabrati, inače nećete ispuniti uslove za evropske integracije, za studiju izvodljivosti itd.

Mislim da takav način, takav pristup plaši me, neće uroditи plodom. I zato smo mi ovdje, dakle u Parlamentu da sagledamo objektivne okolnosti šta je moguće u datom trenutku, šta je moguće, šta je interes i entiteta, naravno, šta je interes entiteta. Koji su to interesi entiteta kojih se oni neće odreći. Naravno, da Parlament to ima u vidu i sasvim sigurno ako ima to u vidu, ako uvažava interes da ćemo prije doći do rješenja, do tog tzv. konsenzusa koji neće biti jedna prihvatanje jedne alternative, nego će biti izraz kompromisa u Parlamentu i ostalih izvršnih struktura, odnosno Savjeta ministara i vlada entiteta. Prema tome, možemo govoriti o demokratskim procesima, dati jednu alternativu i reći to je demokratski princip kao da smo mi pali sa drveta juče, ne znamo varijantna rješenja, organizaciju policije evropske itd. Mislim to je zaista već postalo deplasirano na ovim prostorima.

Drugo, šta bih htio reći vezano za izjavu političkih stranaka koja glasi, Živković je čitao, ali nije naglasio neke elemente – izjavom kojom potvrđuju svoju spremnost na

politički koncenzus i dalju demokratizaciju BH u okviru ustavnog poretka radi ulaska u EU i partnerstvo za mir. U okviru ustavnog poretka! Dakle, nemojte da sutra imamo zamjene teza da neke stvari se kreću izvan ustavnog poretka i da se okriviljuje jedna strana koja neće prihvati. Ta me činjenica plaši. Dakle krećimo se u okvirima Ustava, možemo sve uslove koji se traži od ovog parlamenta i od ostalih struktura ispuniti, a da se krećemo u okviru ustavnog poretka, Ustava. Dakle misli se na Ustav Bosne i Hercegovine.

Dakle, apsolutno sam protiv transfera jedne varijante, jednog modela u neku obavezu. To nije spojivo sa bilo kojim demokratskim standardima, da ne govorim o evropskim, o evropskim standardima. Naravno da je potrebno izvršiti reformu i policijskih struktura i u pravi neke stvari sasvim sigurno. Ali, molim vas da i u Bosni i Hercegovini ide neki drugi proces koji je drugačiji nego u evropskim zemljama. Recimo Njemačka je federalna država koja na nivou dakle federacije ima 10 procenata poslova koji se tiču uprave. Ostalo je sve na pokrajinama, odnosno opština. Uzmimo švajcarski primjer itd. Uzmimo neke druge primjere gdje svega u federalnim državama dostiže negde do 15 procenata poslova na nivou države, ostalo je na nivou federalnih jedinica. Složićete se da je Bosna i Hercegovina federalna država i da u tom pravcu moramo razmišljati. Dakle, zanemari, u ovoj situaciji ne možemo zanemariti političku strukturu Bosne i Hercegovine. To je polazna osnova i u tom treba tražiti kompromise, a nikako korištenje naklonosti jednog dijela međunarodne zajednice da se nametnu određena rješenja. To nije dobro. Nije dobra zasada za budućnost ove države. To nije dobra zasada. Prema tome u tom pravcu mislim da trebamo razmišljati i to vrlo, vrlo pozitivnom. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Imamo još gospodu Seadu Palavrić. To je replika, ili diskusija. Diskusija, nakon toga gospodin Filip Andrić i više nema prijavljenih. Molim vas da privodimo kraju.

Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Uvažene kolege i kolegice ja ću svoju diskusiju započeti time, zapravo jednim protestom zbog činjenice da profesor Kunić i još neki pojedinci, bez obzira na ono što piše u Ustavu uporno tvrde da je Bosna i Hercegovina složena država, da je Bosna i Hercegovina federalna država, ja prihvatom da se mi o tome dogovorimo i da napišemo u Ustavu šta ona zaista jeste. Za sada to ne piše i ne možemo govoriti i ja molim da tako ne govorimo.

Izjava koja su stranke potpisale zaista kaže da u okviru, da će one pružiti svoju pomoć za ulazak Bosne i Hercegovine u evroatlanske integracije uvažavajući ustavi poredak. Međutim, svako ko je stavio potpis na ovaj papir, a zaista hoće da Bosnu i Hercegovinu i njene građane odvede u evroatlanske integracije morao bi biti svjestan činjenice kakav je ustavni poredak Bosne i Hercegovine, da ono što piše u Ustavu kao nadležnosti države nije dovoljno za Evropu i evropske standarde da Bosna i Hercegovina

bude kandidat za te asocijacije. I pored takve činjenice, pored takvog ustavnog poretku mi imamo mogućnost u ustavnom poretku da nadležnosti koje su sada u rukama entiteta, a potrebne su Bosni i Hercegovini kako bi ispunila uvjete za evroatlanske integracije prenesemo na državu. Ono što ja smatram da nije rješeno je činjenica da Vijeće ministara, niti Predsjedništvo Bosne i Hercegovine nisu našli načina na koji će sa entitetima riješiti prenos nadležnosti tamo gdje je taj prenos potreban. Dakle, molim ove dvije institucije da nađu put koji će biti decidiran i kada nam dođe na Ustavnu komisiju bilo koji zakon niko neće moći reći ova nadležnost nije prenešena, entitet se nije složio i nećemo na tome trošiti snagu.

Kada je riječ o primjerima reforme policije i evo sada složenim državama, ja ћu vam reći da smo prošle nedelje bili u Švicarskoj, mislim da je to jedna od država koja ima najveće decentralizaciju, ima 26 kantona i u nadležnostima policije na nivou kantona su ostale obične stvari, sitni kriminal, a sve krupne stvari koje se sad više ne mogu rješavati ni na nivou jedne države, nego se moraju rješavati među državama internacionalno prenesene su na nivo države. U jednoj Švicarskoj. I nemojmo se zavaravati da mi možemo ponašati se kao jedna Njemačka, koja ima policiju na pokrajinama, ili kao neko ko je već uredio državu. Uredimo državu, uđimo u integracije, pa onda govorimo o većoj decentralizaciji, ako ona bude funkcionalna tada.

Kada je riječ o budžetu Bosne i Hercegovine, zapravo EU i činjenici da Bosne i Hercegovine nema u budžetu za period 2007. i 2014. prema nezvaničnim informacijama koje su do mene došle iz međunarodne zajednice Španija je ta koja se protivi da Bosna i Hercegovina se nađe tu. I želim da provjerite je li to tačno, ako jeste da uradimo ono što se mora uraditi kako bismo se našli u budžetu za taj period. U pismu gospodina Rena, koji da ne zaboravimo nije komesar za vanjske poslove, nego smo ipak došli u fazu proširenja, on je komesar za proširenje EU, u prvoj tački kada je riječ o međunarodnim obavezama i saradnji sa Haškim tribunalom, ja želim skrenuti vašu pažnju na sljedeće. Pored svega što se od nas očekuje da učinimo kako bismo optužene za ratne zločine priveli Haškom tribunalu, ili Sudu Bosne i Hercegovine, pored potrebne saradnje sa susjednim državama gdje se eventualno kriju optuženi za ratne zločine, posljednjih mjeseci pojavila se neophodna potreba za trilateralnim ugovorom na području Republike Hrvatske, Državne zajednice Srbije i Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Naime, riječ je o tome da pojedini optuženi za ratne zločine imaju dvojna državljanstva, po ustavima zemalja ne mogu biti ekstradirani u susjedne zemlje, a mi imamo neophodnu potrebu da se za ratne zločine sudi tamo gdje su ratni zločini počinjeni. Dakle, ja vas molim da učinite sve da se Evropa na političkom nivou pobrine za rješenje ovog problema, jer bez takvog ugovora Sud i Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, ne vidim da će imati velikih rezultata.

I posljednje, također se ovdje spominju zahtjev za dodatnim naporima na implementaciji posprjemnih kriterija Vijeća Evrope. Ja podsjećam na Zakon o ombudmanu i podsjećam Vijeće ministara da se juče na komisiji Ustavnoj komisiji moglo čuti da opet sa entitetima nije usaglašen predloženi zakon kada je riječ o prenošenju dijela nadležnosti, zapravo o odricanju entiteta od nadležnosti da imaju entitetske ombudmane. Smatram da Vijeće ministara mora taj problem riješiti i da više taj prenos nadležnosti ne dolazi pred nas kao prepreka za mnoge zakone. O Zakonu o visokom obrazovanju nismo govorili barem

godinu dana. I također Zakon o javnom RTV sistemu mora konačno doći pred nas i mora nam se reći ako amandmani jesu u skladu sa evropskim standardima, ako nisu, da nisu i zašto nisu, jer imamo suprostavljene strane. Podnositelji amandmana tvrde da to jesu evropski standardi. Evropska komisija tvrdi da nisu. Ja molim Vijeće ministara, ne da bude sudija, ali da nam kaže šta jesu evropski standardi na ovom polju. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Kunić, replika, pa gospodin Zorić replika, jel tako. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Meni je žao što moram odgovoriti uvaženoj gospođi Seadi, meni je, pazite, već u postratnom periodu ovdje održano 100 okruglih stolova i određeni karakteri države Bosne i Hercegovine održan, ne znam gdje nije od Bugojna, Banja Luke, Sarajeva. Nikada niko nije rekao da ovo nije država federacija, da to nije po svom političkom uređenju federacija. Jedino čujem evo od vas. Ovaj zaista možda bi vi da ste bili na tim okruglim stolovima dala značajan doprinos. Možda bi nam skrenula pažnju da razmotrimo i ovakav teorijski model. Ali dileme nema. Radi se o federalnoj državi i ta činjenica se mora uvažavati.

A što se tiče Švajcarske, ne znam kada ste vi bili, a ja sam bio prije 6-7 mjeseci, u Švajcarskoj ste do juče imali državnu graničnu službu na policijskim strukturama kantona, različite uniforme itd. itd. Prema tome, ne znam da li su to oni u međuvremenu stvari centralizovali toliko, zaista nije mi poznato. Ali znam da su imali sasvim drugačiju situaciju. Prema tome nikoga ne treba ovo da dira. Dakle, moja diskusija u najboljoj namjeri, treba da pronađemo rješenja, ali rješenja moramo praviti koncesije svih, ne možete od jednog da pravi koncesiju. Tražite da jedan igrač stalno udara sviju po nogama. To je gotovo nemoguće. Nešto nije u redu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Vinko Zorići zvolite. Replika.

VINKO ZORIĆ

Moja je replika, odnosno ne slaganje skolegicom Palavrić kada je ona spomenula, odnosno osvrnula se na izlaganje gospodina Kunića, a kazala je pustite vi Njemačku i ne znam koga još, oni su bogati. Ja se ne slažem da mi ne trebamo biti dobro uređeni kao i ostale evropske države, bez obzira na to što smo siromašni.

Zapravo ja mislim da mi jošugo nećemo biti bogati zato što imamo loše unutarnje uređenje Bosne i Hercegovine i da svi problemi u Bosni i Hercegovini, bilo unutarnji ili vanjski proizlaze iz lošeg uređenja. A što se tiče, evo osvrnuću se i na izlaganje na zadnju rečenicu kolege Kunića, istina je od srpskog naroda, ja ēu to u glavu govoriti traže se koncesije, ali od hrvatskog se to više i ne traži. Ako ste vi mislili da nećete doći na red, onda ste se grubo varali kada niste stali na stranu ustava i zakona i onog što piše u Ustavu. U Ustavu ne piše da ēemo nekada biti kroz neke polovične zakone ravnopravni, nego da trebamo biti uvijek ravnopravni. A ravnopravno nije ako imamo jednu republiku, a

nemamo tri republike. Ravnopravno nije ako neko ima svoju televiziju, neko nema. Ravnopravno nije ako neko ima sveučilište, a neko nema, itd. možemo koliko hoćemo tih primjera navoditi.

Dakle, od jednog naroda se već i ne traže koncesije. Smatra se to pitanje ad acta. A to nije dobro, to nije dobro ni za onog, za onaj, Seada jučer meni kaže nismo mi najjači, možda smo najbrojniji. Ruke se uvijek broje i ja smatram da je onaj ko ima najviše ruku da on vrlo lako preglasala one koji imaju malo ruku, bez obzira na snagu argumenata. To nema nikakve veze. Ja i mojih troje četvoro kolega možemo koliko god hoćemo biti u pravu, ali ako protiv nas glasa šest ljudi oni su nas preglasali i oni su u pravu. Dakle ja se, moj smisao replike je bio neslaganje da mi moramo sve centralizirati i upropastiti, pa da se onda trebamo bogatiti. Ne, mi trebamo riješiti unutarnje uređenje Bosne i Hercegovine evo na polaznim osnovama. Dejton je zaustavio rat u Bosni i Hercegovini, mislim da nije najpravedniji i svi govore da nisu zadovoljni stim. Hajmo poći od pretpostavke da niko nije zadovoljan i hajmo graditi ponovo. Šta je to? Mi se sad hvatamo za problem policije. Zašto policija ne bi bila vezana za unutarnje uređenje Bosne i Hercegovine? Mnogi nisu zadovoljni sa ne znam četiri razine, ali ja nisam zadovoljan što se govori da, često se to naime spominje da su Hrvati za treći entitet. A niko ne govori, to je jednom samo Lagumđžija se čini mi se odvažio kazati da imamo tri entiteta. Na sve ima prvo Distrikt Brčko kao i Federacija kao i Republika Srpska. Ali to očito nekome odgovara. Meni ne odgovara.

Evo. Ja kada pričam svojim kolegama na komisiji da ja mislim recimo da je federalna televizija uglavnom bošnjačka, kaže nije. Pa hajmo je ugasiti, ili je možda srpska. Ako vi nemate ništa protiv, ja predlažem da je ugasimo. I eto prostora za pravljenje kanala na hrvatskom jeziku, odnosno imamo BH servis, a mi imamo ovdje jedan veliki problem da ne možemo pristupati svim tim integracijama zato što nismo riješili TV sustav. Ili, pomozite mi BPS, mi više nemamo skraćenice na hrvatskom. Molim PBS, dobro.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Novaković replika. Molim vas kratko samo, dajte da idemo sa diskusijama. Imamo još jednog prijavljenog.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Predsjedavajući ja će vrlo kratko. Ne želim ja komentarisati neke stavove ovdje gospodina Zorića, ali jedan moram jer ne znam ja što smo mi to srbi mislili da će snama desiti kada nismo reagovali i kad smo mi to trebali reagovati.

Gospodine Zoriću, nas niko nije pitao za Vašingtonski sporazum. Mi nismo učestvovali u Vašingtonskom sporazumu kada se odlučivalo ono što, sčim nažalost sada oni koji su ga potpisali nisu zadovoljni. Ali nemojte na nas to, mi stim nemamo ništa. Dakle mi nismo uticali na taj dio sporazuma jer, ja vas molim dakle, ne tumačim ja ono što je rekao gospodin Kunić, ali hoću da kažem da mora onda diskusija nam biti korektna znači.

Zaista, ako je neko davao koncesije u odnosu na potpisani Dejtonski sporazum, onda smo to mi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Filip Andrić. Diskusija izvolite i zaključujemo raspravu.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, evo izuzetno mi je dragو da je se i premijer vratio u salu, prije nego što sam evo ja dobio riječ, pa da možda čuje i on ovo što ћu ja govoriti, a započeti ћu sa ovom izjavom koja je u prilogu ovdje gdje stoji potpis i predsjednika HDZ-a gospodina Bariše Čolaka i slobodan sam ovdje u ime Kluma HDZ-demokrščani kazati da mi u potpunosti stojimo iza ovoga potpisa i spremni smo u potpunosti provoditi ovo.

Ali isto tako tražimo i od Vijeća ministara, odnosno od vas kao najodgovornije osobe u Vijeću ministara da poštivate i vi ono što stoji u ovoj izjavi, a drugu stranu da poštivate, ja ћu se ovdje osvrnuti najviše na uvjet 16., tj. Zakon o Javnom RTV sustavu gdje se kaže da se u potpunosti poštivaju evropski standardi i Dejtonski sporazum u zakonu koji se priprema. Ja se nadam da ovo obvezuje i vas i da ћete konačno imati i po treći put priliku ugraditi evropske standarde u zakone koje ste predložili Parlamentu i koji evo nikako da krenu dalje od komisije, a ne prebacivati odgovornost na Parlament kao da nije nešto ispunio.

Ja sam zaista zabrinut i stoga s jedom informacijom, odnosno činjenicom i stoga moje pitanje vama uistinu me zanima tko je bio u ime Bosne i Hercegovine u delegaciji koja je bila na sjednici Upravog odbora Vijeća za implementaciju mira, kada vidim ovdje konstataciju da se izražava zabrinutost na tom sastanku zbog uloženih amandmana na Prijedlog zakona o RTV sustavu. Amandmana koje je predložio HDZ. Moj potpis također stoji na tim amandmanima, ja koliko znam u tom amandmanu mi smo tražili da Vijeće ministara osigura implementaciju Evropske konvencije o ljudskim pravima u tom zakonu. Ja uistinu ne razumijem što tu nije sukladno sa evropskim standardima i zbog čega to se ima izražavati zabrinutost zbog ovakvih amandmana. Ili ono što je govorio moj prethodnih gospodin Kunić, ili se misli uistinu ovdje da je opasno po Bosnu i Hercegovinu svako drugaćije mišljenje od onog koje se servira iz ne znam ni ja nekih krugova ovdje u Parlamentu. Onda čemu mi ovdje služimo. Onda treba izmjeniti Ustav pa kazati da Parlament BiH, odnosno parlamentarci nemaju pravo ulagati amandmane, nemaju pravo na svoje mišljenje. Imaju pravo samo držati ruku u zraku kada zatreba nekome i da je to smisao ovog parlamenta.

Uistinu jel mi idemo tim putem, jel to evropski standard koji se traži od nas ovdje. I ja uistinu želim još jednom apelirati, shvatite ovo kao i za vas obvezu, podržavam u potpunosti točku 16. znači gdje se traži da u Zakonu o Javnom RTV sistemu se ugrade u potpunosti evropski standardi. Ugradite ih, nećete imati nikakvih problema, ja se nadam niti na komisiji, niti sa amandmanima HDZ-a, niti bilo koga drugog. Kolegica Palavrić kada je elaborirala o policiji mogla je se možda osvrnuti evo i na ovu točku pa spomenuti,

evo kao jedno evropsko iskustvo i kako je ovo pitanje uređeno u Švicarskoj. Moglo nam je to poslužiti kao iskustvo da zgodnije neke dileme ovdje prevladamo i uistinu kada pričamo o nekim stvarima, onda dobro bi bilo biti do kraja principijelan pa ne pozivati se na neka rješenja samo kada su nama, kada nama odgovaraju, a u protivnom zanemarivati odnosno zatvarati oči pred njima i preskakati ih kao da ne postoje.

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Evo poziv Vijeću ministara, ima po treći put priliku da konačno napravi Zakon o Javnom RTV sustavu sa ugrađenim evropskim standardima i ja mislim da neće imati problema u tom slučaju sa amandmanima HDZ-a niti ovdje u Parlamentu, niti će imati problema Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira sa našim amandmanima. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobićete riječ. Dobićete riječ, samo sačekajte još jednu diskusiju imamo, odmah ćete dobiti riječ. Pa odgovorićete na sva pitanja. Dobićete riječ. Ako hoćete odmah, daću vam riječ odmah.

Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Dakle samo odgovor na pitanje koje se ne odnosi na informaciju koju sam podnijeo. Vijeće za implementaciju mira ima redovna zasjedanja. Vijeće za implementaciju mira poziva zvaničnike iz Bosne i Hercegovine po svom nahodenju na osnovu dnevog reda koji je utvrđen ranije. Vijeće za implementaciju mira ima odgovnjene sastanke sa predstavnicima vlasti Bosne i Hercegovine koje pozovu i zatvoreni sastanak članica Vijeća za implementaciju mira.

Prema tome kada postavljate to pitanje morate imati, znati sve ove.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte nemojte molim vas.

ADNAN TERZIĆ

Zavisi nekad su direktori, zavisi u kojoj formi se susreću. A znači oni imaju zatvoreni sastanak gdje raspravljaju o komunikaciji. I komunikacije se piše na zatvorenom sastanku i predstavnici vlasti Bosne i Hercegovine ne učestvuju u tome.

Prema tome, to je odgovor na pitanje ko je učestvovao i ko je dozvolio da se jedna takva konstatacija nađe u komunikaciji. Znači oni sami sjednu i pišu komunikacije, a mi podnosimo izvještaje po dnevnom redu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, ja vas molim da raspravu privodimo kraju. Naravno ovdje već tri puta sam najavljuvao zaključivanje rasprave. Svaki put imam novu prijavu. Ja bih molio da se vodi računa o tome da kada se jedanputa najavi zaključenje da, ali neću ja uskaititi riječ.

Gospodin Vinko Zorić traži repliku.

VINKO ZORIĆ

Ja odustajem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvalam vam. Gospođa Ruža Sopta je tražila. Vrlo kratko molim vas gospođo Sopta ako možete. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući, iako držim da se imam pravo prijavljivat sve dokle traje diskusija, jer proistekne iz jedne diskusije potreba možda za nečim drugim.

Pozorno sam slušala sve diskutante, sve ljude koji su diskutirali po ovoj temi i ma skoro svakome sam mogla podvući da se svako stoji iza ove izjave koje su potpisali politički čelnici. Skoro iz svake diskusije dalo se izvuči da ustavne promjene su nužne, da ih neko podrazumjeva, da ih neko ne podrazumjeva, jer nisu se dogodile. To je činjenica.

Ja držim iz, ovoga koliko sam ja uspjela sad za ovo vrijeme pročitati da o neizvršenim obvezama negdje su dvije za ovaj parlament. Ali na te bi dvije stavila upitnik, jer su dovedene, doveden Parlament u neki vremenski tjesnac. To su ova dva zakona koja su, istina rekući ima godinu dana su i jedan i drugi više na tapeti, koji su vraćeni u novu proceduru, koji su vraćeni u Vijeću ministara i očekivalo se od Vijeća ministara da će implementirati ono na što se upozoravalo kroz diskusiju ovog parlamenta. Ni jedno ni drugo se nije dogodilo. Opet smo dovedeni u vremenski tjesnac sa obrazloženjima i sa diskusijama ovdje da je došao vremenski tjesnac, da mi moramo sad to uraditi samo tako i nikako drugačije.

Ja bih podržala dio diskusije gospodina Belkića koji je rekao vrlo jasno ono što je upravo diskusija svaki put na skoro svakoj komisiji u kojoj sam ja, da li je to, da li su to naše ovlasti, da li je to ugrađeno, da li je to Vijeće ministara zauzelo stav po tom pitanju, nije zauzelo. Svaki put imam nekakve dileme koje su – šta su standardi, šta su to evropski standardi? Ja sam do sada starno mislila da ja znam šta su evropski standardi. Sad kažu, evropski standardi su ono što kaže Evropska komisija. Molim lijepo. Ja se ne slažem sa takvim definicijama evropskih standarda. Meni je evropski standard odraz većinske evropske stvarnosti. Na jedan način najprostijom definicijom kad bi je rekla.

Gospodin Kunić kaže i ima i osnova da kaže ustavna definicije interes entiteta. Postoje, ja mislim preće definicije prava naroda od kojih mi svi ne smijemo odstupiti, pa bila ona interes jednog ili drugog ili trećeg naroda. I ono što ja držim da nije fer dovoditi nas u ovakvu poziciju da se ovom parlamentu sada stavlja nekakav momenat vi ste krivi ako se ne ispune ove uvjeti, jer niste donjeli zakon koji vam dajemo – uzmi ili ostavi pod takvim uvjetima. Mislim da to nije način rada ni metod rada podoban za ovaj parlament, ovu razinu vlasti i da mi na taj način ne možemo i nećemo sigurno daleko doći i nećemo doći nikada do rješenja. Ja se slažem da moramo, gospodin Belkić što je rekao da moramo izgraditi metode rada. Hajmo sa metodama rada uistinu kazati na koji način mi ispunjavati ove uvjete, ali da su te metode rada poznate prije, da ih mi prihvativimo ako mislimo da možemo nešto učiniti na prečac.

Kolega i spomenuto je u diskusiji da već drugi put u Brisel ide jedna delegacija u kojoj nema predstavnika jednog naroda. Vi ste rekli da su to pozivi otuda. Ja vas pitam jeste li ikada postavili pitanje, pa vi imate još jedan entitet, ili da imate još jedan narod koji uistinu sudjeluje u kreiranju svih ovih uvjeta koje slijede za naše nekakve uvjete, ispunjenje uvjeta koje mi trebamo, na temelju kojih mi trebamo doći do tih pregovora ili doći do bilo evropskih integracija.

Evo, ostalo ću odložiti. Neću više. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Da li još neko od poslanika želi da govori? Hvala vam lijepo.

Da li predsjedavajući Vijeća ministara želi da na kraju govori? Izvolite. Predsjedavajući Vijeća ministara.

ADNAN TERZIĆ

Pa moram priznati da sam prezadovoljan da većinu diskusija danas nije slušao niko iz Evropske komisije. MOram priznati da većina diskusija danas nije uopšte pomogla osnovnoj ideji, a to je upoznavanju sa implementacijom fizibiliti studijom i mogučnošću da Bosna i Hercegovina u maju mjesecu doživi nešto što se može nazvati istorijskom prekretnicom na našem evropskom putu.

Ja sam u početku rekao, ja smatram znači kao čovjek koji po Zakonu o Vijeću ministara koordinira sve aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine na evropskom putu. Smatram da bi jako dobro bilo kada bismo danas imali jednu rezoluciju, neke snažnije zaključke. Ali vidim da većina diskutanata uopšte o tome nije razgovarala. Zato ću samo kratko pojasniti da ovo vijeće minitara kada predlaže neki zakon, mora zakon usaglasiti sa entitetskim vladama i sa Evropskom komisijom, evropskim ekspertima kako bi obezbjedili da bude po evropskim standardima.

Nije ni predsjedavajući Vijeća ministara ni niko od ministara iz Vijeća ministara pisao vaš poslovnik. Vaš poslovnik precizno kaže da se Vijeće ministara ne izjašnjava o vašim amandmanima. Dakle ako mislite da nešto nije u redu i da nešto nije dobro i da nije po evropskom standardu u zakonu koji smo vam mi poslali, apsolutno imate pravo da

podnesete amandman. Ali mislim da imate obavezu da taj amandman usaglasite i sa eventualno Evropskom komisijom ili sa nekim ekspertima da vidi kako bi obezbjedili certifikat da to, taj amandman jeste po evropskim standardima. Mi više nismo u poziciji da kako nekome padne napamet tako podnosi amandmane, ne usaglašavajući ih ni sa kim. Evo, ne trebate usaglašavati sa Vijećem ministara, sami ste radite više od 2 godine po Poslovniku koji apsolutno amnestira Vijeće ministara iz te procedure. Vaši amandmani su vaša stvar i ne možete kriviti Vijeće ministara za nešto što vam međunarodna zajednica ne prihvata, a produkt je rada vašeg amandmanskog djelovanja. Vaša je obaveza da uskladite svoje amandmane sa evropskim standardima. Ako to ne uradite ne možete nikoga kriviti.

Prema tome, ja, pazite, evropski put nije projekat Adnana Terzića, evropski put nije projekat ovog vijeća ministara, ni Osmana Topčagića, ni bilo kojeg ministra, evropski put je jedini mogući put i ja jednostavno se nemam namjeru ubjedjavati ni sa kim kako se može preći taj evropski put. Na način na koji su pojedini diskutovali je siguran put da se ne prelazi evropski put. Možda nam je i to put. Ali ja mislim da nam je bolje da idemo sa snažnom rezolucijom koja će zahtjevati od svih institucija u vlasti da pomogne Vijeću ministara da ispunimo svoje obaveze. I uopšte nije bitno šta piše ko je obvezan da provede pojedine zaostale djelove fizibiliti studije. Jel Parlament 3 ili 2. Jel Vijeće ministara 20, ili nije. Vijeće ministara sad radi, rekao sam vam podzakonske akte koji znače punu implementaciju zakona koje smo donjeli. I nije tačno, kao što su neki poslanici govorili da mi imamo usporenje. Mi imamo rapidan napredak na evropskom putu i to je zahvaljujući tome što imamo takvo opredjeljenje i mogućnost Vijeća ministara da shvati trenutak u kojem jesmo i da svaki projekat zakonski ponudi u skladu sa koncenzusom unutar izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini i evropskim standardima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara.

Poštovane koleginice i kolege, gospodin Beriz Belkić traži riječ. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja moram reagirati kada je riječ o ovim amandmanima. Dakle, poslanički amandmani apsolutno i uvijek mi tražimo izjašnjenje predлагаča o našim amandmanima. Dakle nismo mi sebe eliminirali, odnosno vas razvlastili da ne kažete svoje mišljenje o amandmanima. Samo je problem što mi nemamo predstavnika Vijeća ministara tamo gdje nam trebaju na radnim tijelima, komisijama. Niste vi gospodine predsjedavajući sami Vijeće ministara. I nemojte, ja vas drugi put govorim preuzimati odgovornost ministara za stvari koje nisu vaša odgovornost. To je jedna stvar.

Druga stvar na osnovu čega ste vidjeli da nema podrške ovog parlamenta o ovim stvarima o kojim ste vi maločas govorili. Dakle što se tiče Stranke za BiH, mi smo spremni u svakoj vrsti forme, ako ste pratili šta sam ja rekao, u svakoj vrsti forme poduprijeti ove napore da bismo u maju mjesecu te stvari realizirali. Stvarno vas molim dobronamjerno nemojte proizvoditi stalnu konfrotaciju sa Parlamentom. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu. Ja bih zamolio, gospodine Zoriću izvolite, ali kratko molim vas. Imamo mi, Kolegij ima prijedlog zaključka kako izaći iz ove situacije, mi pratimo razvoj događaja, bilo bi da možda čujete i nas, možda, ali evo gospodine Zoriću izvolite.

VINKO ZORIĆ

Pa dobro, ja nema smisla da drugi put odustanem od

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro., ali onda vrlo kratko.

VINKO ZORIĆ

Vrlo kratko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hajde molim vas.

VINKO ZORIĆ

Ja mislim da nije dobro, pogotovo sa govornice ovog parlamenta kazati da zastupnik ako misli uložiti popravak zakona treba konsultirati bilo koga drugo, jer onda ne bi trebao nego jedan zastupnik. Jer šta to može Evropska komisija drugačije meni reći nego gospodinu Čemanu. Onda ja mogu samo kazati, gospodine Čeman evo vi pitajte Evropsku komisiju, ako ona misli da je sve okej, ja ne moram ni dolaziti.

Ja mislim da to nije dobro, barem ovdje izgovarati iako prečutno svi ministri i većina zastupnika to radi. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ako se više niko ne javlja za riječ, uvažene koleginice i kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, cijenjeni gosti, cilj današnje rasprave je definiran u zahtjevu Predsjedavajućeg Vijeća ministara za uvrštanje u dnevni red Informacije o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i on je naveden u posljednjoj rečenici pisma kojeg je potpisao predsjedavajući Vijeća ministara.

Mi cijenimo da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine treba dati podršku Vijeću ministara jer Informacija je podnešena sa ciljem osiguranja podrške Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za ispunjenje preostalih elemenata definiranih pismom komesara Rena i mogla bi biti usvojena u formi rezolucije. Mi smo raspravljali dakle o tome i cijenimo, u ovom trenutku imamo saglasnost za formu zaključka i iz proceduralnih razloga koja bi pozvala i preostale nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini da aktivno surađuju sa Vijećem ministara na ispunjenju uslova i početku pregovora.

Poštovane koleginice i kolege, u tom kontekstu ja vas molim da me pratite.

Ja predlažem, odnosno Kolegij Predstavičkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u skladu sa ovim što sam maloprije pročitao predlaže sljedeći zaključak, dakle predlaže sljedeći zaključak.

- Prihvata se Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje punap odrška za ispunjenje preostalih elemenata definiranih pismom komesara za proširenje Evropske unije gospodina Olija Rena od 4.4.2005. godine i pozivaju svi nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini da aktivno sarađuju sa Vijećem ministara na ispunjenju uslova i početka pregovora.

Ovo je prijeedlog zaključka Kolegija. Ja otvaram raspravu o ovom prijedlogu.

Ako se niko ne javlja za riječ zaključujem raspravu.
Gospodin Gligorić izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Mislim da ne bi bilo loše da se povede rasprava o prijedlogu ovog zaključka. Sasvim je u redu da smo primili ovu informaciju. Možda bi bilo najbolje k znanju itd.

Ali davati podršku Savjetu ministara da sva kompletan vlast, pa znači i mi kao zakonodavni itd. podigli smo Savjet ministara iznad Ustav ove zemlje na način kako ste vi to predsjedavajući formulisali. Nema zaista načina niti to treba Savjetu ministara takva jedna podrška u smislu da su oni institucija od koje se apsolutno sve vrti u ovoj zemlji. Ja razumijem u diplomatskim odnosima da se više razgovara sa premijerom, nego što se razgovara sa predsjednikom parlamenta, i predsjednikom države ili ...kakav mi imamo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Ali objektivno ste zaključkom dali vlast Savjetu ministara koji on nema po Ustavu i on je sublimacija znači zakonodavne i izvršne vlasti. Da se potrudimo da napravimo zaključak koji će odgovarati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Razumijo sam vas gospodine Gligoriću i ja će popraviti odmah ovaj prijedlog. Dakle, izvolite, gospodine Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ja samo molim u buduće da se kada predsjedavajući zaključuje raspravu, stalno nam se dešava poslije zaključenja itd. Ja sam shvatio prijedlog na sljedeći način. Nije riječ Vijeće ministara upotrebljena izuzev prima se Informacija k znanju, a podržavaju se, podržava se ispunjavanje uslova koji su navedeni u pismu gospodina Rena.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, da.

BERIZ BELKIĆ

Ne podržavamo Vijeće ministara, nego uslove navedene, ne od Vijeća ministara, nego od gospodina Rena.

Ja molim da se stavi na glasanje pa ćemo odrediti ko podržava, ko ne podržava.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam na pomoći gospodine Belkiću. Molim vas gospodine Belkiću hvala vam lijepa. Nemate potrebe gospodine Gligoriću, ja ću odmah sada, zamolio bih vas dakle, ja sam vas u potpunosti razumio.

Dakle, ovdje je kazano i pozivaju svi nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini. Ja sam dakle napravio grešku. Ovdje treba da stoji i pozivaju preostali nivoi vlasti, tako da mi Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara i našu poziciju dakle ovdje dakle sačuvamo. Tako stoji i u ovom pismu ovdje i to je precizno napisano. Tako da bi, dakle ja uvažavam ovo o čemu ste vi govorili, ako sam vas ja dobro razumio.

Molim vas lijepo, još jedanputa ću polahko pročitati prijedlog zaključka. Pratite me. Mislim da on odražava diskusiju i ono što je kazano u zahtjevu Vijeća ministara. Ovo je jedan trenutak u kojem Parlamentarna skupština mora, ja mislim na adekvatan način reagirati na zahtjev našeg vijeća ministara.

Dakle ovako. Prihvata se Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih elemenata definiranih pismom komesara za proširenje Evropske unije, gospodina Olija Rena od 4.4.2005. godine i pozivaju preostali nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini da aktivno sarađuju sa Vijećem ministara Bosne i Hercegovine na ispunjenju uslova i početka pregovora.

Ja mislim da sada možemo pristupiti. Izvolite.
Gospodin Petar Kunić. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Ja bih molio da ne uđe u praksu jedna stvar koja na neki način, barem mene, osjećam se vrlo nelagodno, da primam neko pismo evropskog, pa bio on ne znam ko, da to prihvaćam, a da ne sagledam, danas sam to dobio, kritički nisam sagledao, nisam pročitao.

Prema tome molio bih da se briše to pismo. Pored toga, čini mi se da je ovdje prejudiciranje određenih rješenja. Prejudiciranje određenih rješenja na koji će se sutra i te kako neki pozivati. Stoga da bi mogli izglasati ovo prepostavljam, moramo brisati to pismo. Mi ćemo ga pomno pročitati, posvetiti punu pažnju i potruditi se da ga punim kapacitetom razumijemo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To ako izbrišemo gospodine Kuniću

PETAR KUNIĆ

A danas smo ga dobili, ja ga nisam ni pročitao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. To ako izbrišemo, onda danas smo đaba vodili raspravu.
Gospodin Nikola Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi članovi Vijeća ministara, žalim što nisam veći dio rasprave bio u prilici da čujem, ali jednostavno ne mogu da shvatim zašto je kraj ovakav. Valjda je cilj svih da Bosna i Hercegovina ide brže ka evroatlanskim integracijama i tu nema dileme. Kada dođemo da damo podršku, dakle političku podršku, onda se otvaraju različite dileme kakav će biti odnos ovog parlamenta prema onome što su preostale obaveze. To se mi pitamo. I o tome ćemo voditi konkretne razgovore na projektima koji jesu obaveza.

Ali zašto ne podržati dakle, zašto ne podržati stav da hoćemo to da riješimo. Oli Ren nije bezvezan faktor. On je komesar za proširenje. Preko njega govori Evropska komisija i Unija i šalje nam poruku. Dakle ja ne bih da mi ovdje sad otvaramo jesmo li shvatili pismo kao kad je Broz pisao obraćao se u Splitu. A zadržavamo dakle pravo da svi kažemo o tim projektima šta mislimo. Ja možda različito mislim od svih vas kada je u pitanju reforma RTV sistema, policije itd. Ali mislim da to i jeste uslov. Sad ne valja kada nam pošalju poruku preko nekoga, onda ne znamo šta su tobože standardi.

Ja mislim da je ovo suvisao zaključak da mi podržavamo Vijeće ministara da pozove i ostale nivoe vlasti na tjesnu saradnju da se ispune uslovi. Kako će oni sarađivati? Koja će opcija pobjeđivati? Koja će opcija pobjediti u okviru te rasprave, doći će pred Parlament pa ćemo reći. Dakle ovo je jedna sasvim logična po meni podrška da bi se obezbjedio reako bih uzlazna linija Bosne i Hercegovine ka evroatlanskim integracijama. Ne odlučujemo mi danas ni kakav će biti RTV sistem, niti odlučujemo kakav će biti sistem policije u Bosni i Hercegovini. Dakle ne donosimo nikakvu konkretniju odluku, nego podržavamo da ćemo te stvari završiti u roku koji se očekuje.

Ja ne bih da oko zaključka stvarno, bojam se da će priča oko zaključka staviti i dezavujisati sve ove dobre priče i rasprave u okviru Parlamenta. Eto u tom smislu sam htio da pomognem i možda nije dobro da mi raspravljamo o Vijeću ministara kao nekom stranom tijelu u Bosni i Hercegovini. Ono ima tešku ulogu, a kako ga ostvaruje, da li je za nekog dobro, loše, prosječno, to je druga stvar, to mogu biti različite političke priče. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Špiriću. Da li još neko želi? Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Sobzirom, gospodine predsjedavajući da je kod ovakvih tema i zaključaka bitna svaka riječ i ona može biti tumačena zaista različito, ja ću nakon nekoliko riječi koje kažem zatražiti kratku pauzu da bismo dobili ovaj prijedlog zaključka u pisanoj formi. Dakle onoliko koliko je potrebno da se on otkuca i da go dobijemo u pisanoj formi.

Pazite, veoma važno je u zaključku da ja shvatim da ćemo mi učuniti maksimalan napor, a isto tako je važno da ja tim zaključkom ne dajem podršku da sve zakonske budžetske kompetencije moraju biti kod policije podignute na državni nivo. Dakle ja svojim zaključkom ne želim to dati, ali želim dati punu podršku reformama na način kako će one biti dogovorene. Ja ne znam kako će biti dogovorene, ja ne znam hoće li i na koji način biti dogovoren ovaj jedinstveni Ombusmen, odnosno institucija Ombusmena potpuno, da li će to biti tako.

Ako ja ovim zaključkom to trebam sada reći, ja nisam spreman da to sada kažem. Ali jesam spreman da učinim maksimalan napor da svi zahtjevi koji su navedeni ovdje, budu ispunjeni, i u tom smislu sam spreman podržati zahtjev koji će na takav način definisati moju spremnost da ovaj, podržim ovaj izvještaj. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Kunić ponovo traži riječ, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Moram reći da ja obično se trudim kad neko izade za govornicu, da ga potpuno razumijem šta je htio reći. Ali ovaj put, nisam gospodina Špirića razumio. Imao je dosta akrobatskih skokova, akrobatike. Pa, bih molio da vidim šta on predlaže, šta predlažeš ti vezano za ovaj zaključak. Ja bih ga molio, nisam ga razumio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodin Špirić nikad nije akrobatiku koristio u ovom Parlamentu, jasno je govorio i stvar je samo koliko hoće ljudi da me razumiju. Evo profesore Kuniću šta mislim. Dakle, ja ne mislim da je pismo Olija Rena neozbiljno pismo. Ne mislim da je Oli Ren čovjek preko kojeg Evropa ne govori, ne šalje poruke javnosti BiH. Dakle, to je komesar za proširenje EU. Ukoliko smo mi opredjeljeni da budemo dio Ujedinjene Evrope, to pismo ćemo najozbiljnije shvatiti. I mi smo danas imali raspravu u kojem se kaže šta je ostalo od neispunjениh uslova. I danas treba da podržimo Vijeće ministara da ćemo učiniti sve da dio evropskih uslova, da dio uslova u skladu sa evropskim standardima, uradimo u ovoj zemlji

kako bi ubrzali njen put, ne ulazeći u konkretnе stvari kako će biti riješeno. Ja se i Momo Novaković razlikujemo recimo kada je reforma policije u pitanju. Ako je evropski standard da bude jedan zakon na državnom nivou i Budžet na državnom nivou, to će biti stvari o kojim neće biti polemike, ali postoji nešto što nije evropski standard, o čemu možemo razgovarati, što nam je javno rečeno. To je organizacija policije unutar BiH. Pa dajte da pošaljemo poruku da bar o tome postignemo konsenzus. Neće nama biti dozvoljeno da vodimo raspravu o onome što jeste evropski standard. Dakle svi trebamo to izbiti iz glave. Izgubit ćemo vrijeme. Ali, evo živi bili pa vidjeli.

Dakle, ja jesam za to da mi podržimo izvršnu vlast BiH da u simbijozi svih nivoa vlasti učini sve da se preostali uslovi ispune. A da bi ispunili preostale uslove, dijalog mora trajati 24 sata unutar BiH. Ne može trajati samo do kraja zasjedanja ove skupštine pa će neko reći ovako, neko reći onako. Dakle, kakav će biti RTV sistem, kakva će biti reforma policije, ostaje da još se vodi javni dijalog. E zato mislim da ovaj zaključak nije loš, po mom viđenju. Ja vas molim, dakle da se traži pauza, da oni koji imaju primjedbe hoće da izmijene riječi itd. nemam ja ništa ni protiv toga, ali ne mislim da je smisao ovog zaključka da bilo koga politički dezavuiše, nego da osnaži ono što treba osnažiti u ovoj zemlji. Ja imam primjedbu na, vi znate koji je moj stav kada je Vijeće ministara u pitanju, ali ne mislim da mi svaki put trebamo biti u sukobu u klinču. Ljudi traže našu podršku. Hoćemo li je dati ili nećemo.

Eto u tom smislu, ja mislim da ovo, po meni dakle nije loš zaključak. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte molim vas ovaj, gospodine Kuniću izvolite još jedanput, čuli smo vaše stavove.

PETAR KUNIĆ

Nešto novo što ja nisam čuo u ovoj dvorani. Niko nije rekao da je od gospodina Rena neozbiljno pismo. Koliko sam ja slušao, vrlo pažljivo svakog, to нико nije rekao.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa evo stenogram uzmite, pa ćete vidjeti.

PETAR KUNIĆ

Molim, molim, niko nije rekao to da smo u klinču s nekim isto niko nije rekao. Nego želimo sve najbolje. Ali ne želimo, ako je gospodin Špirić proveo razgovor sa gospodinom Renom, 3-4 puta, ja gospodina Rena ne poznam niti sam video, niti sam razgovarao, niti sam šta dogovorao, ja ne znam ja sam dobio danas pismo i želim, moje je pravo da to pročitam i da izrazim moj stav o tom pismu, to je osnov demokratije gospodine Špiriću. I dozvoli molim, da ja imam svoj stav o tom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, molim vas, jeste li završili gospodina Kuniću?

PETAR KUNIĆ

Jesam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jeste, hvala vam. Molim vas, poštovane koleginice, kolege, bilo bi dobro ako možemo, da ja još jedan put polahko pročitam ovo, da ne idemo na kucanje, da se onda izjasnimo pa da onda idemo na pauzu. Ako gospodin Novaković insistira da se ovo prekuca, onda ćemo napraviti pauzu, ja drugog izlaza ne vidim. Ako možemo, da ja još jedan put to pročitam. Evo, molim vas,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Neka se prekuca, poslije pauze ćemo glasat, dakle, nema problema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim onda lijepo, ostanite vi dakle kod toga da se, molim, dakle uredu, molim vas lijepo, sad ćemo napraviti pauzu za ručak dakle iskoristit ćemo ovo vrijeme. Neka Stručna služba prekuca stenogram onoga što sam ja u drugom navratu kada sam napravio onu promjenu govorio i neka to dode svim poslanicima na klupe ovdje. Nastavljam posao za sahat vremena. Pauza do 14:30.

/PAUZA/

...oni koji inetrveniraju su u pravu. Mi možemo nastaviti sa radom. Vi ste dobili prijedlog ovoga zaključka. Vidjeli ste ga u stenogramu, ja vas pozivam da, gospodin Momčilo Novaković, traži riječ, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, ja sam pregledao ovaj zaključak i imam određene primjedbe na njegov tekst, da bi ponudio neko rešenje koje je veoma blizu ovog zaključka. Mislim da otklanja primjedbe koje su imali i kolege iz Kluba nezavisnih poslanika i Klub Srpske demokratske stranke. Naime, ja bih predložio dakle zaključak da glasi, prihvata se Informacija Savjeta ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova, tačka. Pozivaju se preostali nivoi vlasti u BiH da aktivno sarađuju na ispunjenju uslova i početka pregovora.

Mislim da smo ispunili cilj sa ovakvim zaključkom a izbjegli smo neke primjedbe koje su ovde bile. Ja će dati ovaj predlog zaključka.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem gospodinu Momčilu Novakoviću. Dakle, gospodin Novaković predlaže, dakle radi stenograma da zaključak glasi, prihvata se Informacija Vijeća ministra o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova, tačka. Pozivaju se preostali nivoi vlasti u BiH da aktivno sarađuju sa Vijećem ministra BiH na ispunjenju uslova i početku pregovora. Pozivaju se svi nivoi vlasti u BiH da aktivno sarađuju na ispunjenju uslova i početka pregovora.

Evo imamo prijedlog, sada Kluba SDS-a ovog zaključka, izvolite gospodine Križanoviću,

JOZO KRIŽANOVIĆ

...predložio, ja se u potpunosti slažem, samo dakle poslije tačke ove, poslije tačke gdje rečenica počinje, pozivaju se, predlažem da stavimo Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva preostale nivoe vlasti itd. Jer, mislim da se zna ko poziva.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nakon diskusije gospodina Križanovića, sad možemo dakle definirat prijedlog zaključka gospodina Novakovića, koji glasi.

Prihvata se Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova, tačka. Predstavnici dom parlamentarne skupštine BiH poziva sve nivoe vlasti u BiH da aktivno sarađuju na ispunjenju uslova i početka pregovora.

Dobro, ovo je prijedlog koji smo definirali gospodina Novakovića. Nadam se da ste ga razumjeli.

Gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

... da između jednog i drugog, da napravimo neki kompromis jer stvarno danas smo imali pismo, ja ga promatram kao pismo Evropske komisije ljudi, i Evropska komisija prati ponašanje BiH u ispunjavanju uslova za prijem u Evropsku zajednicu. Znači, ne možemo i da hoćemo izbjegći to što je danas bilo na klupama poslanika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, zato predlažem sljedeće. Znači, prihvata se Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova, tačka je li tako? Preostalih uslova, ne tačka, definiranih pismom Evropske Unije od 04.04. 2005.godine i pozivaju preostale nivoe vlasti itd. da sarađuju i te stvari.

Znači, pismo Evropske komisije, molim, ne, ne, bilo je pismo apostrofirano tačno komesara za proširenje EU itd. ja znam šta govorim. Pismo Evropske komisije i ništa više.

Ne, stvarno ne možemo izbjegići ovo, možemo izbjegavati ali mislim da to nema stvarno nikakvog smisla. Pa, nije, pa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospoda Ljiljana Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIC

Gospodine predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, pismo smo mi, mi smo primili, da postavimo stvari redoslijedom kako su se odvijale. Mi smo dobili informaciju od gospodina predsjedavajućeg Terzića, a ovo pismo ako niste obratili pažnju, naslovljeno upravo na gospodina Terzića. Lijepo piše predsjedavajući odnosno gospodine Adnane, tako je naslovljeno pismo, on je nas informisao o tom pismu, mi kroz ovaj zaključak koji je ovdje predložen, dopunjen od gospodina Križanovića, dajemo punu podršku a ovo pismo nije pisano gospodine Avdiću nama, nego je upućeno predsjedavajućem Vijeća ministara. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, možemo li, molim vas, ne, ne ja pokušavam da tragam za rješenjem u ovoj situaciji. Pazite, nije sporno dakle u ovom Parlamentu da će ovaj Parlament i sve institucije vlasti, pošto su oni partneri Evropskoj koaliciji, odnosno EU, ispunjavati zahtjeve koje postavlja Evropska komisija. Ako bi smo možda mogli da pomjerimo ovo, da dobijemo jednoglasno zaključak od Parlamenta da se ne cijepamo, ne dijelimo, da ne stavljamo i jedan zaključak i drugi zaključak na glasanje. Ako bi smo mogli napraviti jednu varijantu koja će sadržavati ovo sve skupa i odražavati na kraju krajeva našu volju. Recimo, da ako mogu ja sada da predložim jedan kompromis između ova dva rješenja, da između ove prve dvije rečenice, stoji ipak ovaj tekst u skladu sa zahtjevima Evropske komisije. Ako možemo ubaciti taj tekst, mislim da to ništa nije sporno, onda bi mogli ovaj, pristupiti. Ja bih zamolio, da li možemo prihvati gospodine Novakoviću ovo?

Možete, izvolite gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Kad smo već počeli bivati tako kreativni, evo da i ja dam doprinos. Ja bih predložio sledeći zaključak.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, prima k znanju Informaciju o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti Savjeta ministara BiH i daje punu podršku svim institucijama BiH da u skladu sa Ustavom BiH, koordinirano rade na ispunjavanju potrebnih uslova Studije izvodljivosti kao preduslova uključivanja BiH u proces stabilizacije i pridruživanja u EU.

Mislim da ovo može biti isto kompromisno. Toliko, hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ovo je zaista nevjerovatno. Jel vi zaista mislite da jednom riječju koju ćemo staviti ili nećemo staviti, nešto ekstra pravimo i nešto posebno riješavamo. Što se mene tiče možete kako god hoćete, možete da nikako ništa danas ne zaključimo. Ne treba ništa. Nije li po Ustavu, nije li po Ustavu je li komisija, nije li komisija, neće se ništa srušiti ljudi. Evo vi se slažemo sa svim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas dobićete riječ. Samo da damo Novakoviću riječ, dobićete odmah. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja se nadam da kolega Belkić se nije obraćao pojedinačno nama, kada je rekao kakav god hoćete usvojite. Pretpostavljam da je mislio na sve, na čitav ovaj Dom. Ja ču podržati prijedlog koji je dao predsjedavajući, dakle da stoji dakle da se da puna podrška za ispunjenje preostalih uslova, znači u skladu sa zahtjevom Evropske komisije i da onda ide ova druga rečenica.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Poštovane koleginice i kolege, ja mislim da smo došli do jednog kompromisnog rješenja koje odražava i ono što je potrebno Vijeću ministara da bi moglo dalje da nastavi posao i sada bih, dakle zaključak, molim vas samo malo, zaključak kojeg bih ja stavio sada na glasanje, nakon ove izjave, glasio – prihvata se Informacija Vijeća ministara o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova u skladu sa zahtjevima Evropske komisije, tačka. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, poziva sve nivoe vlasti u BiH da aktivno sarađuju na ispunjenju uslova i početka preovora.

Gospodine Terziću, ovo je dakle usaglašen prijedlog zaključka, ja ga stavljam na glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 30 glasova za, 2 protiv i 1 suzdržanim, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio ovaj dakle zaključak kojeg sam ja pročitao.

Dakle prihvata se Informacija o realizaciji zahtjeva Studije izvodljivosti i daje puna podrška za ispunjenje preostalih uslova u skladu sa zahtjevima Evropske komisije, pozivaju

se svi nivoi vlasti u BiH, Predstavnički dom parlementarne skupštine BiH poziva sve nivoe vlasti u BiH da aktivno sarađuju na ispunjenju uslova i početkau pregovora.

To je dakle to što smo usvojili, ja sam to samo ponovio, izvinjavam se u pravu ste.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ali nismo danas ovo Oli Ren, nismo to imali na stolu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Evropska komisija, to je Evropska komisije ja li. Molim vas lijepo, hvala vam lijepa, pelazimo na sljedeću treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Analiza neodgovorenih poslaničkih pitanja odnosno, odnos prema poslaničkim pitanjima koja dolaze iz Predstavničkog doma

U okviru ove tačke možemo komentirati dobijene odgovore na vaša pitanja kao i postaviti nova poslanička pitanja. U tom kontekstu želim vas obavijestiti da su do ove sjednice odgovor na pitanja dobili, Sead Avdić na pitanje postavljeno na 46. sjednici, Adem Huskić na 51. sjednici, Senija Kapetanović, Selim Bešlagić i Ivo Miro Jović na 52. sjednici, Mirsad Ćeman, Seada Palavrić, Filip Andrić, Adem Huskić, Petar Kunić, Sead Avdić i Zlatko Lagumdžija pitanja sa 53.sjednice. Od Ive Mire Jovića Tužiteljstvo BiH zatražilo je da izvjesti Tužiteljstvo o konkretnoj emisiji u kojoj je predsjednik Upravnog odbora FTV-a pozivao na rušenje tijela vlasti, ja čitam ono što mi je napisano ovdje.

Ja otvaram raspravu, dakle tačka dnevnog reda je odnos prema poslaničkim pitanjima a u okviru toga, možete postaviti i nova poslanička pitanja i dati komentar na poslanička pitanja na koja ste dobili odgovore.

Izvolite, otvaram raspravu. Dobro, gospodin Sead Avdić, neka se pripremi Ivo Miro Jović. Dobro, dobićete svi, molim vas sekretaru, vi dalje nastavite voditi evidenciju, ja sam prozvao prvu dvojicu, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Analizom ovih naših pitanja, 67 pitanja je došlo od strane pozicije i 63 pitanja, kako sam ja to mogao klasificirati od strane opozicije. Znači preko 130 pitanja ne odgovorenih pitanja, u protekle 2,5 godine od decembra mjeseca 2002.godine. To je za ne vjerovati. Što znači, da objektivno u ovom slučaju Vijeće ministara, ima se osječaj institucije organi vlasti u BiH u najmanju ruku ignoriraju ono što je mišljenje i izborne biračke baze i što je mišljenje Predstavničkog doma i poslovnika koji funkcioniraju u ovome Domu, što znači da stvarno u najmanju mjeru koju možemo poduzeti jeste, da se objave ova pitanja i da kažemo da su ostala neodgovorena od Vijeća ministara ili dati rok u narednih mjesec dana da se na ova pitanja odgovori Predstavničkom domu Parlamenta BiH. To je jedno.

A ovo što sam dobio odgovor na ovih nekoliko temeljnih pitanja stvarno, ne može biti rezolucija doktora Lagumžije dostatna da odgodi ili da jednostavno prolongira 6

mjeseci traženje 15 poslanika da se održi sjednica sa predstavnicima OHR-a i Visokim predstavnikom BiH. Što znači, ne može to biti razlog 6 mjeseci prije smo im poslali zahtjev a doktor Lagumdžija je dostavio rezoluciju od prije par sedmica. Znači da ovaj odgovor koji je Kolegij smislio, za mene nije utemeljen niti je stvarno valjan do kraja. Ja sam iznenaden da je Kolegij pokušao na ovakav način jednostavno destruirati ovo moje pitanje i ovih, a to nije privi put, to je tačno. I, drugo, ostaje ovaj zahtjev i u tom kontekstu, bilo bi doboro da ponovo Kolegij stavi ovo na dnevni red, stvarno ovo poslaničko pitanje i da se dogovori ili bar da u kontekstu odluke odnosno zaključka Komisije za vanjske poslove, organizira tematski susret sa Visokom predstavnikom. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem. Gospodin Ivo Miro Jović. Neka se pripremi evo sljedeći ko je bio, gospodin Živković. Vi mi i dalje govorite, javite se molim vas da vas popiše sekretar Doma, javite se odmah. Evo neka sekretar potpiše, ja neću pisati da ne bi bilo prigovora na protekciju.

Izvolite gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju, ja sam imao samo jedno dvije rečenice na pristigne odgovore. Ja mislim da sam ja jedan od rijetkih zastupnika koji pravovremeno čini mi se u komunikacijama institucijama vlasti, od kojih se traži odgovor na pitanja, skoro redovito dobijam, i na to sam zahvalan. Drugo je pitanje da li sam ja ili nisam zadovoljan tim odgovorom, odnosno sadržajem odgovora.

Međutim, zasmetalo me posljednji odgovor koji sam dobio u kojem odgovara RTV Federacije. Potsjećanja radi, htio bih reći, to je ono moje pitanje u svezi poziva urednika Federalne televizije odnosno ne urednika nego predsjednika Upravnog odbora Federalne televizije, gospodina Kukića na rušenje tijela vlasti. A, ovdje imamo pismo koje je upućeno Regulatornoj agenciji od strane direktora FTV gospodina Cerovića u kojem on kaže da i on duboko od prilike smatra da je uporaba riječi bezbol palica kao stilski figura. Znate, profesor sveučilišta je Slavo Kukić profesor socijologije i baš me čudi da tako neupućen i dobar stilista je Upravnog odbora Televizije. A, onda da sramota bude tim veća, gospođa se zove Dunja Mijatović, to je ona agencija koju ja kažem da je ona van sustava van BiH, sama za sebe i sebi služi, od finansija koje mi doduše samo odobrimo a oni uzmu koliko im treba, ne odgovaraju nikom i ni za šta. Takav je odgovor, ja sam tako, ona je u potpunosti prihvatile da je to stilski figura i da je to izjašnjavanje u smislu susreta dvojice ljudi iz javnog i političkog života. Pa eto, ja ostavljam vama na promišljanje, ja vjerujem da nije u budućem sastavu ta gospođa, jer ovakvi nam ljudi doista u institucijama nisu za prosperitet.

Ja bih htio potsjetiti da me žaloste kada postavim pitanje iz domena kulture, gdje mislim da se može najlakše odgovoriti. Isto tako jedna ustanova koja ima ovako vrlo solidna od nas odobrena proračunka sredstva, mislim za 2004.da je ovo Povjerenstvo za očuvanje kulturne baštine u BiH negdje oko 800 stotina i nešto, ako me pamčenje ne vara tisuća maraka za 2004.godinu. I, prema onoj realizaciji a vjerojatno ćemo, valjda će nam i

to priuštiti da ove godine imamo izvještče o poslovanju, 2,5 tisuće su potrošene izravno na zaštitu kulture u BiH, odnosno ostataka za zaštitu.

Ukazivao sam na jedno studiozno uništavanje prošlosti na prostoru Mostara. I to uvjetno kao građanina moglo bi manje smetati da to nije groblje. A onda smeta me što to groblje nema isto označenje kao i u drugom mjestu, vremenu, prostoru i tako.

Isto tako, interesantno je da je to naša prošlost, naša tradicija uz glavnu cestu i zamislite u sred groblja smetljiste. I umjesto da se žurno reagiralo za mjesec, za tri, evo prošlo je godina i pol dana, ja nikakva odgovora nemam ali me veseli činjenica, očito da se nešto iza brda valja, jučer nakon godinu i pol ili dvije dana, iz medija su me neki ljudi zvali, interesiraju se što je sa tim mojim zastupničkim pitanjem, ne iz Mostara nego ovi iz Sarajeva. I ja želim evo i na ovaj način aktualizirati zaštitimo svoju prošlost da bi imali budućnost i nije dobro budućnost onih ljudi koji u sred groblja otvaraju smetljiste.

A, postavljam pitanje jel' vi ste rekli da ćemo odmah, hvala lijepa. Postavljam pitanje predsjedniku Vlade Županije Središnja Bosna, odnosno Kantona Srednja Bosna, školske 1999./2000. za ovu županiju

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo izvolite, nastavite dalje molim vas lijepo.

IVO MIRO JOVIĆ

Ja sam tako čuo pa

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nastavite dalje.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepa. Znači, školske 1999./2000.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Rekao sam možete davati komentare na odgovorena pitanja, možete postavljati nova pitanja, jer nema posebne tačke poslanička pitanja i možete voditi raspravu o odnosu prema našim poslaničkim pitanjima. Odlučili smo se tako u Kolegiju da uradimo, jer nema, nije definirana posebna tačka poslanička pitanja. Mislim da je ovo najracionalnije. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepo, ponoviću treći put. Znači školske 1999./2000.godine, iz Fonda OPEKA, kreditiranje školstva u BiH odnosno za Federacije BiH od 10 milijuna dolara za ovu županiju je odobreno 750 tisuća. Sve županije su realizirale ova sredstva, županija Središnja bosna nije. Ja zato postavljam pitanje predsjedniku Vlade, hoće li i kada realizirati se ova sredstva, jer ja vjerujem da ističe vrijeme od davatelja ovoga kredita, da će povući svoja sredstva? Imam, pa ja bih mogao obrazlagati, navodno sredstva koja su

'96.godine došla iz Fonda Saudijske arabijske, sad su pretvorena u kredit, ne žele prihvatići da to bude kredit, Federalna vlada to već vraća itd. Mislim, komplikirano možda pitanje, jednostavno bi bilo riješiti ali,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem. Molim vas nemojte ovaj, komentarisati dok se vodi diskusija, stenogram to jednostavno ne zabilježi i to je đaba kazano, samo nam se komplicira ovaj, stanje na sjednici. Na ovoj sjednici će se dogoditi ono što bude zapisano u stenogramu.

Sljedeći govornik je gospodin Živković Milorad, neka se pripremi gospodin Potočnik Mladen, Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, evo već dugo vremena praktično od početka rada ovog Parlamenta, ova institucija pitanje i odgovori nisu funkcionali onako kako bi trebalo funkcionali i kako bi to bilo za primjer u BiH, onako kako sam ja to vidio da funkcioniše i u drugim zemljama, i zato i jeste ova tačka dnevnog reda, odnos prema poslaničkim pitanjima koji dolaze iz Predstavničkog doma. Vjerovatno je trebalo da se stavi odnos Vijeća ministara i onih ostalih kojima su upućena poslanička pitanja. Međutim, problem je od početka pa do sada u dijalogu. Ovde dijaloga nema. Nema dijaloga između Predstavničkog doma i Vijeća ministara. Najveći dio pitanja je upućen prema njima i taj dijalog i taj problem je evo, kao što vidite i danas prisutan.

Postavlja se pitanje našeg odnosa prema takvom odnosu Vijeća ministara prema nama. Ja kao opozicioni znači ovde predstavnik, nemam načina da natjeram ljude iz Vijeća ministara da makar svoje predstavnike ovdje pošalju i da na jednostavno pitanja, kao što sam prošli put odgovorio jednostavno pitanje, koje bi mi neko mogao da je bio prisutan tu odgovoriti u dvije rečenice, nema načina. Znači gospodo iz pozicije mi ćemo vam pomoći kako god hoćete, ali morate naći načina da natjerate Vijeće ministara da više poštuje ovaj parlament. Ja sam svjestan da ima i krivice naše, krivice koja se tiče Poslovnika koja to još uvijek nije regulisala i evo ja pozivam sve poslanike da dajući amandmane regulišemo ta poslanička pitanja na način na koji je regulisan, evo uzeću za primjer Narodnu skupštinu Republike Srpske gdje sam bio dvije godine i gdje je to 10 puta bolje funkcionalo nego ovdje. Vjerujte mi da je to tako.

Da bi u tom pravcu išli, da bi rješili evo preko stotinjak ne odgovorenih pitanja, ja predlažem da uradimo jednu probu, da u maju mjesecu napravimo jednu sjednicu ili posebnu sjednicu koja će biti samo poslanička pitanja i odgovori gdje bi se pokušalo odgovoriti na sva do sada ne odgovorena pitanja gdje bi uspostavili taj dijalog sa Vijećem ministara i ako to bude funkcionalo da u Poslovniku napišemo da se godišnje dva ili tri puta održavaju takve sjednice, ako bude funkcionalo.

I zato predlažem dva zaključka.

Zadužuje se Kolegij Doma da u saradnji sa Savjetom ministara organizuje posebnu sjednicu u mjesecu maju sa samo jednom tačkom – poslanička pitanja i odgovori. Znači ova pitanja koja do sada nisu odgovorena.

I pod 2. obavezuje se Vijeće ministara da obezbjedi prisutvo svojih članova, predstavnika, ne moraju to biti ministri, može da bude neko iz njihovog ministarstva koji se dovoljno pozna sa tematikom o kojoj se radi na sjednicu Parlamenta kada je tačka dnevnog reda – poslanička pitanja i odgovori.

Ovo što sada imamo nisu poslanička pitanja i odgovori. Ovo je priča radi priče. Mi sebi postavljamo pitanja vjerovatno te odgovore nećemo nikada dobiti. Mislim da to ne vodi ničemu. Ovaj parlament na taj način ne funkcioniše kako treba i meni je žao zbog toga. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Sljedeći govornik je gospodin Mladen Potočnik. Neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, ja još uvijek nisam dobio odgovore na dva pitanja koja sam postavio, jedno prije tri mjeseca, jedno nešto kraće.

Jedan se odnosi na revizijsku kuću i sistem mandata u toj kući gdje se omogućava jednom narodu da ima mogućnost vođenja revizije u državnim institucijama, a drugi je vezan za medijske kuće i kolonijalni položaj medijskih kuća u Bosni i Hercegovini, a danas postavljam još jedno pitanje.

- Molim da se provjeri da li je tačno da Bosnalijek prodaje Kliničkom centru Sarajevo, a možda i drugim, lijekove koji su 30 do 400% skuplji od konkurentnih, a da potom Bosnalijek kao nagrdu 20% ili neki drugi procenat vraća na raspolaganje direktoru Kliničkog centra?

Lijekove treba kupovati, prvenstveno kod domaćih proizvođača, ali odgovarajućeg kvaliteta i konkurentne cijene.

Ovo pitanje postavljam zbog korisnika zdravstvenih usluga koji izdvajaju sredstva za te namjene, a najveći broj njih ima minimalne plaće, invalidnine i penzije.

Molim da tu analizu napravi uspostavljena institucija i izvesti ovaj parlament. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Potočniku. Gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospodin Jozo Križanović.

BERIZ BELKIĆ

Za mene je praktično pitanje šta smo mi ustvari željeli postići uvrštavajući i formulirajući ovako ovu tačku dnevnog reda, dakle analiza neodgovorenih poslaničkih pitanja, odnosno odnos prema poslaničkim pitanjima koja dolaze iz Predstavničkog doma.

Sead Avdić nam je dao barem jedan elemenat za analizu, jer ako je 120, 60:60, ne znam koji su kriteriji bili ko je pozicija, ko je opozicija. Tu smo negdje jel. Dobro.

Dakle, postavlja se dilema da li smo mi željeli zaštititi autoritet Parlamenta, promjeniti neku praksu postojeću, ili dobiti odgovor. Prije nego što utvrdimo, a ja vjerujem sve troje, a ja vjerujem sve troje, mislim da je važno istaći i ovdje na Parlamentu sigurno se slažemo svi da postavljajući pitanja mi ne postavljamo samo pitanja radi dobijanja prostih odgovora itd. nego uvijek imamo ambicije pokrenuti rješavanje određenih problema, pokrenuti određene aktivnosti, pokušati pojedinačno zaštititi određene, određenu vrstu ljudskih prava itd. Ako pročitate i ako ste pročitali ovaj izvještaj, Specijalni izvještaj Ombusmena itd. o kojem ćemo kasnije raspravljati, dobićete jednu kompletну sliku odnosa izvršne vlasti prema drugim institucijama, a prvenstveno i prema zakonodavnoj vlasti, pogotovo kada se radi o kršenju ljudskih prava.

Dakle ja se apsolutno pridružujem onima koji se zalažu da se kroz ovu raspravu zaštititi Parlament, odnosno sačuva autoritet i poziciju prema izvršnoj vlasti, da se promjeni ova praksa kada je riječ o poslaničkim pitanjima i da se što je prije moguće dobije odgovor. Postavlja se pitanje kako postići. Ja sam sklon pridružiti se, ovdje je bila neka ideja, pridružiti se onome ko bi ova pitanja učinio javnim, preko medija pozvati Vijeće ministara da nam odgovori, ne upozoravati ih, nego javno ih prozvati da javnost zna na koliko pitanja i koje vrste nisu odgovorili.

Dalje, takođe bi im poslao poruku, pogotovo bih identificirao konkretnе adrese koje najčešće ne odgovaraju, nije ovdje samo riječ o Vijeću ministara itd. poslati im poruku da takve institucije i takvi pojedinci koji rukovode tim institucijama neće imati podršku u ovom parlamentu. U svijetu postoji praksa gdje parlamenti ignoriraju određene ministre i određene ljude direktore itd. koji ignoriraju Parlament. Dakle mi to možemo jasno poručiti i Vijeću ministara – nastave li ovakvu praksu, nemaju podrške ovdje. To je što se tiče rasprave o ovoj tački dnevnog reda.

I praktično je ovo jedna vrsta ispravke krivog navoda, po mom mišljenju kolege Jovića, ja mislim gospodine Joviću da CRA nije van sistema. Evo zašto. Mi smo imenovali, odnosno mi smo razmatrali Izvještaj o radu, uvršteni su budžet ove države. Mislim da smo i Vijeće, Upravno vijeće postavili. Dakle, meni se čini da su oni u sistemu. Da im je direktora Vijeće ministara postavilo. E sad vaša ocjena kako oni rade, dopada vam se, ne

dopada, to je nešto drugo. Ali mislim da nisu van sistema. Da su dio ovog sistema. Ja govorim po faktima, po faktorima, jer zaista su ljudi u sistemu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam lijepa. Hvala vam gospodine Belkiću. Gospodine Joviću molim vas. Hvala vam lijepa.

Riječ ima gospodin Jozi Križanović. Neka se pripremi gospodin Ibrahim Đedović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem. Ja bih htio na početku da nas podsjetim da smo na prošloj sjednici donjeli zaključak da na ovoj dakle sjednici kao posebna točka dnevnog reda biće – analiza neodgovorenih zastupničkih pitanja, odnosno odnos prema zastupničkim pitanjima koja dolaze iz Zastupničkog doma.

E vidite, za ovu točku dnevnog reda mi smo kao materijal dobili pregled pitanja na koja nije odgovoreno zaključno sa 50-tom sjednicom Doma. Postavlja se pitanje da li dostavljeni materijal može udovoljiti definiranoj točci dnevnog reda – analiza.

Posebno sam razočaran sam razočaran stavom predsjedavajućeg ovog doma što na ovako ozbiljno pitanje koje je jednostavno bilo neminovno da se postavi na dnevni red ovog doma, jer za ove skoro dvije godine i tri, četiri mjeseca imamo jednu totalnu ignoranciju institucija da kažem Bosne i Hercegovine u odnosu na institut zastupničkog pitanja. I umjesto da se danas posvetimo ovom ozbilnjom pitanju, da ne raspravljamo o neodgovorenim i da postavljamo nova zastupnička pitanja, nego da vidimo u čemu je problem zašto ne funkcioniра jedno od značajnih elemenata demokracije, a to je zastupničko pitanje prema izvršnoj vlasti.

Mi uvodimo danas i to je gospodine predsjedavajući povreda Poslovnika na svoju ruku uvodi se ono što je mimo točke dnevnog reda. Uzmite, pročitajte tačku dnevnog reda. I uzmite zaključak ovog istog doma sa prošle sjednice da će biti izuzetno posebna točka dnevnog reda – analiza zastupničkih pitanja i odnos prema tim zastupničkim pitanjima. To ukazuje na jednu nekritički pristup našeg kolegija u pripremi ove sjednice i evo na kraju i vođenja ove sjednice, stim kada je u pitanju ova tačka dnevnog reda.

Postavlja se pitanje zaista koliko je uopće više racionalno gubiti vrijeme i po sat i više vremena na ovom našem zasjedanju postavljajući pitanja. Radi se o drastičnom kršenju našeg poslovnika za koji ja moram priznati da mi pristajemo na to kršenje i da nismo imali do sada takav jedan kritički odnos prema tome. Dakle, analizu koje htio praviti morao je praviti sam. Ja sam prije godinu dana ovom istom domu prezentirao jednu kratku analizu odnosa prema zastupničkim pitanjima zaključno do 2. mjeseca 2004. godine. I naravno onda sam morao napraviti sljedeću analizu da bi išta znao o ovim zastupničkim pitanjima.

Dozvolite mi samo nekoliko konstatacija. Zastupnička pitanja imaju dakle za cilj da ukažu na jedan aktualni problem i da traže od izvršne vlasti, ili nadležne institucije da nešto reagira ili da pojasni određenu pojavu. Dakle, radi se o aktualnim pitanjima. Mi imamo situaciju da za ove dvije i nešto godine ovog mandata ni na jedno zastupničko pitanje nije dat usmeni odgovor. Baš ni na jedno. Dozvolite samo nekoliko podataka, neću vas gnjaviti, ali recimo do 45. sjednice od početka do 45 sjednice postavljeno 260 zastupničkih pitanja. Na njih je došlo, od tih 260 dobiveno je 89, na 89 je dato odgovor, što je negdje oko 35%. I na ona pitanja na koje je stigao odgovor prosječno kašnjenje je veće od dva mjeseca.

U našem poslovniku o radu стоји да ће се, уколико је немогуће дати усмено одговор на постављено пitanje да ће одговор uslijediti u roku od 7 do 30 dana u pisanoj formi i da odговор не може sadržavati više od jedne stranice kucanog teksta. Vidio sam odgovore na poslanička pitanja koji predstavljaju nekad i elaborate, prazne priče, istorije itd. koji nemaju nikakvog smisla. Umjesto tog utrošenog vremena da je bilo agilnosti moglo se odgovoriti na sva ova pitanja.

Dakle, htio sam reći da u postavljenim pitanjima ne radi se samo o Vijeću ministara, radi se o institucijama, Predsjedništvu, o raznim agencijama, pa i o našem kolegiju od kojeg ja na dva postavljena pitanja nikada nisam dobio odgovor. Ja, naravno nakon, imao bih još puno podataka iz ove analize, međutim smatram da je to beskorisno, nemamo kome to više ni reći i neću danas ništa predlagati. Ali ču se zareći da više nikada neću učestvovati u tačci dnevnog reda kad su na dnevnom redu zastupnička pitanja dok se ne uozbilji, prije svega Kolegij ovog doma i ne zaštiti zastupnike kada su u pitanju zastupnička pitanja da njihov trud i uloženo vrijeme bar ima nekakvog rezultata. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala i vama gospodine Križanoviću.

Ja sam ovdje poslanik isto kao i vi. Bio sam poslanik i u prethodnom sazivu Parlamenta i znam da je tada bila praksa da se Kolegiju ne mogu postavljati pitanja, jer ne mogu kolege pitati kolege.

Ali, evo imajući u vidu, molim vas lijepo slušajte me, slušao sam vas sada i ni jedne nisam prozborio dok ste govorili. Zamolio bih vas da mi dozvolite da kažem što mislim. Ali, ovaj saziv Parlamenta i ovaj kolegij je smatrao da postoje neka pitanja koja treba postaviti Kolegiju pošto mi vodimo Dom između dvije sjednice, predsjedavajući je onaj koji je u tom trenutku predsjedavajući posebno i odlučili smo da dajemo odgovore na ta pitanja.

Drugo, gospodine Križanoviću, vi imate pravo da bude razočarani u mene, ali ja vas uvjeravam da zato nemate razloga. Sve što je usvojeno kao zaključak na ovom domu otišlo je iz ovoga doma prema subjektima koji su dužni da reagiraju i ja ne mogu preuzeti odgovornost ukoliko reakcija na to nije došla. Izvolite, pregledajte sve stenograme i pregledajte sve otpravke koje su otišli iz ovoga doma pa ćete se onda uvjeriti u to. Ne mogu

kazati sve, ali ogroman dio toga da i ja ne budem isključiv. I ja vas molim nemojte, bez razloga razloga napadati Kolegij. Toliko.

A sada ima riječ gospodin Đedović Ibrahim. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić. Izvolite.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

...ja sam se evo debelo razmišljaо da li uopšte govoriti, imajući u vidu činjenicu da tamo nemamo nikoga ponovo i tačku dnevnog reda. Jutros kada smo razgovarali na Proširenom kolegiju jedan od aduta da bude tačka 2. Informacija Vijeća ministara je bio da će biti odmah ova analiza zastupničkih pitanja tako da ljudi budu tu da možemo komunicirati i da možemo razgovarati. To je bio jedan od argumenata. Očito taj se argument istopio i oni su otisli. I zaista kao čovjek mislim postavlja se pitanje smisla pitati.

Ja ču jedno pitanje koje ovdje često potežu neke kolege, pitao sam
– Šta su to vitalni nacionalni interesi, da mi se taksativno nabroji?

Vjerovali, ili ne da sam dobio odgovor da ne znaju. Uzmite ko ne vjeruje neka pogleda. Ali dobio sam odgovor. A, ali mi to često ovdje koristimo kao neku, kada god nešto zapne, ugroženo ovo, ugroženo ovo, ugroženo ovo. Da imamo mogućnost komuniciranja, da imamo mogućnost rasprave, da imamo mogućnost međusobnog sticanja povjerenja i ja vjerujem da bi mnoge dileme i probleme na koje nailazimo lakše razrješavali. Ovako ad hoc ili preko medija, ili čujemo se, očito da ne ide.

Ja sam, da li je ko primjetio, da li nije, nije bitno, jednostavno u zadnjih pola godine sebi rekao – koga pitati? Zašto pitati? Pitao sam u kampanji, tamo smo imali auta na sve strane, samo još tamburaju pod znacima navoda službena auta troškovi i sve ostalo. Svak je koristio svoju poziciju za kampanju. Pitao sam – koliko je po tom osnovu ko para potrošio? Nema ga uopće registriranog da sam pitao, a ne da dobijem odgovor.

Na taj način ja se pridružujem onima da ta pitanja postavljamo samo kada imaju, ovdje se u našem poslovniku se pominje Vijeće ministara, ne drugi faktori, kada je riječ o poslaničkim pitanjima i ja ovo kada govorim mislim na njih i mislim i tražim da jednostavno usvojimo neki zaključak, ili da se dogovorimo da o tome ne raspravljamo bez njih, jer pisani odgovori su ostavljeni kao iznimka u Poslovniku, kao iznimka za tehnička pitanja, pitanja tehničke naravi i pitanja za koje se jednostavno ne može dati kratak usmeni odgovor. U nas je to pretvoreno u pravilo i to pravilo evo na koji način se sprovodi.

Da zaključim. Znači, podržavam sve one zaista da nađemo formu u najdobronamernijoj reči ču namjeri da pronađemo rješenje, jer što kaže gospodin i kolega Belkić, sve što pitamo pitamo valjda snekim ciljem da se nešto pokrene, da se nešto aktualizira i ja to tako doživljavam, nego bilo u kom drugom smjeru i pravcu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Đedoviću. Riječ ima gospodin Selim Bešlagić, neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, pridružujući se analizama po ovoj tačci dnevnog reda mojih prethodnika i ja sam rekao da neću postavljati pitanja. Međutim, radi se o jednoj stvari koju kao čovjek ne mogu sebi da dozvolim.

To je pitanje

- Zašto direktor za indirektno oporezivanje ignoriše preuzete obaveze od strane Federalne carinske uprave i zašto ponovo raspisuje konkurs za izgradnju carinskog terminala u Tuzli u koju je uloženo već 5 miliona maraka i koji je jedan od najsavremenijih terminala i jednostavno nestručnim projektним zadatkom forsira drugu firmu koja se tamo nalazi kao servisni centar?

Ako se zna da danas u Tuzli carinska uprava nema nikakvih uslova, da terminal već стоји годину dana, smatram da je lično on odgovoran za takvo ponašanje i tražim odgovor

– Zašto se već jednom ne prestane, ja bih rekao igrati sa ljudima u Tuzli, sa carinom u Tuzli i sa na kraju krajeva odlukom koju je Federalna carinska uprava preuzeila kod izgradnje ovog terminala.

Drugo pitanje odnosi se isto takođe na direktora Uprave za indirektno oporezivanje, a postavljam ga predsjedavajućem Ministarskog vijeća gospodinu Adnanu Terziću, a to je pitanje

- Zašto se ne pokrene postupak legalno izbora direktora Uprave za indirektno oporezivanje, a na žalbu druga dva kandidata koje je upravo prezentiralo i preporukom Obdušmena Bosne i Hercegovine? Ustvari ovaj kandidat je izabran po proceduri koja je nelegalna i smatra se da treba ministar Adnan Terzić da da odgovor na ovo pitanje.

Ovo ćete dobiti u pisanoj formi, obadva pitanja. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Selimu Bešlagiću. Riječ ima gospodin Tihomir Gligorić. Neka se pripremi gospođa Azra Hadžiahmetović.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, što se tiče ove analize mogu vam reći da sam sreo par pametnih ljudi koji kada su čuli informaciju iz medija da Savjet ministara nije dao toliko i toliko odgovora zaista nisu mogli da dođu sebi, zar je to uopšte tako moguće. Onaj ko vrši vlast ako mu je stalo da takvih ljudi onda bi se trebali možda zamisliti nad time.

Evo, gospodin Ivo Miro Jović je već kritikovao Regulatornu agenciju vezano za njegovo pitanje ne ulazeći znači u taj sadržaj, ali ipak moramo priznati da je Regulatorna agencija odmah odgovorila veoma brzo znači na postavljeno ovo pitanje, za razliku od Savjeta ministara kojem ne pada napamet da bilo šta kažu gotovo evo i dvije godine, barem na neka moja pitanja.

Danas bih postavio sljedeće pitanje.

- Na osnovu kojih kriterija je odobren softverski program Ocean za obračun plata budžetskih korisnika?
- Ko je bio predsjednik tenderske komisije i ko su članovi komisija?
- Od koga je kupljen program? Po kojoj cijeni? Kakav je sadržaj, kapacitet i mogućnosti programa?
- Da li su konsultovani budžetski korisnici i da li su razmatrane njihove specifičnosti prilikom izrade prijedloga programa?
- Zašto su u programu sadržane i opštine iz drugih država Srbije i Crne Gore i Hrvatske, umjesto samo opštine Bosne i Hercegovine?
- Zašto se poslanici koji nisu u profesionalnom radnom odnosu tretiraju kao dobavljači sa nizom nelogičnosti koje su sadržane u programu?
- Zašto se sada od budžetskih korisnika traži da ručno rade obradu podataka za neke naknade kao što su: ugovori o djelu, naknade za smještaj, paušal za poslanike koji nisu u starnom radnom odnosu, umjesto da se vrši automatska znači obrada podataka?
- Kakve su štete nastale uvođenjem novog programa?
- Ko je odgovorno lice i ko je zaključio ugovor i pod kojim uslovima?

Odgovor na ovo pitanje tražim u pisanoj formi od Savjeta ministara Bosne i Hercegovine. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospođa Azra Hadžiahmetović. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić, nakon njega gospodin Momčilo Novaković i to su prijavljeni.

Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospođa Azra Hadžiahmetović. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić, nakon njega gospodin Momčilo Novaković i to su prijavljeni.

Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedadvajući, ja spadam u one koji su mislili da će zaista biti ovdje riječi o ovome što piše, analiza ne odgovorenih pitanja i odnos prema poslaničkim

pitanjima. I sama sam napravila jedan uvid, jednu kratku analizu, ne po brojevima koliko je pitanja postavljeno, koliko po sadržini, eventualno možda reperkusijama koje bi eventualni odgovori na vrijeme izazvali na stanje u BiH.

Recimo, početkom 2003.godine, postavljeno je jedno od poslaničkih pitanja koje se ticalo zaštite državne imovine, raspolaganja državnom imovinom. Pa ču vas potsjetiti da je Visoki predstavnik nedavno donio odluku kakvu je donio, a šta je bilo u međuvremenu i da li eventualno možda neko snosi odgovornost što nije možda nešto učinio a čime je mogao biti potaknut, samim poslaničkim pitanjem.

Pa bih ja predložila, da mi kolektivno uputimo Vijeću ministara jedno pitanje. Kad ćemo, odnosno da li možemo na sljedeću sjednicu dobiti odgovor na pitanje, rezultata analize neodgovorenih poslaničkih pitanja, odnosno odnosa Vijeća ministara prema poslaničkim pitanjima koja dolaze iz Predstavničkog doma.

Ja predlažem da ovo bude inicijativa sa ove sjednice ili alternativa tome je da ukinemo instituciju poslaničkih pitanja i drugo, da se dogovorimo šta se događa ukoliko ne dobijemo odgovore na poslanička pitanja.

To je ovako ozbiljan jedan prijedlog. Ja sam naravno ušla malo u jednu detaljniju analizu, recimo konkretno svojih i još nekih poslaničkih pitanja, pa ču vam reći da npr. nisam dobila odgovor na pitanje kad će Vijeće ministara dostaviti Parlamentu program rada za 2003.godinu. On će možda dostaviti nama jer ga nisu nikad ni dostavili, odmah da vas potsjetim, stvarno sam pažljivo analizirala ali hoću da kažem, ovo pitanje nije činjenicom godine 2003. bačeno u zaborav. A jednako tako i ne znam da li je neko stvarno napravio dobru analizu ovde što smo dobili kao pitanja, jer sam ubjedena ako je ikome Vijeće ministara odgovorilo, onda je to moj kolega Hasan Muratović. Međutim, on ne stanuje na ovoj adresi više od godinu dana, a vjerovatno mu je nepoznata adresa, pa nisu znali kome da upute odgovor. Hvala vam velika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Muhamed Moranjkić i imamo još prijavljenog gospodina Novakovića, ali evo već se prijavljuju i drugi. Ja bih zamolio da zaključujemo.

Izvolite gospodie. Neka se pripremi gospodin Novaković. Niste prijavljeni, onda ste napravili grešku. Ja se ovaj, zahvaljujem na izvinjenju je li, a neka se pripremi evo gospodin Filip Andrić, ne manjka nama pitanja, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedvajući, gospodo kolege poslanici, dame i gospodo, ja bih u ovoj problematici uzeo učešća sa pokušajem da što kraće kažem nekoliko riječi vezano uopšte za problematiku poslaničkih pitanja. I, drugo, nešto malo konkretnije.

Naš Poslovnik na strani 84 i i 5 i dijelom 86 sa šest članova, je regulisao problematiku poslaničkih pitanja a ona imaju i odgovor šta dalje gdje smo mi zaprli i očekujemo da nam neko drugi riješi. Međutim, ili iz neznanja ili iz nehtjenja, mi dalje nismo produžavali i normalno da je to neko koristio i zloupotrebljavao i dovodio nas u ovakvu poziciju da se postavlja pitanja digniteta ovog Doma i odnosa ivršne vlasti prema ovom Domu.

Gospodo, stiče se utisak da Poslovnik mnogi ne poštju. Posebno se ovo odnosi na one koji su trebali da budu s onu stranu, koji su trebali da pripreme određene odgovore na zahtjeve poslanika ovog Doma. Prema tome, jedna od tačaka odnosno, jedan od zahtjeva mojih je da se ukaže tim ljudima da pročitaju taj dio Poslovnika jer i njih kači pod navodnim znacima taj Poslovnik.

Drugo, ovoj problematici donešeni su čak i neki zaključci da bi se pojačao tenzija koja se stvarala na parlamentima kad se nije odgovaralo ili se ignorisalo pitanje i problematika kroz poslanička pitanja. Vi ste svi ovdje svjesni da ni jedan taj zaključak nije sproveden.

Treće, principjelno gledajući, što znači i nije u Poslovniku napisano ali se to radi u praksi u svim parlamentima svijeta, da poslanička pitanja bar do 80% treba da postanu opozicija a onih 20% dozvolimo da se nadu u kolotečini pitanja interesno od strane onih čiji ljudi stoje, sjede i rade u Vijeću ministara i skojim bi se trebalo na drugim instancama i u drugim mjestima da razgovara o njihovom odnosu i prema ovom parlamentu i prema ovoj državi.

Četvrto, članom 128. Poslovnika, ovog Parlamenta jasno i decidno je rečeno šta treba ko da uradi. Ono što bi trebalo da uradi Vijeće ministrara i ostali organi koji su dalje pod ingerencijama, kontrolom itd. Vijeća ministara, vjerovatno ili ne znaju ili neće da znaju, bolje rečeno ne poštju dio ovog Poslovnika.

Ja ovdje moram biti razočaran a informisati ovaj Parlament da nisu samo u podređenom položaju poslanici ovog Parlamenta. U podređenom položaju i ignorisani su i organi ovog parlamenta. Gospodo, na zaključke komisija ovog Parlamenta izvršni organi ne odgovaraju. Ja ne bih možda da budem konkretan, ali dozvolit ću samo jedno pitanje koje od 15.07. prošle godine, Komisija za saobraćaj, komunikacije i veze, čiji sam ja zamjenik, traži odgovor na 10 pitanja i ni na jedno nije Ministarstvo htjelo do sada da odgovori. Dakle, ignoriše i organ Parlamenta.

Dalje, ono što sam htio uopšteno reći jeste i to da problem leži u sledećem. Vi vidite da mi svi kolektivno negodujemo kad su u pitanju odnos prema Parlamentu. Međutim, morate biti svjesni da smo mi pokušavali pokrenuti odgovornosti Vijeća ministrara i organa, međutim oni su se sakrili u okrilje stranaka iz kojih su. Da ne kažem ovde, vladajućih stranaka.

Dakle, oni su ovdje zaštićeni od strane većine i mi iz opozicije nemamo ama baš nikakve šanse da to oživimo, pokrenemo i stavimo na kolotečinu koja bi dovela do rezultata o kojima ovdje govorimo.

Drugo, nešto konkretno, vi svi dobro znate da sam ja u ovom parlamentu postavio mnogo poslaničkih pitanja, mnogo. Nažalost u izvještaju koji je došao nama, nije bar 20-tak% uopšte registrovano ni da su postavljena ili ne postavljena. Na 50% je dogovoren, na 50% nije uopšte a od onih 50%, 40% su bila 100% nikakvi odgovori na koje sam ja oštros reagovao i rekao da ovo nije odgovor i tražim da mi se ponovo odgovori. Nikada na moje ponovljeno pitanje a koliko se sjećam ni na čije u ovom Parlamentu ponovljeno, nije više nikad odgovarano. Znači, tamo negdje je sve to prekriženo.

Ono što moram istaći je još i sledeće, moja pitanja tražila su akciju Vijeća ministara jer to nisu ni jedno pitanje kad se pročita, radi pitanja, nego da popunimo dio aktivnosti i šupljine koja se osjeća u radu ili ne radu određenih organa a koji na određen način štete ovoj državi i ovom narodu. Ja nisam, moram biti opet razočaran, ni na odgovorno, ni na neodgovoren pitanje došao do spoznaje da je pokrenuta ama ikakva aktivnost vezano za ono za šta sam postavio pitanje. Naprotiv. Bio sam ganut, bio sam omalovažen kad na jednom prijemu u Ženevi sekretarica jednog našeg uvaženog ministrata, kaže da poslanička pitanja njima služe za šprdnju i služe za ubijanje dosade a ne da odgovaraju na to. Dva sata ja na tom prijemu nisam mogao da progovorim. To su ljudi koji sjede u ovom Parlamentu koji će to potvrditi. Postavlja se pitanje znači, pa šta očekivati onda od tih pitanja ako ona u pozadini imaju takvu sudbinu. A, evo, vidite dokazno i imaju je nažalost.

Dalje, posebno su upečatljiva jedna grupa pitanja koja sam ja pokušao da postavim vezano za kriminal i organizovani kriminal u kome je jednim dijelom u spirali i dio rukovodstva ove države.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vodite računa samo o vremenu gospodine Moranjkiću.

MUHAMED MORANJKIĆ

Evo, gospodine predsjedavajući, nažalost vazda se to tako ponavlja kad ja govorim, da se meni skreće pažnja a ostalim ne skreće.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zato što diskusija

MUHAMED MORANJKIĆ

Mogu i po 25 puta govoriti

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

previše duga i ja sam dužan da to uradim i molim vas nastavite dalje ali završavajte.

MUHAMED MORANJKIĆ

Dobro, dobro, dakle ja sam skretao pažnju na određeni kriminal. Niko u ovom Parlamentu, niko u izvršnoj vlasti nije poklanjao pažnju tome. Nažalost poklanjali su neki iz OHR-a ali su očekivali i očekuju odgovor od ovih organa. Takvo rukovodstvo nažalost i

neće dati odgovor na takva pitanja jer bi samim tim ili upalo u zamku da dođe u poziciju iskušenja ili da nešto bude drugo s njim. Ja mislim po mojoj analizi izmeđuostalog i tu stoji razlog zašto se ne odgovara na ova poslanička pitanja. U evropske integracije sa ovim, nećemo. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Filip Andrić i više nema prijavljenih.
Gospodin Filip Andrić, izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, ja neću biti kratak kao što je moj uvaženi kolega, moj prethodnik. Ovako, potaknut odgovorom, Visokog sudskog Tužiteljskog vijeća na pitanje kolegici Kapetanović, u kojoj su ustvrdili da vijeće stalno nastoji imenovati sudije i tužitelje na svim nivoima u BiH da maksimalno približi nacionalnu strukturu utvrđenu po popisu stanovništva '91.godine. Ja bih ih izamolio da prestanu nastojati, nego da to konačno počnu raditi. I stoga ih pitam, kada će vijeće uskladiti nacionalnu strukturu sudaca i tužitelja u Hercegbosanskoj županiji, sukladno Ustavu Federacije BiH odnosno popisu stanovništva iz 1991.godine. Hvala lijepa, kraj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Poštovane koleginice i kolege, ovo je bila lista prijavljenih za ovu diskusiju. Ja zaključujem raspravu. Molim vas da se sada skoncentrišemo dakle, smisao ove tačke dnevnog reda je bio, gospođa Hadžiahmetović, vi dižete ruku je li? Tražite riječ ponovo? Izvolite naravno.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja se zaista izvinjavam ali nešto što je nova vijest, mislim ne zaslužuje pažnju jer smo danas cijeli dan raspravljali na tu temu. Kolegice i kolege poslanici, maloprije je objavljeno da je Srbija i Crna Gora dobila pozitivnu studiju izvodljivosti i ja u tom smislu izražavam zaista zadovoljstvo i u isto vrijeme naravno i žalost što smo sada posljednja zemlja u regiji koja je na putu približavanja u raznim stepenima približavanja članstvu u EU. I, mislim da bi bilo dobro, uklopiti to malo u kontekst naše današnje rasprave i možda ukoliko treba uklopiti u kontekst poslovničkih pitanja da postavimo pitanje, šta to znači za BiH? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, vi ste u potpunosti u pravu. Hvala vam na ovoj informaciji. I pravi smjer je zapravo ispunjenje uvjeta, kako bi BiH se odlijepila sa ovoga dna o kojem ste vi govorili i manje lalove rasprave a više efikasnog posla i rada.

No, ja moram zaključiti ovu tačku dnevnog reda, moram dakle izaći sa prijedlozima vezano za zaključenj ove tačke dnevnog reda. Dakle, ono što ja mogu sa svoje strane kazati je da mi imamo razloga da budemo nezadovoljni odnosom prema našim poslaničkim pitanjima i mislim da je to nesporna stvar.

Druga stvar je da zahtjevamo od institucija, posebno dakle od Vijeća ministara koji su nam dužni odgovore na pitanja, da nam se ti odgovori dostave i treća stvar, koja proizilazi iz ove rasprave je zapravo to da moramo smisliti način kako da naša poslanička pitanja budu efikasna. Molim,

RUŽA SOPTA
...prije a u tom

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Nema vas nigdje evidentiranih

RUŽA SOPTA

A u tom smislu sam htjela imati, htjela dati jednu inicijativu upravo za premoščavanje ovakve situacije, kada je riječ o instituciji pitanja i odgovora.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Pa recite.

RUŽA SOPTA

Ovako, meni se čini da je priličito zahvatila malodušnost kolege, bar po diskusijama koje su diskutirali po ovom izvješću, po pitanju ove institucije, institucije postavljanja pitanja i odgovora. Ja držim da je to vrlo jedna dobra institucija u komunikaciji vlasti i baze i da nikako ne bi smjeli dozvoliti da ona bude dovedena u ovakvu poziciju, da ljudi više nemaju volje postavljati pitanja.

Ja sam prelistala ovo izvješće, prelistala ova pitanja i čini mi se na malo koje ne bih htjela i ja čuti odgovor iako nisam ja postavila to zastupničko pitanje. Zbog toga sam htjela da dam inicijativu nekakvu. Možda nije osmišljena do kraja ali bih to prepustila Kolegiju da još jedan put u jednoj komunikaciji sa Vijećem ministara a normalno onda i sa drugim institucijama izvršne vlasti, iznade jedan model, da li će to biti, jer meni je palo napamet jedan momenat recimo aktualnog sata gdje bi pojedine ministre koji nisu na putu, koji su u tom momentu kad se sjednica održava tu, da bili ovdje sat vremena da im možemo postaviti pitanje i da nam mogu davati izravne odgovore a na pismena pitanja da daju i pisane odgovore. Mislim da bi to bilo, evo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. To je na tragu onoga što sam ja htjeo upravo kažem sada. Pazite, očigledno je dakle da je treća stvar ili prva stvar o kojoj moramo povesti računa u

budućnosti, iznalaženje načina kako da ova institucija poslaničkih pitanja bude učinjena efikasnom u ovom Parlamentu i mislim da se prilikom izrade novog Poslovnika ili kad budemo njega razmatrali ovdje o tome mora povesti posebno računa.

Ja sam vama govorio da sam bio u prilici da slušam kako se to radi u norveškom Parlamentu. Tamo se pitanja postave unaprijed, unaprijed se pozove ministar i onaj ko postavlja, i zna se tačno ko pita, ko odgovara i koliko to traje. I, postoje dvije govornice. Za jednom govornicom je ministar, za drugom je poslanik. I kod nas je to tako, postavlja se pitanje i daje se odgovor i vodi se rasprava i to traje određeno vrijeme. Naravno ne mogu svi poslanici to da rade isti dan ali rade oni koji su po planu predviđeni da postavljaju ta pitanja. Ali, to je stvar Poslovnika. Ono što ćemo mi sasvim sigurno gledati da ugradimo u naš polosovnik, je zapravo kako izići iz ove situacije, učiniti ovu instituciju efikasnim. Ovo bi bio jedan od načina, mislim da je ovo na trgu i onoga o čemu je govorila gospođa Sopta.

Međutim, mi imamo sada neodgovorena pitanja i ovde imamo prijedlog gospodina Milorada Živkovića koji predlaže da se zaduži Kolegij Doma da u saradnji sa Vijećem ministara organizuje posebnu sjednicu u mesecu maju sa samo jednom tačkom, poslanička pitanja i odgovori.

Ja bih bio spreman prihvatići ovaj prijedlog ali nemojte da to bude posebna sjednica, nego neka to bude posebna tačka sjednice, ponovo dakle tačka sjednice ali da Kolegij u saradnji sa Vijećem ministara u saradnji sa Vijećem ministara to pripremi, da jednostavno dođemo do odgovora na ova pitanja i ovaj drugi prijedlog, obavezuje se Vijeće ministara da obezbjedi prisustvo svojih članova na sjednicama Parlamenta kada je tačka dnevnog reda poslanička pitanja i odgovori, ovaj, to je stalni zahtjev ali bojim se da nećemo donjeti zaključak koji neće biti realan, jer nije moguće očekivati da na svakoj sjednici svi oni budu prisutni ovdje i da mogu odgovoriti na sva naša pitanja. Ali, evo ja na tragu ovoga o čemu je govorio gospodin Živković, mislim da ovo riješava uz ovaj treći zaključak koji se tiče potpuno nove koncepcije poslaničkih pitanja, koji ćemo urediti Poslovnikom, o čemu je govorila i gospođa Sopta, mi danas možemo usvojiti ova modificirana dva zaključka.

Dakle, prvo da se zadužuje Kolegij da u saradnji sa Vijećem ministara osigura da se odgovori na naša poslanička pitanja. Mi ćemo održati sastanak sa Vijećem ministara i da održimo na idućoj sjednici, ponovo odnosno ne na idućoj nego na sjednici u maju, ponovo tačku dnevnog reda, odnos prema našim poslaničkim pitanjima a na bazi pripreme koju će Kolegij uraditi sa Vijećem ministara.

I, drugo, da tražimo dakle od Vijeća ministara ono što je njegova inače obaveza, da budu prisutni sjednicama ovoga Doma uvijek, onda kada nemaju neke obaveze koje su ranije planirane, a uvijek je to određen broj ministara koji mogu biti prisutni ovdje.

Mislim da bi to bilo ono što je realno, što možemo da izrealiziramo i na čemu možemo da insistiramo i treća stvar, pomozite mi malo. Pazite, imam i ja sto ideja kad neko govoriti, pomozite mi malo, moramo doći do nečega što treba da bude rješenje svih nas.

I treća stvar je dakle kada se bude donosio Poslovnik, to ne moramo usvajati, ovdje kao zaključak, onda ćemo debelo obratiti pažnju na to kako je razrađena institucija poslaničkih pitanja i ja ću sigurno biti jedan od onih koji će insistirati na nekoj vrsti ovog norveškog modela kod postavljanja poslaničkih pitanja.

Možemo li ovako zaključiti ovu tačku dnevnog reda? Možete,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, s obzirom da ujedno mojim zaključcima i predložili ste da to bude tačka dnevnog reda. Ja bih samo zamolio, ako bi bila tačka dnevnog reda, evo prihvatom, da se ne ograničava vrijeme.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Jer ima preko 100 neodložnih pitanja, mi bi pitali nešto ministre da nam oni odgovore. Znači ako je to tačka dnevnog reda, onda da ne samo vremenski ograničavate.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodine Avdiću, izvolite vi.

SEAD AVDIĆ

Ja još jedan put ponavljam da ima smisla poslanička pitanja, ako će to doći do običnih ljudi u ovoj zemlji, gdje poslanička pitnja ne dolaze i jednostavno su postali privatna stvar svakog pojedinca, što nije funkcija i domet jednog parlamentarca. Mi govorimo i jednostavno štitimo interese biračkog tijela i, u tom kontekstu se mora, jednostavno, javnosti ponuditi ovih 130 ne odgovorenih pitanja. 130 neodgovorenih pitanja. Ja imam jubilarnih deset ne odgovorenih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ponuđeno je Seade.

SEAD AVDIĆ

Nije. U zaključcima nije rečeno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma dato javnosti, to je raniji zaključak.

SEAD AVDIĆ

Pitanja još nisu objavljena. Druga moja primjedba, ovaj dio sjednice, gdjeće biti dijališkog tipa sa Vijećem ministara, opet ništa ne vrijedi, ako nema direktnog televizijskog

prenosa, što dr Kunić i mi tražimo od već dugo, da mi ne možemo stvarno obezbijediti ta dva sata direktno televizijski prijenos poslaničkih pitanja, uz treću, jednostavno primisao, a to je, iz ovog parlamenta imamo vrlo malih informacija, šta mi to radimo ljudi. Imamo većinu većinu incidentnih, senzacionalističkih i kakvih drugih istupa, jednostavno ono što u cjelini i obimu u punom kapacitetu radi ovaj predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Znači, nužno je stvarno približiti ovaj dom običnom čovjeku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja vas molim gospodine Avdić, ja vas molim da mi pomognete da dođemo do rješenja. Gospodine Avdiću, čitam vam pismo od 8. aprila 2005. godine, koje ste svi dobili, to je jasno vidljivo da smo mi realizirali zaključak, da se na ne odgovorena pitanja obavijesti javnost, dostavljeno službi i služba obavijestila javnost. Donijeli mi zaključak prošli put.

A, ovo, što se tiče televizijskog prijenosa, Kolegij nema nikakvog uticaja. Mi smo usvojili zaključak prošli puta i zatražili smo da se naše sjednice prenose od Javnog radio televizijskog servisa BiH i taj zaključak je upućen. Čekamo odgovor. Molim vas lijepo. Čuli ste ova dva zaključka, koja je predložio gospodin Živković, a koja sam ja modificirao, dakle, da to ne bude posebna sjednica, nego posebna tačka. Zadužuje se Kolegij sa Vijećem ministara i da Vijeće ministara bude prisutno, naravno, kada mu obaveze, da ovo bude prioritet, a, naravno, uvažavajući i druge obaveze koje ima Vijeće ministara. Ja vas pozivam da se izjasnimo o ovim zaključcima. Pripremite se za glasanje.

Glasaje sad.

Dakle, 28 za, protiv niko, 2 suzdržana, - 18 – 10 dovoljna entitetska većina. Prihvatali smo ove zaključke. Prelazimo na 4. tačku dnevnog reda.

Ad.4. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o Željeznicama BiH, po hitnom postupku, u skladu sa članom 104. Poslovnika

Prijedlog zakona, sa zahtjevom za hitni postupak, dostavljen je Domu 9. marta 2005. godine. Radi se o zahtjevu za proceduru po članu 104. našeg poslovnika. Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje. Pripremite se za glasanje. Glasamo o proceduri po članu 104.

Glasajte sad.

29 za, niko protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina, prihvatali smo proceduru po članu 104. za Zakon o Željeznicama BiH. Hvala vam lijepa. Prelazimo na 5. tačku dnevnog reda.

Ad.5. Prijedlog zakona o službi za poslove sa strancima, prvo čitanje

Prijedlog ovog zakona dostavljen je Domu 9. februara 2005. godine. Dom je na 52. godini usvojio zahtjev za proceduru po članu 104. Vi ste dobili mišljenje Ustavno-pravne komisije. Nadležna za razmatranje ovog zakona je Komisija za ljudska prava, imigraciju,

izbjeglice i azil. Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Komisija je jednoglasno podržala principe zakona i usvojila četiri amandmana. U plenarnoj fazi nije bilo amandmana. Otvaram raspravu. Gospodin Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući,
Moram izraziti svoje nezadovoljstvo kad se radi o proceduri na ovom zakonu.

Naime, ja sam na dan kada je zasjedala Komisija za ljudska prava u 10 sati i 58 minuta poslao amandmane na ovaj zakon, što se, naravno može vidjeti kad su amandmani pristigli na faks, a valjda su pristigli tada. Zbog čega ne znam ti amandmani su dostavljeni Komisiji tek kada je ona završila sa radom. Poslovnički je potpuno jasno da se amandmani mogu ulagati do kraja rada Komisije, u tom smislu su moji amandmani pravovremeno uloženi. Ja sam u usmenim razgovorima, tražio kasnije od komisije da, pošto je još nekoliko sjednica Komisija imala do danas, da ponovo stavi na dnevni red ovaj zakon i ove amandmane pa da postupi, naravno na način kako je to Komisija misli da treba postupiti.

Nisam naišao na razumijevanje. Time mi je, praktično, onemogućeno da i ponovim ove amandmane za današnju sjednicu, jer oni nisu bili ni razmatrani. Sve ovo što sam rekao se, vjerovatno može vidjeti u prijemnoj kancelariji, odnosno može potvrditi ili demantovati u prijemnoj kancelariji.

Iz navedenog razloga, tražim da ovaj dom donese zaključak, koji nalaže Komisiji da zbog novih okolnosti, a nove okolnosti su stare okolnosti koje sam sad iznio, održi sastanak, na kome će razmatrati ove amandmane i, naravno postupiti onako kako to Poslovnik i traži. Na ovaj način bismo mi, u stvari proceduru na ovom zakonu uveli potpuno u Poslovnik, dakle, potpuno poslovnički i amandmane i samu proceduru ovog zakona. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Tihomir Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodin Novaković je, zaista tako, a ja sam se javio da govorim zato što sam predsjedavao tom sjednicom Komisije za ljudska prava u odsustvu predsjednika gospodina Elmira Jahića, koji je bio službeno odsutan. Ja mogu da potvrdim da je gospodin, da smo mi završili sjednicu Komisije, konstatovali da nije bilo amandmana, ali kad smo zvršili Komisiju, dobili smo informaciju da je gospodin Novaković uložio amandmane u zato propisanom roku, u skladu sa Poslovnikom, i to je činjenica. Znači, mi danas imamo situaciju da su amandmani pravovremeno uloženi, s obzirom na ovaj protokol, vrijeme itd., da je u skladu sa Poslovnikom, ali tu informaciju nije imala Komisija, tako da je i ona zvršila svoj dio posla i konstatovala isto tako u skladu sa Poslovnikom svoj dio posla. Mislim da je jedini izlaz u ovom slučaju ovo što gospodin Novaković predlaže, jer svi smo na neki način u pravu, ali, evo, ja neću sada krivim službu ili nekoga za što do toga je

došlo. Mislim da ubuduće treba voditi računa da kada se amandman da, da on mora imati prednost u dostavljanju u odnosu neka druga ...zato što, jednostavno su amandmani nešto što je vrlo bitno i što komisije moraju imati u vidu prilikom svog zasjedanja.

Ako se slažete, mislim da bi bilo korektno prihvati ovaj zaključak, vratiti to ponovo na Komisiju i da o tome odluči. Nije uopšte bitno da li će ti amandani biti prihvaćeni ili ne, ali morali bi poštovati proceduru i omogućiti poslanicima da svoje pravo ostvare. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala. Ovo je bilo u ime Komisije. Vi ste predsjedavali sjednicom Komisije. Ako je to bilo tako, onda mi nemamo drugog izlaza, nego da predložimo da Komisija sačini novi izvještaj, održi sjednicu, da omogućimo amandmansku fazu, praktično do nove sjednice Komisije. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Gospodin Novaković nije član Komisije. Ja ne znam da li u tijeku sjednice, odnosno neposredno pred sjednicu može podnosi amandmane neko ko nije član Komisije. Ja znam da članovi Komisije mogu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Evo, sekretar će dati odgovor na to pitanje. Mogu li oni koji nisu članovi komisije podnosi amandmane do završetka rada sjednice komisije. Sekretar Doma molim vas.

BRANKA TODOROVIĆ

Uvaženi poslanici,

Samo ću vas podsjetiti na poslovničke odredbe. Prema članu 86. Poslovnika amandmane u komisijskoj fazi do kraja rasprave u komisiji mogu podnosi svaki poslanik, klub poslanika i ne nadležna komisija. U ovom slučaju radi se o poslaniku amandmana Novakovića, koji je zakasnio u Komisiji i, ako je kod nas blagovremeno primljen.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Stvar je potpuno jasna. Imamo neobrađene amandmane, koji su trebali biti obrađeni. Mislim, hoće li biti usvojeni ili neće, to je stvar komisije i mislim da je ovo trebalo čak jutros, ali Parlament može, jedino Parlament može odlučiti o ovoj situaciji Berize. Molim vas, da se u skladu sa članom 95. Poslovnika, je li tako sekretaru, 95. Poslovnika, zaduži naša nadležna komisija da sačini novi izvještaj, da poslanici mogu ulagati amandamne i da se razmotre svi amandmani koji su do ovog trenutka prislijeli i da se dostavi Parlamentu novi izvještaj. Pripremite se za glasanje o prijedlogu ovog zaključka.

Glasajte sad.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak sa 30 glasova za, 1 protiv, 2 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu, prelazimo na 6. tačku dnevnog reda.

Ad.6. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, prvo čitanje

Predlagač ovog zakona je Administrativna komisija. Prijedlog zakona Domu je dostavljen 11. novembra 2004. godine. Ustavno-pravna komisija dostavila je mišljenje o ustavno-pravnom osnovu. Nadležna Ustavno-pravna komisija koja je izvještaj dostavila 17. marta 2005. godine. Vidite da je Komisija usvojila tri amandana na Prijedlog zakona. U plenarnoj fazi nema amandmana. Otvaram raspravu. Imamo li koga ispred Administrativne komisije da samo kratko kaže o čemu se radi? Predsjednik Ustavno-pravne komisije samo kratko da kažete da vidimo o čemu se radi. Da li ko želi da govori? Izjanjavamo se o zakonu u prvom čitanju. Pripremite se za glasanje. Zaključujem raspravu.

Glasajte sad.

Konstatujem da smo sa 31 glasom za, bez protiv i 1 suzdržanim i dovoljnu entitetsku većinu, usvojili ovaj zakon u prvom čitanju. Predlažem da krenemo i u drugo čitanje odmah, ali da se izjasnimo o tome. Pripremite se za glasanje. Hoćemo li ići u drugo čitanje.

Glasajte sad.

Sad je zaključak hoćemo li ići u drugo čitaje.

30 za, niko protiv, 2 suzdržana i dovoljna entitetska većina. Idemo u drugo čitanje, tako smo odlučili. Pripremite se za glasanje za zakon u drugom čitanju.

Glasajte sad.

33 za, niko protiv, suzdržan 1, dovoljna entitetska većina. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Zakon o dopuni Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine i u drugom čitanju. Prelazimo na 7. tačku dnevnog reda.

Ad.7. Prijedlog zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine, sa izvještajem Komisije za finansije i budžet

Prijedlog ovog zakona dostavljen je 10. januara 2005. godine. Razmatra se u redovnoj proceduri. Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 4. februara 2005. godine. Nadležna je Komisija za finansije i budžet. Zahtjevom od 7. marta 2005. godine, nadležna komisija zatražila je produženje roka za razmatranje ovog zakonskog prijedloga, to joj je Kolegij dozvolio. Izvještaj nadležne komisije dobili smo 5. aprila i vama je proslijeden istog dana putem telefaksa.

Kao što ste vidjeli izvještaj Komisije za finansije i budžet je negativan, dakle, principi Prijedloga zakona o zaduživanju, dugu i ragancijama nisu prihvaćeni. Mi sada treba da provedemo proceduru u skladu sa zaključkom ovog doma, usvojenim 9. juna 2004. godine.

Prema ovom zaključku, ukoliko Dom prihvati izvještaj nadležne komisije, Prijedlog zakona smatra se odbijenim. Ukoliko Dom ne prihvati izvještaj od nadležne Komisije, zatražit će da sačini novi izvještaj, baziran na novim smjernicama koje Dom utvrdi i u roku

koji Dom odredi zaključkom. Otvaram raspravu. Ko želi da govori? Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Možda bi bilo korektnije da prije mene je govorila gospođa Miličević, ako ima želju, ako ne, ja sam se javio, motiviran iz razloga što sam jedan od onih koji su pokušali da podrže ovaj zakon, odnosno da mu obezbijede dalju proceduru.

Sam ovaj izvještaj, mislim kad se desi ova situacija tri glasa za, tri protiv, pa onda se kaže, nije prihvatile principoe. Možda je sretniji izraz da se kaže nije dobio podršku itd. Ali, niti je odbijen na ne neki način, jednostavno neki neriješeni rezultat, kao tri – tri, ali dobro, jasno je meni da zakon nije dobio potrebnu većinu.

Međutim, ja želim se koncentrisati na razloge zbog kojih ovaj zakon nije podržan i predlaže se Predstavničkom domu da se stvar okonča. Dakle, principi, praktično su opisani, odnosno formulirani u duhu onoga o čemu smo mi raspravljali na prvoj tačci dnevnog reda, kad smo imali onu inforamciju iz Vijeća ministara, dakle, ovdje se uglavnom sve svodi na to da nisu prošli određeni, da predsjednici određenih institucija RS nisu učestvovali u izradi itd., a ja sam opet dobio uvjeravanja da su neke druge institucije, neki drugi ljudi bili upućeni iz RS u kreaciji ovog zakona.

Dakle, jednom riječju, ja, zaista, koristim priliku da još jedanput pozovem da se preispita da li je dobro da mi ovaj danas zakon oborimo. Ja mislim da to nebismo smjeli dozvoliti, da to ide direktno u pravcu jedinstvenog tržišta. On ide direktno u harmonizaciju određenih stvari, uređenje oblasti itd. Ne mislim da zadire u prava entiteta oko zaduzivanja itd., ali ne možemo pobjeći od činjenice da je država adresa koja se može vani pojavljivati. Vi to znate dobro svi, dakle i pred MMF itd., odnosno Parlament, odnosno organi Predsjedništva itd., nakon provedeni procedura kroz entitete itd.

Dakle, ja apelujem, tim prije što je i u Vijeću ministara, prema mojim inforamcijama, ovaj zakonski projekat podržan. Ja apelujem, ako ne možemo danas ništa drugo uraditi, dajte da ne obaramo, dajte da vratimo na komisiju, da se još jedanput preispita mogućnost itd. usaglašanja kroz amandane, kroz dodatne konsultacije itd. To je moja preporuka i moj motiv javljanja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Hadžiahmetović, neka se pripremi gospodin Gligorić.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja prepostavljam da će biti mnogima od pomoći da čujemo predлагаča, odnosno resorno ministarstvo, evo gospođa Muratović je ovdje koja radi na ovim poslovima, da nam prije, eventualno donošenja neke odluke predoci reperkusije ne donošenja, odnosno ne usvajanja zakona, danas ili sledeći put nije važno, ali govorim o potrebi usvajanja ovog

zakona, naravno u nekoj formi da bismo, eventualno mogli donijeti odluku. Ja predlažem da čujemo resorno ministarstvo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Zamjenik ministra gospodin Kumalić, izvolite.

JUSUF KUMALIĆ

Ja ћu pokušati u najkraćim crtama da kažem šta se sa ovim zakonom dešavalo u proceduri. Ovaj zakon je rađen duži period, gotovo dvije godine. Spada u reformske zakone i on je put koji ukazuje na izgradnju jedinstvenog finansijskog tržišta u BiH.

U izradi ovog zakona, pored svih, gotovo svih međunarodnih finansijskih institucija, učestvovali su i pojedini predstavnici ministarstva finansija entiteta i, naravno Ministarstvo finansija sa državnog nivoa.

Kad je zakon došao u prvom nacrtu, onda je gospodin Ivanić, tražio da se dodatni razmatra taj zakon, on je razmatran i primjedbe koje su došle iz RS, jednim dijelom su ugrađene u ovaj zakon. Poslije toga zakon je razmatran na Vijeću ministara, gdje je, također, dvije korekcije napravljene člana 2. i člana 24. i jednoglasno je usvojen na Vijeću ministara i poslan je u proceduru Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštne Bosne i Hercegovine.

Ja ne bih, kad smo došli na Komisiju za budžet, pojavili su se amandamni koji zadiru u suštinu zakona i koji su bili, nisu bili prihvatljivi za komisiju. Mi smo oprezno postupili, pa smo zatražili da se odgodi rapsrava o amandmanima na tom sastanku i ponovo smo obavijestili Odbor za ekonomiju i Ministarsko vijeće, koji su ostali pri stavu, da su amandmani ne prihvatljivi, a isto su potvrđile i međunarodne finansijske institucije, prije svega Svjetska banka, Evropska komisija, a posebno OHR se angažovao. Pokušali su gospođa Švorc, još dodatne konsultacije, isla je u Banja Luku obavljala i donijela je dva amandmana, sa kojima smo mi upoznali i prihvatili na član 13. i 17. i predložili Komisiji te amandmane. Međutim, Komisija je, kako ste saznali iz tri na prema tri, izrazila se o zakonu.

Ja nešto posebno ne bih govorio o ovom zakonu, ali moram ponoviti da se radi o reformskom zakonu, zakonu kojim se regulišu kako vanjski tako i unutarnji dug i da je to putokaz za izgradnju finansijskog tržišta, kako znamo u BiH, ono je, nažalost, podijeljeno tako da praktično gradimo dva sistema, odnosno dva tržišta kapitala.

Ja podržavam i, odnosno slažem se sa prijedlogom gospodina Belkića, ukoliko, praktično to znači da se još jednom ovaj zakon vrati na usaglašavanje u RS, uz pomoć ovih međunarodnih institucija, tako da bi ovaj zakon prošao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Tihomir Gligorić. Nakon toga gospođa Ljiljana Milićević. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući,
Dame i gospodo,

S obzirom da je ovo važan zakon i već smo čuli da je reformski i da, možda ne bi bila dobra poruka da ovako važan zakon, Prijedlog zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH padne u Parlamentu. Mislim da je dobro rješenje i ja se pridružujem ovim prijedlozima gospodina Belkića, zamjenika i da bi i za njih praktično to bila jedna izlazna varijanta, da pokušamo dati vrijeme komisiji i da ona ponovo pokuša i na principima da postigne određenu saglasnost.

Ovdje nam je zamjenik govorio, da su učestvovala ministarstva entitetska i do ovog nivoa Savjeta ministara, a ja imam informaciju da, ukoliko je to tačno, ne sumnjam, zaista u vaše riječi, gdje se spori učešće u cijeloj toj proceduri o ovako važnom zakonu, kad je u pitanju unutrašnji i vanjski dug i u ovom slučaju bi bilo dobro da ostavimo vrijeme i da pokušamo napraviti jedan krug i sa ovim institucijama kojih se to tiče i pokušamo ovo riješiti i ovim završavam.

Imam, također, informaciju da se radi o nekim značajnim zemljama, koje bi mogle da pomognu, a da je preduslov donošenja ovakvog zakona da bi one mogle predvidjeti u svojim zemljama određena sredstva i oni su vezani rokovima, svako ima svoj budžet i na taj način bi otišli u jednu tešku poziciju da bi, na taj način bi, u stvari sami sebi odmogli, ukoliko ovaj zakon ne bi bio usvojen i zato šteta je, mislim da smo došli prilično blizu, da bi ovo jedno drugo usaglašavanje unutar Komisije za finansije i budžet moglo svima da nam pomogne. Ja sam zato, pa molio bih da se to uvaži.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ja podržavam, naravno, vaš prijedlog. Vidite ovako, koleginice i kolege, imamo još puno tačaka dnevnog reda, a želja mi je da današnju sjednicu okončamo da je ne prekidamo. Niko neće biti uskraćen u pravu na diskusiju. Zamolio bih da diskusije budu, zaista, kratke, jer moguće je kazati za minut ono što čovjek misli, bar suštinu, kako bismo mogli da idemo dalje. Gospođo Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući,

Ja želim da sa aspekta Komisije samo kratko da pojasmim. Znači, nama je rečeno, nas je bilo šest prisutno. Znači, glasanje je bilo 3 – 3. Rečeno je da se mora obrazložiti zašto je izvještaj negativan i ovo da ne bi bilo shvaćeno, zašto nešto nije bilo prihvaćeno i ovo što je ovdje u izvještaju nabrojano, to su u stvari diskusije poslanlika koji su bili protiv ovakvog prijedloga, osporavali principe zakona. Znači, što je ovdje navedeno, to su ti razlozi.

Mi kao Komisija, normalno prihvatićemo sve upute, poštovati odluku Doma koju dobijemo. Ja moram da kažem, da iskoristim prisustvo gospodina Kumalića, koji je bio

prisutan na komisiji, dva puta kad smo mi ovo imali na dnevnom redu i bila je ministrica Marić. Kada se prvi put nama ovaj zagn našao na dnevnom redu, gospodin Kumalić je, s obzirom da smo mi kao Komisija dobili amandmane gospodina Novakovića, zahtijevao da mi ne razmatramo amandmane. Mi smo njih mogli razmatrati i izjašnjavati se o njima, a vi ste pogrešno formulisali i rekli Komisija nije mogla prihvati. Mi nismo došli u situaciju niti smo uopšte glasali o Novakovićevim amandmanima.

Protekli period od tri nedjelje, Savjet ministara je iskoristio da odbije amandmane gospodina Novakovića. Mi sad imamo situaciju, znači, ovo je kompletan predmet prepiska, gdje od oktobra mjeseca kad se pojavio draft nacrta ovog zakona, tadašnji zaključci, koji su dostavljeni uz potpis, gospodin Mikerević, tadašnji premijer RS, od tada u kontinuitetu novembar, decembar, januar, sad mart, novi saziv vlade, potpisali su svi ljudi kažu da nisu učestvovali u kreiranju ovog zakona imenom i prezimenom. Ministri se potpisali svi po redu. Bojam se da mi kao Komisija nećemo moći puno raditi, ako Savjet ministara ne sjede zajedno sa entitetskim ministarstvima i ne urade nacrt zakona koji je prihvatljiv. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Imamo još gospodina Križanovića, niste je li. Zaključujem raspravu. Ja mislim da mi imamo ovdje usaglašene prijedlog. Predlažem ovako da Predstavnički dom ne prihvati izvještaj Ustavno-pravne komisije, nadležne komisije po ovom zakonu, dakle, da ne prihvati. Da se zaduži komisija da u narednih možemo kazati do iduće sjednice. Iduća sjednica će biti 22. Ne možemo. U narednih 15 dana sačini novi izvještaj, imajući u vidu raspravu koja je vođena danas na ovom domu. Izvolite gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ovaj zaključak ne ide u pravcu onog što je ovdje govoreno. Naime, Komisija može sačiniti novi izvještaj samo na bazi nekih novih činjenica. Ja mislim da je bolja, pazite, u ovom slučaju bojam se da Komisija, odnosno da nema obaveze, ne postoji obaveza nekakvog usaglašavanja između nadležnih institucija u entitetima i Savjeta ministara. Ali, ako bismo mi dobili zaključak da ne glasmao o izvještaju Komisije, nego samo zaključkom da obavežemo, praktično produžimo ili na neki, ne znam kako bih to sad definisao, jednostavno želim da stvorimo mogućnost da Savjet ministara, odnosno Ministarstvo za rezerv i Ministarstvo finansija ili Vlada RS dođu do rješenja, koje je za nas prihvatljivo. Da li je ono moguće sa vašim dijelom? Meni se čini da nije, ako damo samo komisiji.

ŠEFIK DŽAFROVIĆ

Gospodine Novakoviću, jeste li završili vi? Mislim da se to podrazumijeva. To o čemu ste vi govorili, to je stvar koja se podrazumijeva. Ja sam rekao mi moramo po našem zaključku glasti o izvještaju Komisije i ja predlažem da se ne prihvati izvještaj Komisije, a da se da rok komisiji u roku od 15 dana, da sačini novi izvještaj, imajući u vidu raspravu, koja je danas vođena ovdje, pa i ovu diskusiju koju ste vi maloprije iznijeli gospodine Novakoviću to podrazumijeva i kontakte sa Vijećem ministara i sve što treba kako bismo

imali odgovarajući izvještaj ovdje i imali prolaznost ovog zakona. Prema tome, ovo se podrazumijeva. Gospođa Sopta imate li vi? Izvolite.

RUŽA SOPTA

Gospoodine predsjedavajući iz diskusija kolega, ja sam nekako stekla dojam da se rad komisija relativizira, a pogotovo se relativizira Poslovnik o radu. Ja ne prihvatom diskusiju gospodina Belkića koji kaže da izvješće, hajde, nismo odbili zahtjev. Sukladno Poslovniku mi nismo prihvatali načela zakona i ako sam ja glasala za zakon, da ja sad ovako kažem. Ja se sad pitam kakva je praktična situacija? Kad mi dođemo ponovo na komisiju i ponovo sad glasujemo, dakle, nema potrebe za diskusiju, diskutirali smo jedanput. Sva smo načela izdiskutirali, sad je pitanje samo da glasujemo i ništa više. Znači li to da netko ko ne ide na komisiju treba ... tako i tako, ili da će nekome se zavrnuti ruka pa će glasati drugačije. Ja principijelno odbijam ovakav način relativiziranja da Poslovnik, hajmo reći, da nije po Poslovniku, ali mi smo prihvatali zakon ili smo ga odbili. Meni je to sasvim išlo, jer je poslovnik jasan i mi smo tu jasno postupili. Ovo više iz bojazni da ne pređe u jednu praksu, kad se ne prihvate načela zakona da ga mi automatski po sili nekoj vraćamo nazad, pa onda nastanu nekakve druge situacije po kuloarima i po nekakvim sastancima koji prethode radu nove komisije i prisiljavanje. Šta će značiti praktično novo glasovanje o ovom zakonu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Razumjeli smo. Hvala vam lijepa. Gospodin Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Znate gospodo Sopta. Članovi Komisije iz RS su ustvrdili da o ovom zakonu nije postignuta saglasnost i nisu bile uključene institucije RS, za koje oni smatraju da trebaju biti uključene, pa su nabrojali pet institucija najmanje. Eto vremena neka prođu kroz te institucije pa neka se vrate na Komisiju, možda će drugačije glasati. O tome se radi gospođo Sopta. Prema tome će se i ponašati, to se podrazumijeva. To je to.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Belkiću. Gospodin Novaković ponovo traži riječ. Izvolite kratko.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Da sam ja bio u pravu. Naime, ja mislim da je bolje rješenje da se ne glasa, nego izvještaj vrati. DA bismo omogućili ovo što govori i gospodin Belkić i svi se mi slažemo. Po meni je varijanta da ne glasmao o izvještaju, nego da se izvještaj vrati da komisija u roku od 30 dana sačini novi izvještaj kako bi Poslovnik u roku 30 dana, ako može u roku od 15, neka bude u roku od 15.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, hoćete li meni dozvoliti da vodim sjednicu? Ima li makar malo povjerenja u ono što se kaže odavde. Ovdje sjedi sekretar Doma, sjedi Kolegij, ljudi, ovo nije situacija koju smo imali maloprije sa onim zakonom, vezano za službu za starance. Ovo je nova poslovnička situacija. Ovaj zakon, nije prošao kroz komisije. Izvještaj je negativan i jedino ako ovaj dom obori izvještaj Komisije, odnosno ne prhvati izvještaj Komisije, onda mu dajemo pravo na neku vrstu života, a svi se slažemo da ga treba ostaviti u životu i molim vas, pratite šta govorim. Ja vas molim ako možemo da sada, mi bi trebali sada po proceduri da glasamo o izvještaju Komisije. Ukoliko bude prihvачen izvještaj komisije, zakon se smatra uništenim, nema ga. Ukoliko ne bude bio prihvачen izvještaj Komisije, onda nadležna komisija, imajući u vidu raspravu koja je vođena ovdje, u narednih 15 dana treba da dostavi novi izvještaj i poduzme, naravno sve ono o čemu smo mi govorili ovdje i ja predlažem da mi krenemo na glasanje, ako gospodin Živković ne insistira, insistira. Izvolite. Ali, molim vas dajte da privodimo. Ne morate kazati sve što mislite u datom trenutku. Pa može nešto ostaviti da se ne kaže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja ne znam da li je to upućeno meni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma nije nego svima i meni je upućeno pravo da vam kažem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ali želio bih da se razjasni jedna stvar. Da li kad se obori zakon on bude uništen ili ima sasvim dovoljno vremena da se i u tom kratkom roku on ponovo stavi i nadležnoj komisiji sa novim principima. Ljudi, ako ovdje glasamo za informaciju ništa ne dobijamo isti principi ostaju. Vijeće ministara nema pravo prepraviti taj zakon sa drugim principima, jer on je već jednom stavljen u proceduru u tome je čitav problem. Ako našu komisiju sad dezevuišemo i kažemo da nije uradila dobro svoj posao, ona neće promjeniti zakon, bez obzira sa kim se dogovarala moći promjeniti principe, u tome je čitav problem. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prihvatanjem izvještaja komisije, po pet puta moram ponoviti neke stvari, zakona više nema. Zakona više nema u parlamentarnoj proceduri. Molim vas ljepo, dakle, prihvatanjem izvještaja komisije ovog zakona nema u parlamentarnoj proceduri. Hoće li doći novi ili šta će biti ja to ne znam, ali ga nema u parlamentarnoj proceduri. Ja mislim da je gospodin Gligorić predložio dobar zaključak i ja predlažem zaključak.

1. Ne prhvata se izvještaj nadležne komisije,
2. Zadužuje se nadležna komisija da u roku od 15 dana, u roku, dugo je, u roku od 30 dana sačini novi izvještaj, imajući u vidu i rasporavu, koja je vođena danas na ovom domu.

Evo, uvažavam, da u što kraćem roku, a najduže u roku od 30 dana, dostavi novi izvještaj. Predlažem da se izjasnimo o ovom prijedlogu zaključka.

Glasajte sad. Glasamo o zaključku mom. Pa hoćete li da idemo pješe. Molim vas idemo pješe. Glasamo za izvještaj Komisije. Ko bude glaso za izvještaj Komisije, taj je protiv zakona. Ko bude glaso protiv izvještaja taj je, da taj zakon ostane u životu. Ja vam kažem, dajte malo povjerenja. Ali, u redu. Pripremite se za galsanje. Pitam vas, glasamo o izvještaju Komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, 6 je za izvještaj Komisije, 21 protiv, izvještaj Komisije nije usvojen.

Molim vas, dalje idemo. Dakle, Nismo prihvatali Izvještaj Komisije i glasamo za zaključak sada da Komisija u roku od 30 dana sačini novi izvještaj, imajući u vidu i raspravu koja je vođena na ovom domu. Pripremite se za glasanje za ovaj zaključak.

Glasajte sad.

27 za, protiv niko, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina, usvojili smo i ovaj zaključak. Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda.

Ad.8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH, sa izvještajem Komisije za finansije i budžet, predлагаči zakona poslanici: Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić

Predлагаči su Prijedlog ovog zakona Domu dostavili 31. januara 2005. godine. Ustavno-pravna komisija o prijedlogu zakona dostavila je 17. februara. Nadležna je Komisija za finansije i budžet. Izvještaj nadležne komisije dostavljen je 22.marta 2005. godine i ovdje imamo negativan izvještaj Komisije, dakle, nisu prihvaćeni principi Prijedloga zakona. Imamo situaciju kao i u prethodnoj tački dnevnog reda. Ja otvaram raspravu. Gospođa Ljiljana Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja ču u ime Komisije reći, znači, kako ste vidjeli u izvještaju određeni kao nadležna komisija, da razmatramo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH. Prisutan je bio od predлагаča gospodin Križanović i gospodin Lagumdžija kao član Komisije. Obavljena je rasprava o ovom prijedlogu zakona. Komisija većinom glasova nije prihvatala principe zakona. Mi smo ovaj zakon bili uputili Savjetu ministara na mišljenje, Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje, od kog smo, također, dobili negativno mišljenje o ovom prijedlogu zakona. Meni je žao što ovdje nije prisutan gospodin Lagumdžija. Ja ču navesti par razloga. Zašto sam osporila principe zajedno sa kolegama na Komisiji ovog zakona.

Prvo, predloženim izmjenama i dopunama Zakona propisano je oporezivanje luksuznih proizvoda. Nigdje nije propisana poreska osnovica, poreska stopa, poreski

obveznici sa rokovima plaćanja i slično i kad bi ga usvojili ne bi ga mogli primijeniti. U luksuzne prozvode ubrojani su neki proizvodi či je promet zabranjen npr. slonovača, pa se postavlja pitanje da li mi na ovaj način hoćemo da legalizujeo promet nekih proizvoda.

U članu 3. propisana je mogućost da Savjet ministara može uvoditi akcizu i na neke druge proizvode, što je suprotno sporazumu o prenosu ovlaštenja na nivo BiH. Također je ovo rješenje, ove propise ne može donositi niko doli Parlamentarna skupština, na prijedlog Upravnog odbora i Savjeta ministara, a ne sam Savjet ministara.

Članom 4. propisuje se mogućost povrata akcize na naftne derivate. Primjena ovoga u ovom momentu bi direktno ugrozila planirane prihode Uprave za indirektno oporezivanja, gdje nije ukalkulisan povratak.

Članom 5. i 6. propisuje se uvećanje akciza na uvezene proizvode, što je u suprotnosti sa već potpisanim međunarodnim sporazumima. To bi, znači, bili razlozi zbog kojih smo osporili, ja lično ovaj zakon. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodji Milićević. Ko dalje želi da govori? Gospodin Belkić, gospodin Križanović, gospodin Bešlagić. Probajte kratko molim vas.

BERIZ BELKIĆ

... dali podršku ovom zakonu, dat ću je i sada iz jednostavnog razloga. Dakle, ja ne vidim drugi način kako da se prekine taj odnos Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i Vijeća ministara, kad je riječ u odnosu na naš zaključak od 31. januara o.g. gdje smo obavezali da će donijeti izmjene i dopune itd. Dakle, mi smo tada zaključili da Komisija za finansije i budžet preuzme tu obavezu i ja vjerujem da ćemo mi to sami i uraditi, do duše sa zakašnjenjem od dva mjeseca i ne možemo ignorisati da je neko u tom prostoru izašao sa vlastitom inicijativom i mi sada u međuvremenu čitamo i slušamo u novinama, kako Vijeće ministara, odnosno kako Uporavni odbor, odnosno kako direktor Uprave kaže da će se prolongirati rok primjene. Samo bih volio znati kako on to misli prolongirati ili Vijeće ministara misli prolongirati rok primjene. Da li se to smatra odlukom ili će neke izmjene i dopune zakona biti itd.

Dakle, ne treba se čuditi ni Uprava ni Vijeće ministara što će se ovdje oko ove problematike vrlo velike stvari dešavati i čudne stvari dešavati.

Prema tome, ja, aposlutno podržavam ovaj zakon i glasaću danas protiv ovog izvještaja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Sljedeći je gospodin Križanović, pa gospodin Bešlagić.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ja će vrlo kratko. Želio bih podsjetiti da su predlagači ovog zakona predložili ovaj zakon, zapravo, zbog toga što nije izvršen zaključak ovog doma, koji je obavezivao Vijeće ministara da do 31. januara predloži izmjene i dopune zakona o trošarinama.

Drugo, želim reći da je Prijedlog izmjena i dopuna ovog zakona 90% se temelji na amandmanima, koje je ovaj dom usvojio prilikom razmatranja Prijedloga zakona o akcizama BiH.

U obrazloženju Komisije navode se dvije važne stvari koje želim naglasiti.

Prvo, da se Vijeće ministara nije nikada očitovalo o Prijedlogu ovog zakona i da se Komisija rukovodila određenim mišljenjem koje je dobila od Uprave za indirektno oporezivanje. U tom mišljenju, pored ostalog, stoji i sljedeće.

Da predloženi porezi, pardo, da predloženi Prijedlog zakona ne sadrži, odnosno reflektuje analiza efekata prihoda, koje se ostvaruju ovim izmjenama i dopunama.

Ja vas sad kolege pitam. Kad smo mi imali ovdje neki zakon, koji je pratila finansijska ... ili preduvjeta za njegovu primjenu.

I, drugo, kaže se, citiram. «Jedan dio odredbi je u suprotnosti sa međunarodnim ugovorima, koje je BiH potpisala»

Treće da kažem, kao predlagač sam bio na toj komisiji, ja se ispričavam svojim kolegicama i kolegama, onim koji su glasali protiv Prijedloga zakona, niti jedne riječi nisu govorili o zakonu, dakle, odbijen je zakon bez rasprave, jednostavno bez rasprave u smislu pobijanja, odnosno negativnog ocjenjivanja Prijedloga zakona.

Dakle, stekao sam utisak i zato neću puno riječi, da se ovdje radi o jednoj stranačkoj disciplini, koja bez ikakvih argumenata, bez ikakvih potreba, odbija jedan broj značajnih prijedloga izmjena i dopuna zakona. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja bih molio stvarno da kraće diskutujemo. Selim Bešlagić. Neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pokušat će da budem veoma kratak. Vi znate kada ste donosili Zakon o akcizama da smo reki da će Ministarsko vijeće do 31.1.2005. godine dostaviti novi zakon o akcizama. Tada je bilo obećanje majke mi mi ćemo to uraditi, vi samo usvojite ovaj zakon. Mi smo ovaj zakon predložili upravo na dan kada je istekao rok podnošenja ovog novog

zakona, jer smo rekli ako oni ne budu mi čemo predložiti. To je bio motiv. Ako nećete vi urditi, uradit ćemo mi.

Druga stvar, ovaj parlament je donio odluku o slobodnoj trgovini. Mene interesuje i volio bih odgovor na ovo pitanje. Ko ima pravo prekršiti odluku koju je ovaj parlament donio? Sporazum, međunarodni sporazum. Kod nas je Ministarsko vijeće prekršilo sporazum, mi to znamo šta je i kako je i mi smatramo da akcizama možemo kompenzirati ono što se trim sporazumima, faktički, postiže kao neka komponenta za našu privredu. Iz tih razloga, mi smo predložili ovaj zakon o akcizama. Mi ćemo predlagati i druge zakone, sve dotle dok ne dođe nekakav zakon, koji je dužan da predloži onaj koji se obavezao i koga je ovaj dom obavezao do 31.1.2005. godine. Iz tih razloga, to ćemo i dalje raditi, a vi odbijajte, jednostavno me čudi da li da neko hoće da radi u ovoj državi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo gospodine Bešlagiću.
Gospodin Novaković i onda ćemo zaključiti raspravu.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Razumijem zaista motive predлагаča zakona imajući u vidu zaključak koji smo mi ovdje donjeli na ovom Domu ali, moram reći da ono što je za mene problem kad se radi o ovakvim zakonima, dakle zakonima sas ovakvim posledicama, je sagledavanje efekata ovih zakona.

Naime, ja nisam pronašao ovdje ono što mi očekujemo da nam da Uprava za indirektno oporezivanje, a to je procjena efekata ovakvih zakona. S obzirom da je pretpostavljam Uprava za indirektno oporezivanje kada je predložila, odnosno izmjenila svoj stav, pretpostavljam vodila računa i o ovome, Klub SDS će podržati Izvještaj Komisije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Novakoviću. Zaključio sam raspravu. Glasamo o Izvještaju Komisije.

Pripremite se za glasanje. Glasamo o Izvještaju Komisije.
Glasajte sad.

18 za, 10 protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina, usvojen je Izvještaj Komisije i smatra se da je ovaj zakon odbijen u parlamentarnoj proceduri.

Prelazimo na 9. tačku dnevnog reda, to je bila 8. tačka dnevnog reda, prelazimo na 9.tačku dnevnog reda, to je

Ad.9. Specijalni izvještaj Ombudsmana za ljudska prava BiH u vezi žalbi stranaka koje se odnose na rad Vijeća ministara odnosno, saradnju Vijeća ministara BiH sa Ombudsmanom za ljudska prava BiH

Dame i gospodo poslanici, vi ste ovaj izvještaj dobili na vrijeme, Specijalni izvještaj i dobili ste danas i Izvještaj naše Komisije za ljudska prava, izbjeglice, imigraciju i azil. Komisija je razmotrila ovaj izvještaj i predložila je tri zaključka i evo, ja otvaram raspravu o ovoj temi.

Ko želi da govori?
Gospodin Selim Bešlagić, izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Mi ćemo glasati za ove zaključke ali dozvolite da kažem svoje mišljenje kao član Komisije. Mi smo tražili odgovor i od onih koji su prozvani po ovim materijalima od ombudsmana, tj. Ministarsko vijeće da se izjasni o ovim primjedbama ombudsmana.

Na prvom sastanku koji smo održali, mi smo konstatovali da sadržaj se može razgoditi u dva dijela. Jedan je dio finansijsko pitanje ljudi koji rade u instituciji ombudsmana, znači platiti ljudi i to smo izdvojili kao poseban zaključak gdje smo zatražili od finansijskih službenika odnosno Ministarstva finansija i trezora da, da odgovor na pitanje zašto ombudsmani nisu dobili platu ne znam, 4 ili 5 mjeseci? To je imalo jako negativne posljedice jer je veliki broj ombudsmana, odnosno onih ljudi koji su obučeni za ove stvari, otišli iz ove institucije.

Drugo pitanje je bilo direktai odgovor na pitanja koja se odnose na žalbe koje su upućene prema hajde da kažemo ljudi prema, od strane ombudsmana prema Ministarskom vijeću, nažalost i poslije današnjeg sastanka koji smo imali u 9:00 sati, mi nismo dobili odgovor Ministarskog vijeća na taj dio i mi smo dali predlog da se usvoje ovi zaključci, a to govori samo o tome da Ministarsko vijeće ne samo prema ovom Parlamentu nego i prema institucijama koje je ovaj Parlament formirao, odnosi sa istom ignoracijom kao i prema nama i smatramo da je to nekorektno. Sve dotle dok su bili stranci, odgovori su dolazili, kad su došli naši ljudi jednostavno tih odgovora više nema.

Ovo je bio posljednji trenutak jer ombudsmani su nas i informisali da će upravo usljetiti jedan generalni izvještaj o zaštiti o radu ombudsmana i mi kao Komisija smo predložili ove zaključke, što evo stavljamo vama na raspolaganje ali smo ipak htjeli da izrazimo svoje nezadovoljstvo koje se podnosi od strane Ministarskog vijeća.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Gospodin Beriz Belkić, neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja sam nešto malo govorio o ovom Specijalnom izvještaju ombudsmana u sklopu one tačke dnevnog reda kada smo razgovarali o neodgovorenim poslaničkim pitanjima i doveo sam to u jednu vezu kao jedan kompletan odnos dakle izvršne vlasti prema zakonodavnoj vlasti odnosno, prema institucijama, koja po svojoj definiciji štite ljudska prava.

Što se mene tiče, i Kluba poslanika Stranke za BiH, mi možemo podržati Izvještaj Komisije za ljudska prava ali mislimo da ovim zaključcima nije dovoljno obraditi samo dimenziju obaveze odnosa Vijeća ministara prema ombudsmenima itd. Po mom mišljenju, vrlo je bitno u ovim zaključcima ugraditi da se radi o obavezi odnosno, o dužnosti Vijeća ministra a naravno i svih ostalih institucija države da u prvi prioritet stavlju ljudska prava i institucije koje na neki način su po svojoj definiciji u toj funkciji.

Dakle, mi podržavamo ove zaključke Komisije za ljudska prava uz kažem, primjedbu da nije dovoljno samo obraditi ovu dimenziju obaveze institucija BiH za saradnju sa ombudsmenima, nego je bitan i sadržaj da ta saradnja i ta komunikacija ide u pravcu garantovanja i obezbjeđenja ostvarivanja ljudskih prava. Dakle, ako predlagач, odnosno ako se Predstavnički dom složi, uz ovu korekciju dakle, recimo u tački 3 da se doda i ova dimenzija u ciju ostvarivanja ljudskih, najvećih standarda u ljudskim pravima, mi ćemo podržati ovaj izvještaj Komisije dakle i prihvati ovoj Specijalni izvještaj ombudsmana, naravno još jedan put izraženo ogorčenje na nerazumjevanje Vijeća ministara prema instituciji ombudsmana i bolje rečeno prema važnosti i prioritetu ostvarivanja ljudskih prava. Naravno, ne tvrdim da su ona kršena ali nije dozvoljeno da se provjeri da li su kršena.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ovde su prisutni i državni ombudsmani. Ja ih pozdravljam u ime Predstavničkog doma Parlamenta BiH.

Riječ je tražio gospodin Tihomir Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, uvaženi gosti, ja nisam bio jutros na Komisiji za ljudska prava, s obzirom da sam bio na sjednici Proširenog kolegija, ali podržavam zaključke Komisije za ljudska prava. Mislim da su zaista sa mjerom i da mogu da pomognu u daljem radu ali, što se tiče samog Specijalnog izvještaja koji je dostavljen Predsjedništvu BiH i danas nama, Predstavničkom domu, ja moram da kažem vizavi jutrošnje rasprave koja je trajala satima, gdje smo govorili šta treba da ispunimo kao uslove za evropske integracije i da imamo obavezu da formiramo i neke nove institucije. Mi imamo jednu instituciju državnog ombudsmana i Savjet ministara koga smo jutros slušali, u liku predsjedavajućeg Savjeta ministara gospodina Terzića koliko je sve to važno na jednoj strani, a na drugoj strani imamo tako važnu instituciju gdje 10 hiljada građana podnosi zahtjeve želeći da se zaštite njihova ljudska prava, gdje pravna znači, i fizička lica

traže svoju satisfakciju pred ovom ustanovom, zato što Savjet ministara ili Ministarstvo u Savjetu ministara, okej predsjedavajući, na taj način ne mogu da riješe to svoje pitanje.

Ja zato želim dobronamjerno ukazati, kako Savjet ministara može sebi dozvoliti da ne finansira ovu instituciju, njihove plate, doprinose, ne daje materijalna sredstva za nesmetan rad institucije. Zbog čega visokoobrazovni kadar, diplomirani pravnici prema mojoj informaciji, mislim 24 su napustili praktično ovu instituciju, iako su prošli kroz edukaciju pri znači Sudu za ljudska prava u Strazburu. Prema tome, toliko je to važno i zato je Savjet ministara morao da poštuje Budžet jer se on donosi kao i zakon ove zemlje, stavka koja je predviđena za finansiranje ove institucije, zašto se nije doznačavala tim ljudima. Da li u ovoj zemlji onda, ispada i da li je to poruka prema međunarodnoj zajednici, a znamo da se u ovoj zemlji krše ljudska prava, treba ugasiti tu instituciju na nivou BiH.

Zato sam evo imao potrebu to reći ali mislim da ovi zaključci idu u tom jednom pozitivnom pravcu da se taj problem riješi, da se Savjet ministara zaista uozbilji i da završi ovaj dio svog posla kako mu nalaže Budžet i nalaže Zakon o državnom ombudsmanu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodine Gligoriću. Ako se više niko ne javlja za riječ, gospodin Elmir Jahić, predsjednik Komisije, izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Hvala gospodine predsjedadvajući. Evo, mi smo jutros mislim po drugi, treći put imali kao tačku dnevnog reda, ovaj izvještaj jer smo do sada u nekoliko navrata uputili zahtjev Vijeću ministara da se očituje o ovom izvještaju, jer prilikom davanja našeg konačnog suda, mi smo dakle imali izvještaj s jedne strane koji se u nekim segmentima kritički odnosi prema radu Vijeća ministara. Nismo imali drugu stranu.

Ovdje bih htjeo da malo korigujem, dakle svoje kolege. Nije tačno da Vijeće ministra nije raspravljalo o ovom i oni koji su bili, dakle imali su to pojašnjenje. Raspravljalo se na Vijeću ministara i pojedina ministarstva su bila zadužena po oblastima i čak mi smo imali isprerd Vijeća ministara tačnije na Ministarstvu za ljudska prava, pomoćnika koji nam je objasnio dakle da je njegovo ministarstvo dalo mišljenje i da su neka druga ministarstva, ne znam Ministarstvo finansija i trezora, također dalo mišljenje ali iz nama stvarno nepoznatih razloga, to nije stiglo nama na Komisiju. Dakle, to je ono, onu informaciju koju smo mi danas imali na Komisiji, što znači da je Vijeće ministara raspravljalo ovde, tačno zadužilo odgovarajuća ministarstva koja se spominju, mislim jedno 4-5 adresa je bilo upućeno, upućeni su bili upiti da se daju odgovori oko ovih, oko ovog izvještaja, gdje se dakle prozivaju određene institucije u Vijeću ministara.

Dakle, činjenica je jedan veći dio izvještaja, posvećen pitanju problema finansiranja ove vrlo značajne institucije, institucije ombudsmana BiH na koje mi je li, možemo biti ponosni što se tiče njihovog rada, a manje dakle ovim izvještajem je obuhvaćeno, ovi drugi aspekti o kojim je evo govorio i gospodin Belkić, dakle poštivanje ljudskih prava itd.

Dakle, više ovaj izvještaj, većina ovog izvještaja se bazira na, dakle, bazira se i na tim problemima. Mi smo definirali ova tri po meni uopštena zaključka ali koji mogu je li, biti korisni, dati neke korisne smjernice, prije svega Vijeću ministara da se iznađu rješenja za ove probleme. Evo, toliko hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jahiću. Ako se više niko ne javlja za riječ, poštovane koleginice i kolege, ja bih zaključio raspravu.

Muslim, molim vas lijepo, dakle mi imamo prijedlog zaključaka, odnosno imamo zaključke Komisije i ja predlažem da te zaključke komisije Dom prihvati kao svoje zaključke, da prihvatimo Izvještaj Komisije sa zaključcima s tim da zaključak 3 u skladu sa prijedlogom gospodina Beriza Belkića bude dograđen sa jednom rečenicom. Ovaj treći zaključak glasi ovako, Vijeće ministara BiH i druge institucije BiH dužni su da obezbjede i druge uslove za normalno funkcioniranje institucije ombudsmana BiH i mislim da ne smeta da ovome dodamo – u cilju ostvarivanja najviših standarda, u zaštiti ljudskih prava, to je predložio gospodin Belkić i ovo je ja mislim da je korisno za prihvatiti i dograditi kao treći zaključak, ova rečenica da se doda.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje. Glasamo o Izvještaju Komisije, o njenim zaključcima i sa dopunom koju je gospodin Beriz Belkić predložio.

BRANKA TODOROVIĆ

Glasamo o Izvještaju Ombudsmana sa zaključcima

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jeste, jeste o čemu glasamo?

BRANKA TODOROVIĆ

Izvještaj Ombudsmana sa zaključcima

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čega?

MARTIN RAGUŽ

Ombudsmana sa zaključcima Komisije

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

O Izvještaju Ombudsmana sa zaključcima naše, dobro uz dopunu koju je Beriz Belkić predložio.

MARTIN RAGUŽ

Komisija je imala izvještaj i zaključak

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 29 glasova, bez glasova protiv i suzdržanih i uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio Specijalni izvještaj Ombudsmana sa zaključcima, sa izvještajem i zaključcima naše komisije, s tim što je Dom dopunio ovaj treći zaključak sa onom rečenicom koju je predložio gospodin Beriz Belkić, a koju sam ja definirao kada smo stavljali prijedlog za glasanje.

Hvala vam lijepa.

Ja prelazim na 10. tačku dnevnog reda, to je

Ad.10. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama koji je trebalo pripremiti do 31.01.2005.godine

Gospođa ministar finansija mi je obećala da će biti ovdje. Ima li gospođe? Ja sam dužan da vas obavijestim da sam razgovarao sa ministrom finansija i trezora i da sam obavješten da će ona nama podnijeti informaciju u vidu pisma kojeg je dobila od Uprave za indirektno oporzivanje. Gospođe ovde nema, ja ne znam, molim, predladžem da napravimo pauzu od 5 minuta, da vidimo šta je sa ministrom, da se obavjesti da. Dajem pauzu od 5 minuta i zahtjevam od Isužbi da obavjeste ministricu Marić da dođe u Parlament. Neka dođe sa sjednice Vijeća ministara.

/PAUZA/

Molim službu da mi kažu da li imamo kvorum u sali? Nastavljamo sa radom, prelazimo na 10. tačku dnevnog reda, to je Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama kojeg je trebalo pripremiti do 31.01.2005.godine. Ovu informaciju imali smo do sada na dvije sjednice. Svaki put smo zaključivali da tražimo od Vijeća ministara informaciju. Do danas, tu informaciju nismo dobili u pisanoj formi ali odje je ministar finansija i trezora BiH, gospođa Ljerka Marić. Ja je pozivam da Domu podnese informaciju, gospođo,

LJERKA MARIĆ

Ja vas sve pozdravljam i vezano za ovo izjvešće po topki 10 znači, stanje je sljedeće. Vijeće ministara nije napravilo pisamo izvještče zbog toga što nije dobilo još uvijek, nije došlo do Vijeća ministara izmjene i dopune Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga i izmjene i dopune Zakona o akcizama koje su u proceduri, na način da je Upravni odbor usvojio izmjene i dopune zakona, pustio ih entitetskim parlamentima. Jučer je bilo u Federalnoj komisiji recimo za finansije razmatrana ta dva zakona i kad se dobiju suglasnosti, odnosno primjedbe entiteta, to se ponovo vraća Upravnom odboru, ide Vijeću ministara i onda dolazi do naše Komisije za financije i proračun i to je sadašnja situacija vezana za izmjene i dopune Zakona o porezu na promet i vezano za Zakon o akcizama.

Što se tiče naše obveze o izradi socijalnog programa, koji je potrebno implementirati, od dana stupanja na snagu Zakona o PDV-u, mi smo donjeli zaključak na Vijeću ministara vezan za ovu problematiku na način da će Uprava, odnosno Uprvni odbor zajedno sa jedinicom ovom EIPPU, jedinicom Vijeća ministara, napraviti znači ovaj socijalni program koji ima ekonomske pokazatelje i koji znači ima u sebi obvezujuće elemente vezane zajedno sa entitetima i dali smo rok danas 15 dana, znači da dostavi i Upravni odbor i Uprava svoj dio tog izvješća. Ova jedinica će dostaviti svoj dio, u međuvremenu se rade izračuni zajedno sa AMF-om i mislim da mi ne možemo zakasniti, vezano za izradu socijalnog, početnog prijedloga socijalnog programa jer ja ću vas obavijestiti da su u međuvremenu prisutne izmjene i dopune Zakona o PDV-u kojim Upravni odbor predlaže pomjeranje roka primjene Zakona o PDV-u na 01.01.iduće godine, s tim da se predlažu još iuzmjene i dopune vezane za obvezu registriranja poreznih obveznika koja bi trebala početi 31.03. ali zato što znači nije bilo moguće to uraditi, pomjeramo za 01.07. i rok registriranja poreznih obveznika po PDV-u. Znači, dvije aktivnosti idu paralelno i mislim da je dobro što nas upozoravate da kasnimo ali još uvijek ne kasnimo tako puno. Uglavnom izmjene su u tijeku i brzo će biti na ovom Domu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodo ministar. Otvaram raspravu povodom usmeno podnesene informacije. Da li neko želi da govori?

Gospođa Ljilja Milićević, gospodin Selim Bešlagić, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Kratko bih se vratila ovdje povodom 10. tačke, i na ovoj informaciji, za vas, znači mi smo informisani bili od Upravnog odbora kad su bili prisutni, ima dosta tome da su urađeni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o akcizama i o porezu na promet. Ja sam, zadnja informacija je bila što se tiče RS usvojen je prijedlog izmjena i dopuna prihvaćen. Ostalo je da se saglasi Federalni Paralment. Ako je to tačno, ja vas molim i kao ministra finansija i kao člana Upravnog odbora po funkciji, ako imate saglasnost, sve, da što prije uputite to u proceduru da bi smo mi razmatrali i adekvatno odgovorili tome. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala, gospodin Selim Bešlagić, izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih samo htio da ukažem na jednu činjenicu, ja bih zamolio ministrstvo i Ministarsko vijeće da preuzme ulogu, da kontroliše Upravu za indirektno oporezivanje u izvršenju i realizaciji tih zadataka ili da nešto se mijenja, jer mi se čini da je to Uprava koja indolentno prilazi jednom vrlo važnom zadatku. Zadatku koji je sada prolongiran za 01.01.2006.godine, ali ja mislim da do 01.01.2006. godine oni imaju toliko da donešu podzakonskih akata da ukoliko to ne urade, tražiće prolongiranje, uvođenje indirektnog oporezivanja i 01.01.2006.godine. Zato vas molim, ili ovaj Paralment, ne znam ko, ali čini mi se da su date velike ingerencije toj instituciji bez odgovornosti za ono što radi.

Ja skrećem pažnju, iz do sada svih elemenata koji su bili dužni da urade, oni to nisu do danas uradili, sve se rukovodeći da oni imaju pravo da donose zakon a ne ovaj Parlament.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešlagiću. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu i predlažem zaključak.

Prvo, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH prima na znanje informaciju koju je podnjela ministar finansija i trezora gospođa Ljerka Marić.

I, drugo, Predstavnički dom Parlamenta BiH, zadužuje Vijeće ministara da bez odlaganja dakle, u što je moguće hitnijem roku, dakle baš ovako u što je moguće hitnijem roku, u parlamentarnu proceduru uputi zakone o izmjenama i dopnama Zakona o porezu na promet i Zakona o izmjenama i dopnama Zakona o akcizama.

Možemo li glasati o ovome? Ima komentar na zaključak gospodin Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Meni je zaista žao što nisam bio prisutan kada je gospođa ministar

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Diskutujemo samo o zaključcima. Imate li primjedbi na zaključke, prijedlog zaključaka, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Imam, ali moram nekako početi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Počeli ste tako što ste rekli da vam je žao što niste bili kada je govorila ministar.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Dobro, onda će ja ovaj, onda će ja morati krenuti sa zaključkom koji smo donjeli na prošloj sjednici. Prvo, zahtjeva se od Vijeća ministara da dostavi pisanu informaciju, dokle se stiglo s pripremama Prijedloga zakona o izmjenama i dopnama Zakona o trošarinama BiH, što će biti točka dnevnog reda sljedeće sjednice. Konstatiramo da nema nikakvog pisanog izvještaja, informacije.

A, drugo, obavezuje se Kolegij Doma da stupi u komunikaciju s Vijećem ministara i ukaže na problem kako već ova dva puta, ovo pitanje se ne može obaviti rasprava na ovom Domu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Šta je primjedba na moje zaključke, prijedlog mojih zaključaka?

JOZO KRIŽANOVIĆ

Primjedba je prvo, da konstatiramo da nismo imali pisano informaciju i ja predlažem da ne prihvativmo ovakvu informaciju Vijeća ministara. Evo, to je moja primjedba na vaš prijedlog zaključaka gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem. Hvala vam lijepo. Poštovane koleginice i kolege, pripremite se za glasanje. Glasamo o prijedlogu zaključaka koje sam ja predložio.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

26 za, 3 protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina, konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH prihvatio ova dva zaključka koja sam ja predložio.

Na taj način smo okončali tačku 10 dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 11. ministre, hvala vam lijepa. Ja vas molim, dakle u što je hitnije mogućem roku, zakone u parlamentarnu proceduru, ovo je pitanje koje će se potezati na svakoj sjednici Predstavničkog doma dok se ne izmjeni jer mi smo imali obavezu do 31. januara da promijenimo ove zakone, molim vas lijepo.

Prelazimo na tačku 11. dnevnog reda to je,

Ad.11. Informacija o izdatim dozvolama za izvoz odnosno uvoz naoružanja i vojne opreme

Vi ste dobili Informaciju koja je Domu dostavljena 16. marta 2005.godine. Informaciju je razmatrala Zajednička komisija za obrambenu i sigurnostu politiku. Dobili ste izvještaj nadležne komisije. Komisija je Domu predložila da usvoji zaključak sljedeće sadržine. Domovi Parlamentarne skupštine BiH očekuju od Parlamenta Federacije BiH da u što kraćem roku, doneše konačnu odluku o prenosu nadležnosti nad namjenskom industrijom, sa Ministarstva odbrane Federacije na drugo nadležno civilno ministarstvo, kako bi ovaj proces penosa nadležnosti nad namjenskom industrijom u BiH bio okončan, a time i u potpunosti usklađen sa Zakonom o proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Otvaram raspravu.

Gospodin Miloš Jovanović, izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Vidim da znači moja bi diskusija bi se odnosila i na pitanja ali vidim da nemam nikoga ko bi mogao odgovoriti. Onaj ko je imao vremena da pročita izvještaj, mogao je vidjeti da među 39 zemalja kojima je BiH izvozila oružje je i Irak. I to vidim da se izvozilo i bombe i granate i pješadijsko automatsko oružje. Imajući u vidu sve šta se je dešavalo u Fabrici «Orao» da smo na neki način, da li je to bila smisljena afera da je na neki način fabrika zatvorena, da su mnogi ljudi, da se protiv mnogi ljudi vodi istraga, da je o tim, da kažem pod tom aferom smjenjen i član Predsjedništva BiH iz Republike Srpske, sad ja ne znam da li je znači ukinut embargo na izvoz oružja Iraku ili je u pitanju nešto drugo. Ne vidim evo, ima vidim da ima znači ko može odgovoriti, to bi da kažem volio da znam. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori?
Gospođa Azra Hadžiahmetović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja bih predložila drugu formulaciju zaključka. Obirom da imamo jednu novu činjenicu u međuvremenu u odnosu vjerovatno na period kada je Komisija radila, evo iz resornog ministarstva, neka me koriguju.

OSC je upozorio resorno ministarstvo da treba da oduzme dozvole proizvođačima ukoliko se ne izvrši ovaj prenos nadležnosti sa Ministarstva odbrane Federacije na Ministarstvo industrije rудarstva itd. u Federaciji. Ja bih predložila da Zajednička komisija i domovi Parlamentarne skupštine, ne da očekuje od Parlamenta nego traže da u narednih 15 dana donese konačnu odluku o prenosu nadležnosti nad namjenskom industrijom, u suprotnom da će Federalni Parlament snositi odgovornost za oduzete dozvole koje je resorno ministarstvo dužno poduzeti po nalogu OSC-a. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Ko dalje želi da govori? Ako nema niko od poslanika, onda predstavnik ministarstva.

Izvolite gospodine, molio bih samo da se predstavite radi stenograma. Kako, Dragiša Mekić, pomoćnik ministra za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose sa inostranstvom, izvolite.

DRAGIŠA MEKIĆ

Zahvaljujem se ovaj, prvenstveno bih rekao da je ovo standardna informacija koja se izdaje prema Zakonu izvozu – uvozu oružja i vojne opreme jer je Ministarstvo dužno da izdaje ovakve informacije dva puta godišnje a budući da za sada radimo priručnom bazom

podataka, dok ne dobijemo novu opremu koja će biti donacija, tada ćemo ispoštovati taj rok dva puta godišnje, a do sada jednom godišnje, ovu informaciju izdajemo.

Želim da odgovorim na ovo pitanje. Izvoz oružja i vojne opreme se iz BiH odnosno i uvoz i tranzit radi prema pravilima ponašanja EU kod izvoza oružja. Vi imate u pirlogu pravila ponašanja EU i tu je vezano za izvoz u Irak i kriterij I koji kaže, kriterij I da se poštivanje međunarodnih obaveza, država članica ...Unija posebno sankcija koje je utvrdio Savjet bezbjednosti UN kao i onih koje je utvrdila zajednica.

Znači, mi moramo poštovati sankcije UN, EU i OSC-a. U to vrijeme Irak je bio pod sankcijama Savjeta bezbjednosti UN, kako to više nije pod sankcijama, znači nama je otvoren slobodan izvoz oružja. Normalno, gledaju se pravila ponašanja EU, odnosno posebno se gleda krajnji korisnik. Ja vam mogu reći da izvoz oružja kao što vidite nije bilo bomba, granata, bilo je samo pješadijsko naoružanje i nešto municije. I to je izvršilo sve provjere i oružje je išlo za privremenu Vladu Iraka. Znači, ove snage nove koje su privremeno uspostavljene.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa na ovoj informaciji. Ako se niko više ne javlja za, gospodin Sead Avdić, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Ja samo da kažem da je ovo jedina oblast u BiH koja ima 3:1 korist izvoza u odnosu na uvoz, i da je to neiskorištena šansa, stvarno BH privrede. Možemo mi, nažalost da je to vojna oprema i vojna tehnika itd. ali je zadržavajuće da izvozimo tenkove, sve do granata od Austrije do SAD-a itd. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ja mislim da su stvari jasne, mislim da, ja može izvolite, hajde, a ovo što je predloženo vagano je to sve, uredu.

DRAGIŠA MEKIĆ

Slažem se, ovo je jedina oblast gdje imamo izvoz-uvoz 3:1 i tendencija je da taj debalans u našu korist bude još veći. Međutim, ovo je jako ozbiljno pitanje, što je gospođa Azra Hadžiahmetović postavila, dobili smo i dopis od zamjenika visokog predstavnika i komandant EUFOR-a je izrazio negodovanje zbog ne prenosa nadležnosti i čak se preporučuje sa naznakom da će se preporučiti Ministarstvu da se oduzme dozvola za rad nad proizvodnjom znači ovih koji nisu ispoštovali obavezu prenosa nadležnosti. Znači, možemo doći u situaciju da se zaustavi rad i jednog Igmana i svih ostalih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Mi možemo ovako dakle, kazati da usvajamo ovu informaciju sa izvještajem naše komisije i sa zaključkom. Pošto je ovo nesporno pitanje civilnih organa u skladu sa Zakonom o izvozu i uvozu vojne opreme, naoružanja, je li tako gospodine Mekiću? Da umjesto što ćemo kazati da očekujemo, da zahtjevamo od Parlamenta Federacije da izvrši prijenos ovih nadležnosti u hitno, u što kračem roku. Tako da bi mi dakle, prihvatali praktično sugestiju gospođe Azre Hadžiahmetović, izvolite.

Gospođa Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Čini mi se samo da u formulaciji ipak treba biti malo oštriji. Da na neki način pokušamo mobilizirati odnosno animirati u pravo na hitnost. Ja bih predložila da u roku od 15 dana, ili ako je to neki razuman rok, možda mjesec dana, a da će u suprotnom Federalni Parlament snositi odgovornost za posljedice koje će uslijediti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa dobro, ne možemo baš tako Azra kazati mi, da će oni snositi odgovornost,

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja to predlažem, a vi ...staviti na glasanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

mislim ja pokušavam da formulišem, i ja bih sada mogao kazati ovaj, ovde predložiti zaključak da to bude ne znam, evo toliko sam iznenaden i ljut, nisam znao da ovo nije urađeno vjerujte mi i mogao bih predlagati još oštije stvari od stvari koje ste vi predložili ali ja predlažem ono što će biti realizirano, da ono iza čega stavim ja potpis u ime svih nas koji ovde donesemo odluku, bude realizirano. U tome je dakle problem. Ništa drugo nije problem. Šta znači da će Parlament Federacije snositi konsekvene? Šta znači, koju ja to ingerenciju imam ovdje i vi svi zajedno prema Parlamentu Federacije kad su konsekvene u pitanju, daj Bože da imamo.

Izvolite, lahko je predložiti zaključak, dajte da vidimo ono što se realizira.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja hoću samo da kažem, da ne bi trebalo da ovaj Parlament snosi posljedice jer se radi o implementaciji državnog zakona a obaveza je na Federalnom Parlamentu i upravo ova formulacija, na neki način upućuje na ozbiljnost Federalnom Parlamentu koji treba da snosi posljedice ukoliko do toga ne dođe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kakve posljedice?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Gospodine Džaferoviću onda niste pažljivo slušali ni moju diskusiju niizlaganje,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odlično sam vas slušao, kakve posljedice?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ukoliko želite detalje, ja će vam reći. Radi se o proizvodnji naoružanja i vojne opreme, odnosno oduzimanje dozvola i naloga EUFOR-a, OSC-a itd. da se oduzmu dozvole upravo zbog toga što Federalni Parlament nije izvršio usklađivanje

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali vi govorite o posljedicama Parlamentu Federacije, kakve posljedice Parlamentu Federacije možemo mi propisati, molim vas?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ne propisujemo mi posljedice, neka Federalni Parlament bude spreman da snosi posljedice koje mogu uslijediti zbog toga što nije uradio svoju obavezu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite gospodo Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Želim se samo pridužiti onome o čemu govori gospođa Hadžiahmetović. Konsekvene su u tome što će ljudi izgubiti dozvole za prijevoz, za promet, za sve ostalo, ljudi će ostati bez posla. Neka Federalni Parlament bude svjestan te činjenice, o tome se govori koliko ja razumijem i koliko sam na Komisiji razumjela. Dakle, umjesto konsekvene, neka kažemo da će Federalni Parlament snositi odgovornost što ljudi neće raditi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite, to je već nešto drugo, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja mislim da je čak i prijedlog predsjedavajućeg bio malo ovaj, oštiri nego što su naše ovdje nadležnosti ali evo, bio sam spreman da ga podržim. Naime, ja ne mogu da na takav način ovde prejudiciram da Federalni Parlament nije svjestan svojih odluka. Mislim, zaista, takav zaključak bi ustvari značio da Parlament u Federaciji nije svjestan, a ja sam siguran da su ljudi svjesni i da svjesno ovo neće da urade. Znači, potpuno svjesno ljudi neće da prenesu ovu vrstu nadležnosti i naravno, da oni su svjesni i posledica i nema potrebe da ih mi na to upozoravamo. Pogotovo što mi nemamo dakle, ne postoji princip

subordinacije niti nadležnosti nad nadležnosti itd. između ovog parlamenta i parlamenata entiteta. To u smislu sam najbliži prijedlogu koji je dao predsjedavajući, dakle da ne možemo reći kao komisija izrazimo očekivanja ali da možemo tražiti, možemo znači tražiti da Federalni Parlament to uradi, s tim što iako ne uradi mi ne možemo nažalost ili na sreću nije važno, neko gleda na jedan, neko na drugi način, uraditi ništa. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa evo o čemu se radi. Ja moram još jedan detalj. Potpuno se slažem s vašom argumentacijom, ali dozvoluće oduzimati državno Ministarstvo vanjske trgovine, jer ono je nadležno po državnom zakonu. Dakle, nije baš da smo mi potpuno izvan toga. Ovde je greška, ključna što Federalni Parlament nije izvršio usklađivanje u roku koji je bio predviđen entetskog zakona sa državnim, državno ministarstvo će zbog toga morati reagovati a posljedice će snositi Federacija. I ja upravo zbog ozbiljnosti i komplikovanosti cijelog tog postupka i posljedica koje mogu uslijediti, sugeriršem onaj malo oštrijji zaključak. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja nemam ništa protiv, hvala vam gospođo Hadžiahmetović, ja sam vas u potpunosti shvatio i vrlo dobromanjerno ste diskutirali, samo pokušavam sad kao pravnik da to uboličim u ono što kada se stavi, ponavljam potpis iza toga, da to bude da odgovara zakonu, da odgovara Ustavu i da nam se ljudi ne smiju kad dobiju taj papir. U tome je dakle problem. A rekao sam dakle, ja sam vrlo nesretan zbog činjenice da Federalni Parlament nije ispunio svoju zakonsku obavezu i kada bi ih mogao ja izricati sancije, vjerujte da bi bio vrlo, vrlo streg.

Zbog toga ja mislim da mi možemo napraviti sljedeću formulaciju dakle, kako bi smo završili posao. Prvo dakle mi usvajamo Informaciju o izvozu i uvozu, zatim mi prihvatomo izvještaj naše nadležne komisije, s tim što ovaj zaključak kojeg predlaže naša komisija, ne glasi ovako kako je predložila komisija nego može da glasi, evo ja sam sada razmišljao u međuvremenu i pokušao da to stavim u kontekst svega ovoga o čemu smo govorili. Dakle, da ovoće usvajati Dom naroda je li tako? Obadva doma, tako dakle da domovi Parlamentarne skupštine u ovom slučaju Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtjeva, mi imamo pravo da zahtjevamo, od Parlamenta Federacije BiH da ispuni svoju zakonsku obavezu. Ovo je zakonska obaveza Parlamenta Federacije iz Zakona o izvozu i uvozu vojne opreme i naoružanja, je li tako gospodine Mekiću? Dakle, da ispuni svoju zakonsku obavezu. Dakle, zahtjeva da ispuni svoju zakonsku obavezu i u što kraćem roku izvrši prijenos nadležnosti nad namjenskom industrijom sa Ministarstvom odbrane Federacije na drugo nadležno civilno ministarstvo kako bi ovaj proces prijenosa nadležnosti nad namjenskom industrijom u BiH bio okončan a time i u potpunosti uskladen sa Zakonom o proizvodnji naoružanja i vojne opreme. Zatim, možemo kazati i novu rečenicu. Dakle, ovo je da ispuni svoju zaonsku obavezu. I druga rečenica je, da ne

postupanjem po ovom zakonu, Federalni Parlament treba biti svoje odgovornosti, odgovornosti i to bi mogli da malo još dotjeramo ali akcenat je da zahtjevamo ispunjenje zakonske obaveze i da jasno stavljamo do znanja da je ne ispunjenje te zakonske obaveze odgovornost Federalnog parlamenta. I mi smo na taj način zavšili ova dio posla i pojačali ovaj zaključak i uklopili to i u Ustav i u Zakon o izvozu i uvozu vojne opreme i naoružanja.

Možemo li ovako ovo prihvati?

Pozivam vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

U prvom stavu i drugo, odgovornost za neizvršenje obaveze, tako je. Upozoravamo da preuzimaju odgovornost ne ispunjenjem za posljedice, odlično. Hvala vam Berize.

26 za, protiv niko, suzdržan niko, dovoljna entitetska većina, usvojili smo dakle zaključak kojim smo prihvatali Informaciju o izvozu i uvozu vojne opreme i naoružanja.

Drugo, prihvatali informaciju naše komisije sa modificiranim zaključkom u kojem pod

1. Zahtjevamo od Federalnog Parlamenta da ispuni svoju zakonsku obavezu i izvrši prijenos sa Ministarstva odbrane na civilno ministarstvo i

2. Uupozorili Federalni Parlament da će za slučaj ne izvršenja ovoga, on snositi odgovornost za sve posljedice koje mogu da proisteknu iz ne prenošenja ove nadležnosti sa vojnog ministarstva na ovo civilno ministarstvo.

Hvala vam lijepa.

Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je

Ad.12. Izvještaj o radu Komisije za finansije i budžet za 2004.godinu

Komisija za finansije i budžet dostavila je Domu na uvid i razmatranje izvještaj o svom radu u 2004.godini. Izvještaj ste dobili. Otvaram raspravu o izvještaju.

Ko želi da govori? Zaključujem raspravu. Pripremite se za glasanje.

Glasamo o izvještaju.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH koliko ja vidim, jednoglasno, jeste, sa 30 glasova za, bez protiv, bez suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu prihvatio Izvještaj o radu Komisije za finansije i budžet za 2004.godinu.

I, pozivam i ostale komisije Parlamenta da podnesu po Poslovniku predviđene izvještaje.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda, to je

Ad.13. Izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava

Vi ste dobili Izvještaj Istražne komisije ovoga Doma, skrećem vam pažnju da u izvještaju Komisija predlaže usvajanje zaključaka koji su sadržani u četiri tačke.

Otvaram raspravu. Ko želi da govorи?
Gospodin Tihomir Gligorić, predsjednik Komisije, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodo, mislim da je izvještaj Komisije potpuno jasan i oslikava cijeli tok dosadašnjeg rada, od momenta kada je ona 13.oktobra 2003.godine formirana i sve što je u međuvremenu radila. Ova četiri zaključka su mislim, prihvatljiva za Predstavnički dom.

Prvi, da se obaveže Savjet ministara, da u roku, najkasnije u roku znači, od 60 dana podnese izvještaj o ukupnim donacijama koje je BiH dobila od '96.godine do dana podnošenja izvještaja.

Drugi zaključak, da se obavezuje Savjet ministara da najkasnije u roku od 30 dana organizuje reprezentaciju baze podataka koja se nalazi na internet adresi pa imate u prilogu, da to predstave poslanicima Predstavničkog doma, znači ovde nama.

Pod tri, se sugerise svim institucijama i organima BiH čija je nadležnost kontrola, zakonitost i finansijskih poslovanja i suzbijanja kriminala a prije svih, Kancelarija revizora na svim nivoima u BiH, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu SIPA, Obavještajno bezbjednosnoj agenciji OSA, Ministarstvo unutrašnjih poslova na svim nivoima i tužilaštvo da u sklopu redovne aktivnosti posebnu pažnju posvete kontroli načina trošenja donacija.

I posljednje, skrećem poslanicima pažnju, da ovaj četvrti zaključak kažem, da nakon realizacije ovog prvog i drugog zaključka Predstavnički dom će zauzeti stav da li će Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava nastaviti svoj rad u punomkapacitetu ili će obaveze nadzora i kontrole trošenja donatorskih sredstava zauzeti Savjet ministara nakon što nam oni u međuvremenu sve ovo dostave što se traži.

I, na taj način bi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine mogao, ima nadzornu kontrolnu funkciju ukoliko bi Savjet ministara prihvatio da može da obezbjedi ovu evidenciju, bazu i sve ono što je ustvari bio mandat ove Istražne komisije.

Zato predlažem, da se usvoje ovi zaključci. Kad dobijemo u međuvremenu sve ove potrebne informacije koje ovde stoje u ovim zaključcima, onda u tom slučaju Predstavnički dom će donjeti konačnu odluku na bazi informacija koje dobijemo. Da li će to preuzeti Savjet ministara ili ćemo ostaviti Komisiju ovu da i dalje to radi, vrši neku nadzornu

funkciju u nekom dijelu ili će to ustvari preuzeti Parlament a Istražna komisija će prestati sa radom. Ali, do tada, mislim treba ovaj, i poštovati odnosno prihvati ove zaključke koji će nam omogućiti da dođemo do te konačne faze u svom radu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu. Pripremite se za glasanje. Glasamo o izvještaju Komisije, naravno sa ovim zaključcima.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 27 glasova za, 1 protiv, 1 suzdržanim i uz dovoljnu entitetsku većinu, prihvatio Izvještaj Komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda, to je

Ad.14. Informacija o radu Tužilaštva BiH, unapređenje materijalne i organizacione sposobljenosti Tužilaštva u 2004.godini, i stanju kriminaliteta u BiH u 2004.godini

Imamo li koga ispred Tužilaštva ovdje?

Ja bih predložio ako se slaže kolega, ovo je važna tačka dnevnog reda, da mi ipak imamo izvjestioca ovde za tačku dnevnog reda i da to ostavimo za narednu sjednicu, da skinemo sa ove sjednice, kako bi smo, dakle da imamo obavezno prisustvo ovde.

Slažete li se?

Glasajte, pripremite se za glasanje, ko je za ovaj moj prijedlog?

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno, koliko ja vidim, sa 30 glasova za, bez protiv, bez suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu, prihvatio da skinemo ovu tačku s dnevnog reda danas i da to bude tačka na narednoj, prvoj narednoj sjednici uz pismo naravno onima koji su dužni da brane izvještaj, da budu prisutni na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta BiH.

Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda, to je

Ad.15. Izvještaj o radu Izborne komisije BiH za 2004.godinu

Izvještaj o radu za 2004.godinu ste dobili. Izvještaj je razmatrala Ustavno-pravna komisija na jučer održanoj sjednici. Izvještaj ste dobili, ovde su prisutni predsjednik Izborne komisije BiH, jedan član Izborne komisije. Ja ih pozdravljam u ime Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i otvaram raspravu.

Ko želi da govori?
Gospodin Momčilo Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem i pozdravljam članove Izborne komisije. Čitajući ovaj izvještaj sam uočio nekoliko manjkavosti odnosno imam nekoliko primjedbi na ovaj izvještaj. Naravno, potpunouvažavajući zaista i poštujući trud da se napiše jedan kvalitetan izvještaj kao što je ovaj izvještaj, moram konstatovati da kad se radi o dijelu koji govori o finansiranju političkih stranaka, nisam našao nigdje osvrt na Odluku Visokog predstavnika kojem je ograničeno finansiranje određenih političkih partija u 2004.godini, između ostalih i ovaj, odnosno ne između ostalih nego čini mi se HDZ-a i SDS-a. Naravno da se to pitanje, da o tom pitanju nije odlučivala Izboran komisija ali je u svakom slučaju takvo pitanje i takva težina odluke u odnosu na neka pitanja koja se tretiraju ovde u oblasti finansiranja zasluživalo bar osvrt.

Kad se radi o finansiranju političkih stranaka, moram reći da sam u medijima pročitao mnoge nepravilnosti u finansiranju SDP-a kao političke stranke a nisam našao ovdje u izvještaju da se Izborna komisija bavila sa tim, posebno kad se radi o prihodima od zakupa, znači koje ova stranka ima a koje su u suprotnosti čini mi se, bar sam tako ja pročitao u medijima, u suprotnosti sa određenim zakonskim propisima.

Ono što je također moja primjedba na rad Izborne komisije, jesu lokalni izbori u dijelu koji se odnose na izbor načelnika opština Gradiške i Dervente, odnosno prije svega mislim Gradiške gdje je nažalost izborni proces povrijeđen i gdje Izborna komisija po mom dubokom ubjedjenju, naravno za to vrlo teško mogu naći dokaz ali po mom dubokom ubjedjenju je omogučila uspostavljanje odnosno omogučila izborni rezultat koji nije pravom smislu riječi takav kakav je prikazan.

Iz navedenog razloga, dakle navedenih razloga, ja ne mogu podržati Izvještaj o radu Izborne komisije za 2004.godinu.

Kad se radi o planu rada za 2005.godinu, ovde sam našao određene ovaj, namjere da tako kažem, izmeđuostalog i radi se o izmjenama Izbornog zakona, gdje Izborna komisija čini mi se nepotrebno želi usmjeriti buduće eventualne promjene Izbornog zakona. Mislim da to nije potrebno Izbornoj komisiji i da su to pitanja koja ne treba da radi Izborna komisija, nego onaj ko predlaže izmjene Izbornog zakona ili eventualno radna grupa koju pominje Izborna komisija u tački 12. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću.

Ja se izvinjavam, dakle ja sam vas vrlo nesvesno obmanuo da kada sam rekao da je ovaj izvještaj razmatrala Ustavno-pravna komisija, meni je tako napisano ovdje, vjerovatno u očekivanju da to bude razmatrano na Ustavno-pravnoj komisiji, ali izgleda da to nije razmatrala Ustavno-pravna komisija. Doduše nije ni obavezno da razmatra Ustavno-pravna

komisija, ali evo, ja vam se izvinjavam i želim da vam kažem da ovaj izvještaj jeste bio dnevni red jučerašnje sjednice Ustavno-pravne komisije, koliko ja znam ali nisu stigli da dođu do te tačke, ili nije bio dnevni red? Nije razmatran dakle od strane Ustavno-pravne komisije.

Izvolite, ko želi dalje da govori? Molim vas samo kratko ako možete govoriti.
Gospodin Kunić, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Dijelim mišljenje da treba proći Ustavnu komisiju ovaj izvještaj, iako je on solidno sačinjen, temeljan itd. no, međutim, ja ipak mislim da treba proći Ustavnu komisiju. Ja imam neke stvari posebno kad su u pitanju izborne kampanje, kontrola trošenja sredstava itd. Čini mi se da neke stranke troše velika sredstva. Postavlja se pitanje itd. Mislim da tu treba ovaj, malo vidjeti stvari. S toga bih predložio da se ovo vrati Ustavnoj komisiji da razmatra i da da svoj predlog.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, ovaj, ja mislim da mi možemo ovaj, da mi možemo dakle, privoditi kraju polahko da raspravu na ovu temu da ne gubimo džaba vrijeme, da ne pravimo prazan hod. Radi se dakle o vrlo važnom izvještaju, vrlo važne institucije BiH i ja koliko vidim ovde se već izriču određeni sudovi u smislu podrške ili ne podrške. Ne bi bilo dobro da ovaj Dom ne podrži Izvještaj, odmah dakle da vam kažem, to je moje mišljenje. Ovakvo važen i značajne institucije koju pokušavamo ili mi smo nadležni dakle za organizaciju i funkcioniranje ove institucije i ne bi bilo dobro da od ovog Doma ode signal u smislu ne prihvatanja Izvještaja. Ja vas molim da o ovom činjenici povedete računa.

Ono što bi možda bilo dobro, Kolegij je ovaj izvještaj dostavio Ustavno-pravnoj komisiji, ja sam sad provjerio preko sekretara Doma, ali od Ustavno-pravne komisije nismo dobili nikakav izvještaj. I, ja predlažem, da mi ovom pitanju posvetimo dužnu pažnju, da ne izričemo ocjene ovako u smislu prihvatanja ili ne prihvatanja jer, ja smatram da se do golema zora ne može ne prihvati ovaj izvještaj, imajući značaj ove institucije i odgovornost nas ovdje, i zato predlažem, da možda ova pitanja koja su sada produkt iščitavanja ili moguće i nerazumjevanja je li, ali ne znam rasprave prije toga na Ustavno-pravnoj komisiji, da dobijemo Ustavno-pravne komisije, pa da onda idemo na sjednicu Predstavničkog doma.

To bi bio moj prijedlog. Imajući u vidu, kažem ponovo, značaj ali evo, imam prijavljene diskutante. Gospoda Hadžiahmetović i gospodin Gligorić se već duže vremena javlja ali evo, daćete prednost dami, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja nisam ovde kao dama

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali ste ipak dama, bez obzira što niste ovde kao dama nego kao poslanik.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ne dajete mi prednost vjerovatno zbog toga, zahvaljujem u svakom slučaju. Pa osjećam potrebu, bez obzira na naše izjašnjavanje o predloženom zaključku, ali osjećam potrebu da ovaj, reagujem na neke izrečene stavove koji su čini mi se više stvar ne dopadanja nekome slike u ogledalu. Ako je ogledalo, ako je slika ružna, nije ogledalo krivo. Prema tome, i neki podaci koji se ovde možda nekome ne dopadaju, ne mora značiti da je izvještaj loš, nego je nešto loše u radu, možda je nekih parlamentarnih stranaka, mislim govorim samo o nekim stavovima koji su se ovde čuli. Ili recimo referiranje ili ne obraćanje možda dovoljno pažnje u izvještaju na medijske natpise. Ja nisam sigurna da se Izborna komisija ili bilo koja druga državna institucija koja ozbiljno radi, treba rukovoditi nekim podacima koje nađe u medijima, jer mi savršeno dobroznamo da je kod nas demokratija po prilično rastegljiva stvar, naročito u medijima. I da treba uvijek voditi računa ko stoji iza nekog medija itd. Ovo više govorim u prilog tome, da idemo u korist, ukoliko se zaista ide u pravcu lociranja ovog izvještaja i rasprave na nekoj komisiji, je li to Utavno-pravna ili neka druga. Ja bih u tom smislu predložila možda da se i tada pozove neko iz Izborne komisije, odnosno članovi Izborne komisije, da eventualno sva sporna pitanja, ako neko ima pitanja, neka izrazriješi odmah u komisijskoj fazi, da ljudi opet ne bi došli na sjednicu Parlamenta pa zaključili da će ponovo dolaziti ovde povodom izvještaja.

Inače, što se mene tiče, ja bih ovaj izvještaj i te kako podržala ali bih zaključila povodom ovog izvještaja ili predložila neke zaključke povodom ovog izvještaja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodo Hadžiahmetović.

Gospodin Gligorić, izvolite. Gospodin Novaković, replika.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine, a izvinjavam se.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, prvo da kažem da podržavam vaš predlog i mislim da ne bi trebalo sad ulaziti u rasprave dalje, ako ćemo već raspravljati na jednoj od narednoj sjednici nakon Ustavno-pravne komisije. Ali, kad sam se već javio za repliku, moram reći uvaženom poslaniku Azri, da veoma ozbiljna državna institucija tako ozbiljne navode u medijima provjeri. Vjerute mi vrlo ozbiljna institucija, ozbiljne navode takve prirode provjeri. Dakle, ja sam zbog toga to rekao. Očekujem da se to provjeri. Evo, možda čak i do sjednice Ustavno-pravne komisije. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospodin Gligorić. Azra Hadžiahmetović, odgovor na repliku, sačekajte molim vas gospodine Gligoriću.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja vas odlično razumijem ali ja ne sumnjam da to ukoliko se radi o ozbiljnoj instituciji i ozbiljnim navodima Izborna komisija već nije uradila.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odlično, hvala vam lijepo. Gospodin Gligorić, on će kratko ja se nadam.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Za ovo što je gospodin Novaković, s obzirom da ste i vi predložili da idemo na nadležnu komisiju Ustavno-pravnu u ovom slučaju, i da će to biti predmet rasprave i ovo što je govorio profesor Kunić također, da završimo na toj komisiji.

Ali, sami ste rekli da ne treba u tom smislu da naši gosti koji su ovdje, ponesu možda negativan zaključak. Zbog toga želim da kažem, da u ime kluba, želim da pohvalim ovaj izvještaj, da je taj izvještaj urađen i metodološki i sadržajno vrlo korektno. I Izvještaj i plan rada Izborne komisije BiH i da su znači, možda neznatne stvari u smislu nekih pojašnjenja, biće predmet ove rasprave.

To je jedan izvještaj koji je jedan od najboljih izvještaja koji je došao u ovaj Parlament i zato sam imao potrebu baš pohvaliti. To vi iz SDS-a što sam ja pretjerao, vi to pretjerujte sebi sami, ali treba uvjek pohvaliti nešto, a vi znate da ja vas kritikujem i druge, ali ako je neko uradio korektno, to je onda profesionalni rad.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo, hvala vam lijepo. Gospodin Miloš Jovanović, izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Vidite, ja imam malo dužu diskusiju i ne bih diskutovao ako će ići na Ustavno-pranu komisiju. Mislim, ovo da kažem, ali ne bih ovaj, da oduzimam vrijeme.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem vam se.

Molim vas lijepo, ja će sada dati riječ predsjedniku Izborne komisije BiH, gospodinu Vehidu Šehiću, izvolite. Zamolio bih da i Vehid bude također što je moguće kraći.

VEHID ŠEHIĆ

Ja će biti vrlo kratak. Sigurno da Izborna komisija ne može komentarisati odluke Visokog predstavnika. Pošto se ovde neke stvari ispočitavaju, bez obzira da li će ovaj Parlament usvojiti ovaj izvještaj ili neće, ja će podnjeti ostavku uskoro, kad završim jedan dio posla. Ali, gospodine Novakoviću, ja vas molim, možda sam i prekršio Zakon izborni, dozvoljavajući gospodinu Dunjiću ili Dugiću, da izvrši sve uvide kako bi se uvjerio da li je Izborna komisija ispravno radila ili ne. Tu su mi svjedoci moje kolege i ne bih želio da se nešto imputira Komisiji što apsolutno ne стоји. Slažem se oko finansijskih izvještaja, ali mi smo tek prije 10 dana uspjeli kompletirati Odjel za reviziju, kako bi mogao raditi i provjeravati finansijske izvještaje. Ne može jedan čovjek provjeriti sve. To su neke objektivne okolnosti, ali bih molio da kada govorite o nekom i kada insinuirate na nešto, to potkrijepite jer ja nisam čovjek koji će to trpiti a za Dugića vašeg ja sam stao da provjeri sve. Bila je žalba na sudu i sve odluke Izborne komisije su potvrđene, pa bih volio kod ocjene da vodite i o tome računa. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem se predsjedniku Izborne komisije. Dakle, uvažene koleginice i kolege, ja predlažem dakle, molim, da se ovom izvještaju budući da su već počela izjašnjavanja za izvještaj, protiv izvještaja, ja jednostavno ne bih, teško bih mogao stati iza toga da ovaj parlament ne prihvati ovaj izvještaj. Ja smatram da je Izvještaj odmah da vam kažem dobar, međutim gledam kakva je klima u Parlamentu, i mislim da bi bilo dobro da se prije izjašnjavanja o samom Izvještaju možda neke stvari sasprave u okviru Ustavno-pravne komisije.

I, zato predlažem, da mi ovo uputimo Ustavno-pravnoj komisiji koja će pozvati i predstavnike Izborne komisije BiH i nakon toga izvještaj sa izvještajem Izborne komisije sa izvještajem Ustavno-pravne komisije da dođe ovdje u Dom. Mislim da ovde moramo pokazati, naravno i u svim drugim slučajevima, ali čini mi se ovde posebno, jer ovaj Dom ima ingerencije i može slobodno da se pohvali da je učinio puno toga kada je u pitanju funkcioniranje Izborne komisije BiH.

Ja svoj prijedlog zaključka stavljam na glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Hvala vam lijepa.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 30 glasova za, bez protiv i 2 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu, odlučio da se Izvještaj o radu Izborne komisije BiH razmotri prvo u okviru Ustavno-pravne komisije, na koju će biti pozvati i predsjednik i članovi Izborne komisije, i da se nakon toga Izvještaj Izborne komisije sa izvještajem Ustavno-pravne komisije dostavi ovdje u parlamentarnu proceduru.

Na taj način smo okončali tačku 15 dnevnog reda.

I, kada je u pitanju tačka 16. dnevnog reda, poštovane koleginice i kolege, naša Ustavno-pravna komisija nije, hvala vam lijepa predsjedničke Izborne komisije i članovi

Izborne komisije, vidimo se ponovo. Naša Ustavno-pravna komisija nije završila posao po ovoj tački dnevnog reda. Oni su počeli da rade taj posao ali nisu okončali i ja imam obećanje da će to biti okončano do naredne sjednice Predstavničkog doma.

Na ovaj način, ne preostaje ništa drugo nego da skinemo i ovu tačku dnevnog reda, i da ona bude predmet iduće sjednice.

Prihvataće li ovaj moj prijedlog?

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Samo malo ostanite na mjestima, imam informaciju jednu vrlo važnu za vas.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine prihvatio zaključak da ova 16. tačka bude jedna od tačaka naredne sjednice, prve naredne sjednice, sa 29 glasova za, bez protiv, 1 suzdržanim i uz dovoljnu koliko sam uspio da vidim entitetsku većinu.

Sjedite malo, molim vas samo malo. Dakle i uz dovoljnu entitetsku većinu. Eh, na ovaj način mi smo iscrpili dnevni red današnje 54.sjednice Predstavničkog doma.

Ja sam danas u nekoliko navrata govorio o potrebi održavanja naredne sjednice Predstavničkog doma i čini mi se da sam u jednom trenutku kazao da će ona biti 22. Mi smo u Kolegiju cijelo vrijeme ovde dogovarali se kad će biti ta sjednica i dogovorili smo se da bude ipak dan ranije, da to bude 21. Kolegij, 18. putuje u uzvratnu posjetu albanskom Parlamentu i boraviće тамо 19. i 20. i 20. naveče, ako Bog da vraća se ovde u BiH, tako da možemo imati 21. sjednicu. Tako da se možete pripremiti. Dobit ćete poziv sa današnjim danom, naredna 55. sjednica će biti u četvrtak, 21. aprila 2005.godine u 10:00 sati a sjednica ovih proširenih kolegija i ostalih tijela će biti uobičajeno, neposredno prije te sjednice.

Dakle, u četvrtak, 21.aprila 2005.godine, ako Bog da, živi i zdravi bili.

Sjednica završila rad u 18:00 sati.